

August / September, 2015 8 year No. 72

ለአንባቢያን

መጽሔታችን ከተጀመረ የዛሬ ስምንት ዓመት ጀምሮ ካለማቋረጥ ለአንባቢያን ይቀርብ የነበረው «አቦል ቡና» የተሰኘው አምድ ባለፉት ሁለት አትሞች ለምን እንዳልቀረበ ከብዙ አንባቢያን ጥያቄ ቀርቦልናል።

ቀደም ባሉት አትሞች ላይ ከሁለት ግለሰቦች ለቀረበው ጥያቄ መልስ ለመስጠት መልእክቱን ለባለሙያዎች አስተላልፈን ሳለ በወቅቱ ሊደርሰን አልቻለም። ነገር ግን ከዚህ ቀጥሎ ባሉት አትሞች ላይ የባለሙያው መልስ ቢደርሰንም ባይደርሰንም ለአቦል ቡና አምድ የመጡትን ጥያቄዎች እንደምናስተናግድ እየገለፅን ባለፉት ጥያቄዎች ምክር እንዲሰጡን የጠይቅናቸው ባለሙያም ቢቃላቸው መሠረት ትኩረት ሰጥተው ምክራቸውን እንግልጽልን ተስፋ አናደርጋለን።

Editor in Chief

ዋና አዘጋጅ

Girma Zegeye

ግርማ ዘገዩ

773-746-9513

773-253-5110

Associates

መኩሪያ ነጌያ

Mekuria Negia

Address:-

Nafqot Ethiopia

P. O. Box:- 409214

Chicago, IL 60640

girmazegeye@yahoo.com

editor.nafqotethiopia@yahoo.com

Website:-www.nafqotethiopia.com

አምደኞች:- ዶ/ር ከንፈ ገበየሁ, ዲ/ን ዳንኤል ክብረት, መኩሪያ ነጌያ
ጎሊና በለጢ, ጠመኔው, ሰላዩ, ኑረዲን ዲሣ, አብርሃም አስፍሃ
ሊቀ መኳሪ, አርቲስት ማርታ ቀፀላ, አምሳለ ተስፋዬ, አጩሌ, አናንያ

ዘጋቢ - ደመቀ ከበደ, **ጽሑፍ ተዋፅኦ:-** ፍሥሐ ጌደሌ

Cover design Ezana Film & Music

Contact @ DMV area 703-253-4414

703-628-5713

NAFQOT Ethiopia is an Independent Magazine published Monthly in Amharic and English. Views expressed do not necessarily reflect that its editors and advisors. Fully or partially copying of the articles is prohibited.

ሐምሌ/ ነሐሴ ፪ ሺሕ ፯ ፳ኛ ዓመት ቁጥር ፸፪

.....አንኳ.....

«ላንዳፍታ ከእማማ ጋር»

ገጽ ፬ / 4

ሙሉቀን መለሰ

ከድምፃዊ እስከ መንፈሣዊ

ገጽ ፭ / 5

ጉዞ ወደ ኤርታሌ... ወደነ ሉሲ መንደር!!!

፴8 / 38

«አባማ ሲመጡ»

ገጽ ፲፱ / 19

የሠሜን አሜሪካ የባሕል እና

የስፖርት ፌዴሬሽን

«የ32 ዓመት ጽናት»

«ኢትዮጵያ በጥቁር ዳመና ሥር»

ክፍል ፬ / 4

ገጽ ፴፪ / 32

...የኤርትራው ሰላይ በአዲስ አበባ

(ክፍል ፰ / 8)

ገጽ ፵ / 40

ሯጭ እና አሯሯጭ

ገጽ ፳፰ / 28

መቻቻል

ገጽ ፵፫ / 43

..... ሌሎችም .....

ለአንድ አፍታ ከአማማ ጋር

ባለፈው ጁላይ 2015 መጀመሪያ ላይ የሠሜን አሜሪካ ኢትዮጵያውያን የሰራተኛት እና የባሕል ፌዴሬሽን ዝግጅት ለመመልከት ቦታው ላይ ተገኝቼ ነበርና ስለዚህ ጉዳይ አንዳንድ ነገሮችን ማንሳት ፈለግሁ። መነካካት የፈለኩት ጨዋታው አንዴት ነበር፤ ማን አሸነፈ፤ ውጤቱስ፤ የሚለውን አይደለም። እነዚህ ነገሮች በተለያዩ የመረጃ ምንጮች ተገልፀዋልና ደጋግሜ አንባቢን ማደናቀር አልፈለኩም።

የእኔ ትኩረት እንዲህ በብዛት የአንድ ሃገር ሕዝብ በተሰበሰበበት ቦታ ላይ «ምን ይታያል፤ ተግባብተሱ አንዴት ይመስላል? ከነምግባችን ተሸከመን ከሃገራችን የወጣነው ባህልስ ተከልሷል ወይስ በጥሬው አንዳለ ነው» የሚለውን ነው ለማየት የፈለኩት። ለእነዚህም መልስ ለማግኘት ከታዳሚዎቹ መካከል በዕድሜ ከልል አየመረጥኩ ቃለመጠይቅ ሳይሆን ጨዋታ በማንሳት መወያየት መረጥኩ። ለዚህ ዓላማዬ ያደረኩት በብዛት የተደረገው የድንኳን ምግብ ቤቶችን ሲሆን፤ የደከመው አረፍ ብሎ ቡና የሚጠጣበት፤ ከራብውም የሚገባበዝበት በመሆኑ ሳይጠቅመኝ አልቀረም። ለጥቂት ጊዜ ቆም አልኩና አብዛኛው ሰው በድንኳናቸው እካባቢ የሚሰባሰብበትን ሰዓት ማጥናት ጀመርኩ። ይኼ አንገዲኸ ነገ ለምጅምረው ሥራዬ ቀድሞ ለመዘጋጀት እንዲጠቅመኝ የዘየድከት ነበር። አቅዴ ሰርቷል። ጥሩ የመገናኛ ሰዓት ወደማምሻው ላይ መሆኑን ብረዳም በዛ ሰዓት የመዝቃው ጩኸት አንኳን ወይይት ሊያሰደዝ ቀርቶ ጆሮ አስይዞ ከግቢው የሚያባርር ነው። ስለዚህ መልካሙ እና የተረጋጋ የሚሆነው በምሳ ሰዓት አካባቢ ምግብ አቅራቢዎቹም ገና ሳይሟሟቁ መዝቃውንም ከሰልክ ሳይለቁ በመንጠባጠብ የሚመጡ ሰዎች ላይ ማተኮር ፈለግሁ። በአካባቢው የሚኖሩ ረጋ እና ኮራ ብለው አርፍደው ይመጣሉ፤ ከሌላ ስቴት የመጡት ደግሞ የመጡት ለዚህ ዝግጅት ብለው ስለሆነ መዋያቸውም ይኸ ቦታ ነው። ስለዚህ ይኸ ሠዓት ለእኔ ወርቃማ ቁምነገሮችን የማግኘት ሳይሆን አይቀርም በሚል ተስፋ በማግስቱ በምግብ አቅራቢዎች ድንኳን አካባቢ ማንኛውንም ጀመርኩ።

ብዙም ሳልቆይ አንድ አናት በልጆቻቸው እና በልጅ ልጆቻቸው በኋላም አንድተረዳሁት ከልጆቻቸው ባሎች ጋር ወደ አንዱ ድንኳን ሲያዘግሙ ተመለከትኩ። የቤተሰቡ ብዛት ሰፊ በመሆኑ እሳቸውን ነጥሎ ማወያየት አንደማይቻል ብንምትም የእነዚህ አናት ቤተሰቦች በእድሜ ከልላቸው ሁሉንም ያካተተ በመሆኑ ጠቀሜታም እንዳለው ገመትኩ። ግን አንዴት አድርጌ ልቀላቀል? አንድ ሃሳብ መጣልኝ፤ ለዚህኸ ወቅት ብቻ ዓይን ያወጣ ጥሩ አከተር መሆኑ።

እነዚህ ቁጥራቸው ሰባት የሆነ ቤተሰቦች እናታቸውን እና አያታቸውን አጅበው ግራ እና ቀኝ በመቀመጥ ወንበሩን ሞሉት። ደግነኩ እናታቸው የተቀመጡት ከዓር በኩል ስለነበር ሾልኩ ለመተዋወቅ እድል እንደማግኝ በመገመት በእሳቸው በኩል ጠጋ አልኩና ልክ እንደሚያውቃቸው ሰው። «እንደምንምት አማማ!» አልኩ በሚለማመጥ ዓይነት ደምጽ። የእሳቸው መልስ ግን በእጅጉ በውስጤ አንድስቅ አድርጎኛል።

«ውይ እዚኸ ደግሞ ምንታደርጋለኸ፤ አንተ ደህና ነህ?» አሉኝ።
«ደኸና ነኝ አማማ እርሰዎስ ደህና ነዎት? መቼ መጡ?» አልኩ በድርቅና።
«እኔ እኮ አመላለሳለሁ፤ አሁን አንኳን ከመጣሁ ሁለት ሳምንት ሆነኝ» አሉ።

ለመሆኑ አንተ ማነህ? የሚል ጥያቄ ከመነሳቱ በፊት ወደ ጉዳዩ መግባት ፈለኩና፡- «አንዴት እየት ይኼንን ዝግጅት?» አልኩባቸው።

«ይኼም ምን ጥያቄ አለው ዓለሙን ከዓለም የሚያገናኝ፤ እኔ እዚኸ በመጣሁ ቁጥር አገሬ ያለሁ ይመስለኛል» አሉ።

ለመከፈቻቸው ጥሩ ጅምር ነው። አሁን ሳንተዋወቅ በደፈናው የሚተዋወቅ ሰው ሆነናል። ከልጆቻቸው መሐል አንዱ ወይም አንዷ ጣልቃ ገብታ «የማንነት ጥያቄ» ከማንሳታቸው በፊት ከአማማ ጋር ጎን ለጎን ተቀምጠን ብዙ አወራን።

«አገር እንዴት ነው?» አልኳቸው በጨዋታችን መሐል።

«አገርማ አገር ናት የት ትጣላለች?» አሉ። በአጭር መልስ መዘጋታቸውን አልወደድኩትም።

«ምን ማለትም ነው አማማ አገር የት ትጣላለች ሲሉ» አለኩ በመልሴ ነገሩን ትንሽ ለማጠማዘዝ ፈልጌ። አማማ ግን የዋዛ አልነበሩም፤ አንደገመትኩት የሠፈራቸው የሴቶች ተመራጭም ሳይሆኑ አይቀርም ከአነጋገር እና ከአመላለሳቸው። ነገርን በውስጥ ወይራ መናገር ይወዳሉ።

«ልጄ ! አንደምታየኝ አልምሰልህ፤ በእድሜዬ ብዙ አይቻለሁ። የልጅ ልጅ ለማየት የታደልኩ ነኝ። በሃገሬም ብዙ ሰርቻለሁ። ከዘመነ ኃይለማርያም ጀምሮ አስከሁን በጤና እና በሕይወት አለሁ። ሁሉም ጊዜውን ጠብቆ የመጣ ስለሆነ አያስገርመኝም» አሉኝ።

አሁንም ለእኔ ግልጽ አይደለም። አማማ ምን ሊነግሩኝ እንደፈለጉ አልገባኝምና «ምኑ ነው የማያስገርምዎት?» አልኩ ነገሩን እንዲያብራሩልኝ ፈልጌ።

«ትውልዱ ነዋ! ትውልዱ!» አሉ በመማረር ይሁን ለማብራራት። ለእኔ አሁንም ነገራቸው ወይም እንደሚፈሩ አልገባኝም።

«ትውልዱ ምን ሆነ? ደግሞስ እዚኸ የሚያዩት ነው ወይስ የሃገር ቤቱ?» ተከታዩ ጥያቄዬ ነበር።

«አንዴት አይገባህም! እዚኸም ሆነ እዚያ የሐበሻ ትውልድ ልዩነት የለውም ሁሉም ይመዝገባል» አሉ። አሁንም ለእኔ ውስጠወይራ ወይም ግልጽ ያልሆነ ነገር ነው። ማብራሪያ ፈልገኳለሁ ወይም ግልፅ በሆነ መንገድ እንዳነግሩኝ ፈልገኳለሁ። እሳቸው ደግሞ ነገራቸው ሁሉ ጥምዝ ነው።

«ትውልዱ ምንድነው የሚያመነክነው?» አልኩ።

«ምን የማያመነክነው ነገር አለ፤ እዚኸ አንኳን አታይም እዛ ጋ ያለውን ልጅ ተመልከተው አስተ!» በጣታቸው ወደ አንድ ወጣት አያመለከቱኝ።

«እሱ ደግሞ ምን ሆነ?»

«አሁን ራሱን የሚያውቅ መሰለህ ሲታል አኮ!»

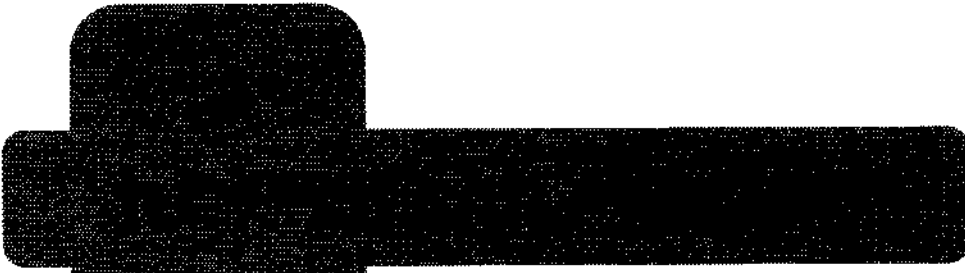
«ምኑን?»

«አልተግባባንም! የምልህን እትሰማም» አሉ በሰለቸ አነጋገር።

የዚህ ጊዜ በቀኝ በኩል ከዓር በኩል የተቀመጠው ጎልማሳ ወደ እኔ ጠጋ አለና «አማማ እኮ ያማታል» አለኝ።

ቶሎ ከተቀመጥኩበት ተነሳሁና የጎልማሳውን ልጃቸውን ትከሻውን ይገራ ከጠረጴዛው ራቅ አልኩና «ምናቸውን ነው የሚያማቸው?» አልኩት።

«የእለምር በሽተኛ ናት፤ ለሐኪምና ነው የመጣናት፤ ለሐኪም ቀጠሮ ሁሉ ትመላለሳለች» አለኝ። በገጠሙኝ ነገር ሳቅም ኃዘንም ያዘኝ። በመጨረሻ ግን አማማን አቅፍ አድርጌ ሳምኳቸው። እሳቸውም አፅፋውን መለሱልኝ። ትንሽ ራቅ እንዳልኩ «ለመሆኑ ማነው ታቂታላችሁ» የሚል የሴት ድምፅ ተሰማኝ።

በፍቅር የተጠመደች ጉብል፤ በኃዘን የተጎዳው ኮበሌ፤ በፍፍቆች የምትብስከሰክ እመቤት፤ ያመነው የከዳው፡-

በሐሳብ መዋለሌ እሷን መናፈቁ ተወደድኩ ብዬ ነው ዘወትር መጨነቄ እንዲያው ለስም ብቻ ከሆነ መውደዴ ከጨከነ ልቧ ቁረጥልኝ ሆይ።
እያሉ ሙሉቀንን ያንነራጉሩ ነበር።

የከተማ ሻይ ቤቶች፤ የአንዋር መስኪድ አካባቢ መዝቃ ሱቆች፤ የቀበሌ የሰብሰባ አዳራሾች፤ የገጠር አውቶቡሶች፤ የኢትዮጵያ ራዲዮ እንኳን በአብዮት መዝሙር ለተሰላቹ አድማጮቹ «አምቧ በሰው በለው»ን አስታኮ ለሕዝብ ያቀርብ ነበር። የሙሉቀን ዘፈኖችን የሕዝብ መዝሙር እስኪመሰል የታወቁና የተወደዱ ነበሩ።

ሙሉቀን መለሰ ከመዝቃው ዓለም ራሱን ካገለለ ሩብ ምዕተ ዓመት ሆኖት እንኳን ዛሬም ድረስ ተወዳጅነታቸው አልቀነሰም። ከመዝቃው ራሱን ቢያገልግል መዝሙሮችን በመዝሙር በጸንጦ ቆስጦ ከርስትና አምነት ተከታይነቱ አሁንም አገልግሎት ይሰጣል። ዛሬ መኖሪያውን በአሌክሳንደሪያ ቨርጂኒያ ዩኤስኤ ያደረገው ሙሉቀን ማነው? አሁን ሙሉቀን የትና በምን ሁኔታ ላይ ነው? ምንስ እየሠራ ነው? ለአፍቃሪዎቹስ ምን ይላል? በዓለማዊ እና በመንፈሣዊ ሕይወቱ ገጣሙትን ዘርዘሮ አጫውቆናል። እኛም ይኸን ከ28 ዓመት በኋላ ለመጀመሪያ ጊዜ የሰጠው ቃለመጠይቅ በእጅጉ ሰፊ ቢሆንም በተቻለ መጠን አጠናቅረን ለአንባቢያን አቅርባለን። በዚህ አጋጣሚ አገልጋይ ሙሉቀን መለሰንም ያለመታከት በተከታታይ ቀናት ከእኛ ጋር ላደረገው ቆይታ በቅድሚያ ልናመሰግንው እንወዳለን።

ናኢት. - ሙሉቀን! ለቃለመጠይቃችን ፍቃደኛ በመሆን በቅድሚያ በምሥጋና ልጀምር።

ሙሉቀን - እኔም ስለግብዣችሁ አመሰግናለሁ።

ናኢት. - እስቲ ከውልደትህ እና አድገትህ በመነሳት ጥያቄን ልጀምር፤ የልጅነት ጊዜህ ምን ይመስል ነበር? መቼ እና የት ተወለድከ? ከዚህ አንደሚነሻ እንነሳ።

ሙሉቀን - የተወለድኩት ኅጃም ጠቅላይ ግዛት ተብሎ በሚጠራው አገር ነው።

ናኢት. - ዘመኑ ትዝ ይልሃል?

ሙሉቀን - እኔ ሰወለድ አላውቅም፤ ወላጆቼ የነገሩኝን ነው የማውቀው። በእኔ መታወቂያ ላይ ያለውና እኔም የማውቀው ኢኢት.አ 1946 ነው፤ ነገር ግን እህቴ ደግሞ ከአባታችን መጽሃፍ ላይ በማስታወሻነት ተፅፎ ተገኘ የምትለኝ 1948 ዓ.ም. ነው። የሁለት ዓመት ስህተት አለ። ይኼኛው ትክክል ነው ለማለት አቸገራለሁ። የማውቀው ግን በ1946 ዓ.ም. መሆኑንን ነው።

ናኢት. - እስቲ እያንዳንዱን ጥያቄ ከማንሳት ይልቅ፤ አጠር እያደረክ ከትውልድ እስከ አድገት ያለኸን ሕይወት አውጋን? ከወላጆችህ ሥም ጀምርልን?

ሙሉቀን - ወላጅ አባቴ ቄስ ገበዝ ተዓምር ጥሩነህ ይባላል፤ እናቴ ወ/ሮ እናትነሽ ጌታሁን ናት።

ናኢት. - ለወላጆችህ ብቸኛ ልጅ ነህ ወይስ እህቶች እና ወንደሞች አሉህ?

ሙሉቀን - አዎ! ሦስት ወንድሞች እና አራት እህቶች አሉኝ።

ናኢት. - አባትህ የቤተክርስቲያን አገልጋይ ቄስገበዝ እንደነበሩ እንስተሃል፤ ለመሆኑ በልጅነትህ ከቤተክርስቲያን ጋር የነበረህ ቅርብ እንዴት ነበር?

ሙሉቀን - አባቴ ምንጊዜም ቤተክርስቲያን ይዞኝ በመሄድ እኔም የሱን አርዳያነት እንድከተል ይፈልግ ነበር። ከበሮ እመታት፤ አቋቋም፤ የቤተክሕነት ሥርዓትም ያስተምረኝ ነበር።

ናኢት. - በአብዛኛው ኢትዮጵያዊ የሚያውቅህ እና የሚያደንቅህ በዜማዎችህ ነው። እስቲ ወደ ሙዚቃ ዓለም እንዴት እንደገባህ እንጀምርና፤ ከሙዚቃው ዓለም ተለይተህ የቆየሽባቸውን ደግሞ እንመልከት። ለመሆኑ ለመጀመሪያ ጊዜ ወደሙዚቃ ዓለም እንዴት ገባህ?

ሙሉቀን - ከምንም ነገር በሳይ የምወዳት እናቴ የአምስት ዓመት ልጅ እንዳለው ሞተችብኝ። በሕፃንነት ዕድሜ ጋዜጅ በጣም የበረታ ነበር። ቀንም ማታም አለቅሳለሁ። ኑሯችን በጣም ተዛባ። በዚህ ላይ ሽፍታ መጥቶ ንብረታችንን ዘርፎ ቤታችንን አቃጠለብን፤ እኛም ሜዳ ላይ ቀረን። ይኸ በሆነ በዓመቱ አጎቴ ከአዲስ አበባ መጣና እኔን መርጦ አስምረዋለሁ ብሎ ይዞኝ አዲስ አበባ ገባ።

ናኢት. - እስቲ ዝንባሌህ ወደ ሙዚቃ ያመራው መቼ እንደሆነ በቅድሚያ ንገረን?

ሙሉቀን - ከመነሻው ልጀምር ብዬ ነው እሱን እነግርሃለሁ፤ ምን አስቸኮለህ! ናኢት - መቸኮሌ ሳይሆን ትያቄውና መልሱ እንዲጣጣም ብዬ ነው።

የውልደት ስሙ ሙሉቀን ታምር ጥሩነህ ነው። ወላጆቹ ቄስገበዝ ታምር ጥሩነህና ወ/ሮ እናትነሽ ጌታሁን በሞት ሲለዩት ያሳደጉት አጎቱ አቶ መለሰ ገሠሠ በሰማቸው እንዲጠራ አድርገውት ሙሉቀን መለሰ በሚል ስም አወቅነው። አራት እህትና 3 ወንድሞች ሲኖሩት ባለትዳርና በሕይወት ዘመኑ ያፈራቸው 3 ልጆች አሉት።

ግጥሞቹ ለሐዘን ከልብ የሚያስለቅሱ፤ ለመፅናናት ዕንባ የሚያብሱ፤ ፍቅር ገላጭ፤ ናፍቆት ነጋሪ፤ ለመረዳት ለሕፃናት እንኳን ቀላል ስለነበሩ መወደድ ችለዋል። ድምፁ በመሰረፅ አቅሙ አዛውንት እንኳን “እስቲ የሙሉቀንን ከፈቱ” ይሉ ነበር።

በ1970ዎቹ አጋማሽ ላይ በመንገድ ላይ ገመድ የሚዘሉ ሕፃናት፤ መንገድ ላይ የተቀደደ ልብስ የሚጠቅሙ ልብስ ሰፊ፤ ጫማ የሚጠርግ ሊሰትሮ፤ ታከሲ የሚያሸከረከረው ሾፌርና በራሱ ኃሳብ የነገደውም ተሳፋሪ ቢሆን በመንገድ ሲዘፍኑ የሚሰማው

ናኑ ናኑ ነዩ ናኑ ናኑ ነዩ
ካንቺ አለኝ ጉዳዩ፤ እንደነበረ በወቅቱ የነበሩ ምስክር ናቸው።

ሙሉቀን፡- አኔ ለመጀመሪያ ጊዜ የሙዚቃ ፍቅር ያደረግኝ ሠርግ ቤት ሲዘፍኑ ሰውነቴን ሁሉ ይወርረኝ ነበር። አኔም ከዘፈን ጋር የተያያዘ ተፈጥሮ አንፃላችን ይሰማኝ የነበረው የዛን ጊዜ ነው።

ና.ኢት፡- በል አሁን ወደኋላ ተመልሰህ ቅድም የጀመርከውን ጨርሰልኝ?

ሙሉቀን፡- የቱን?

ና.ኢት፡- ቅድም አቋረጥከኝ ልነግርህ ነው አትቸኩል ያልከኝን ነዋ!

ሙሉቀን፡- ቅድመኑ ብታስጨርሰኝ ምን ነበረበት።

ና.ኢት፡- ይቅርታ አሁን መቀጠል ትችላለህ።

ሙሉቀን፡- አሺ ይባርከህ! አናቴ ስትሞትብኝ የአኔ ኃዘን መሪር ነበር። አንድ ቀን በሠፈራችን ውስጥ በጣም አዝናኖ ልቤ ተሰብሮ ወዲያ ወዲህ ስል ከሠማይ አጅ ሲመጣ አየሁ። ይኼ አጅ በግራ ጡቴ በኩል አንድ ነገር ከውስጡ ወስዶ ሌላ ነገር በመተካት ወደ ሠማይ መልሶ ሲያርግ ተሰማኝ። እኔ አላወቅሁትም እንጂ ገና በሕፃንነቴ ነበር ጌታ መንፈሣዊ ያደረገኝ ለካሰ አሮጌውን ልቤን ወስዶ አዲስ ልብ ነው የተካለኝ።

ና.ኢት፡- አንተ ገና ብዙ ያልተጠቀምከበት ትኩስ የሆነ ልጅ አዲስ ልብ ነው ያለህ፤ እንዴት አሮጌ ልብ አልከው?

ሙሉቀን፡- አልተጣባባንም! መንፈሣዊ እና ዓለማዊ ልብ ይለያያያል። ያንን መንፈሣዊ አዲስ ልብ ነበር ጌታ የተካለኝ። በወቅቱ ግን ሕፃን በመሆኔ አልገባኝም ነበር።

ና.ኢት፡- ከአጎትህ ጋር ወደ አዲስ አበባ ከመጣህ በኋላ ያለውን ሕይወትህን አስቲ አጫውተን?

ሙሉቀን፡- አጎቴ የመጀመሪያውን የት/ቤት ደብተራን ገዝቶ በላይ ላይ «ሙሉቀን መለስ» ብሎ የሄደበት አሱ ነበር። እንግዲህ ከዚያን ቀን ጀምሮ ሙሉቀን ታምር ጥፋቱን መባሌ ቀርቶ ሙሉቀን መለስ ገሠሠ ሆነኩ። የምንኖርበት ሠፈር ኮልፌ ልዩ ስሙ ፍሪዶር ይባል ነበር ትምህርት ቤቱ። የልጆች ት/ቤት ነው። አጎቴ አዛ አንዳስገባኝ ትምሕርት በጣም ያስጠላኝ ነበር። በተለይ ሂሳብ የሚባል ትምሕርት ጠላቴ ነው። እኔ የምወደው የመዘመር ከፍለጊዜ ሲሆን ነው። ስነጽሑፍም አወድ ነበር። ታዲያ በመዘመር ከፍለጊዜ ስዘምር የተመለከቱኝ አስተማሪ ባንዲራ ሲወጣ አና ሲወርድ የትምሕርት ቤቱ ዘማሪ አደረጉኝ።

ና.ኢት፡- ለመሆኑ አስከ ስንተኛ ከፍል ተምረሃል?

ሙሉቀን፡- ረሳሁት አስከ ሦስተኛ ከፍል የተማርኩ ይመስለኛል።

ና.ኢት፡- ድምፃዊው ጥላሁን ገሠሠ በሁለት ከፍል ይበልጥሃል!

ሙሉቀን፡- አሱ አዚያ ደርሷል አንዴ?

ና.ኢት፡- አዎ የምናውቀው አስከ አምስተኛ ከፍል ድረስ መማሩን ነው። እሱም አንዳንተ ትምህርት በተለይም ሂሳብ እንደሚወድ ይናገር ነበር።

ሙሉቀን፡- አንዲያውም አሁን ትዝ አለኝ አምስተኛ ከፍል ድረስ ነው አዚያ የተማርኩት።

ና.ኢት፡- ጥሩ ድምፅ ያላችሁ ታዋቂ ድምፃዊያን ከአምስተኛ ከፍል በላይ አትሄዱም ማለት ይሆን?

ሙሉቀን፡- እንደሱ አንኳን አይመስለኝም፤ አጋጣሚ ሆኖ እንጂ። ብዙ ድምፃዊያን ከዛ በላይ የተማሩና ከዚያም በታች ተምረው ታዋቂ የሆኑ አሉ።

ና.ኢት፡- ከዚያ በኋላ እንዴት ወደምትታወቅበት የሙዚቃ ዓለም ገባህ?

ሙሉቀን፡- አሁንም አትቸኩልብኝ፤ አብራርቼ ልንገርህ።

ና.ኢት፡- ይቅርታ እንደሚመችህ ቀጥል።

ሙሉቀን፡- አጎቴ ወ/ሮ ፈሰሱ የምትባል የኦሮሞ ሚስት ነበረችው። በጣም ጠንቋይ ትወዳለች። ውሎም አዛው ነው። ልጅ መውለድ ስላልቻለች አጎቴ ልጅ ፈልጎ ከሌላ የወለዳቸውን ስድስት ልጆች በጥንቆላ አስገድላለች። የሠይጣን ቁራጭ የሆነች ጋኔን የሰፈረባት ቤት ነበረች። አኔን በጣም ትበድለኝ እና ታስርበኝ ነበር። ንብረቴን አንዲወርስ ሆን ብሎ ነው ያመጣው የሚል ቁጭት ስላለባት አኔንም ማጥፋት ትፈልጋለች።

ታዲያ አዛው አጎቴ ቤት ሠራተኛ የነበረች ደሜ የምትባል መልካም ቤት ነበረች። ለአኔ መቼም ምንጊዜም የማልረሳት ባለውለታዬ ነበረች። የአጎቴ ሚስት ከቤት አስወጥታ በር ስትዘጋብኝ ይኸች ደሜ የምትባለው ሠራተኛ የሚባለ ነገር ደብቃ በአጥር በኩል ቀስ ብላ ታቀብለኛለች። የአጎቴ ውሻ ደግሞ ሊያን የሚባል በጣም ግዙፍ የሆነ የጀርመን ውሻ በጣም ስለሚወደኝ ከአኔ ጋር ውጪ ሲጠብቅኝ ያድራል።

ና.ኢት፡- ለምን ይኸን በደልህን ለአጎትህ አትናገርም?

ሙሉቀን፡- አሱ የት ተገኝቶ የት ውሎ የት አንደሚያድር አላውቅም። የሥራ ጠባይ ስለሆነ ብዙ ጊዜ እቤት አይመጣም ደንገት ከመጣም እኔ በግል አንዳላነጋገረው አጋጣሚውን ሁሉ ትደፍንብኛለች። አኔ ሕፃን ነኝ። በደል በጣም ሲበዛብኝ ራሴን ማጥፋት ወስንኩ። ሶስት ጊዜ ራሴን ልስቅል ከዘፍ ላይ ወጥቼ ሰው ደርሶ እድኖኛል። በልጅነቴ የደረሰብኝ በደል በተለይ በዚህች ቤትዬ የሆንኩት በማንም ላይ የሚደርስ አይደለም። በተለይ የገሹ አባት የሚባሉ አዛውንት ብዙ ጊዜ ተከታትለው ከሞት አትረፈውኛል። ኑሮ በጣም መሮኝ ነበር። በዚህ ላይ ቤተሰቦቼ ይናፍቁኛል። ለሁሉም ነገር መፍትሄ ስላጣሁለት ነበር ራሴን ማጥፋት የመረጥኩት።

ና.ኢት፡- ይኼ በጣም የሚያሳዝን ታሪክ ነው? ለመሆኑ ከዛ ሁሉ ስቃይ እንዴት ተገላግለህ እኛ የምናውቀው ሙሉቀን ለመሆን ቢቃህ?

ሙሉቀን፡- አሁንም አትቸኩልብኝ! ልነግርህ አኮ ነው።

ና.ኢት፡- መጨረሻው ናፊቀኝ፤ ይቅርታ!

ሙሉቀን፡- አንድ ቀን የሠፈራችን ሕፃናት ጳውሎስ የሚባል ትምህርት ቤት ኃይለሥላሴ ገንዘብ ይሰጣሉ እያሉ ሲያወሩ ሰምቼ አኔም ከጃነሆይ ገንዘብ ልቀባል ወደዚያው ስሮጥ ሄድኩና ከሌሎቹ ጋር ተቀላቅዬ ተሰለፍኩ።

ከዝግጅት ከፍሉ

ከተወዳጁ የቀድሞ አርቲስት እና የአሁኑ መንፈሣዊ አገልጋይ ሙሉቀን መለስ ጋር ያደረግነው ቆይታ በአጭሩ የሚያልቅ አይደለም። ሙሉቀን ስለዓለማዊ እና መንፈሣዊ ሕይወቱ ብዙ የሚነግረን ታሪክ አለ። ሙሉቀን በሕይወቱ ያለፈባቸው ብዙ ውጣ ውረዶች እና ወርቃማ የሆኑ ዘመናቸውን ነበሩት። ታሪኩን በራሱ እንደበት ይነግረናል። ይኸንኑ ቃለመጠይቅ በሚቀጥሉት አትሞች በተከታታይ እናቀርባለችኋለን።

ESFNA

የሠሜን አሜሪካ ኢትዮጵያውያን የስፖርት እና የባሕል ፌዴሬሽን

የ 32 ዓመት ፅናት

ናፍቆት ኢትዮጵያ እንዳጠናቀረው /ከግ.ዘ.

እነሆ ሰላሳ ሁለተኛ ዓመቱን አከበረ ብለን እንጀምር መሰለኝ። አከበረ ብቻ ሳይሆን «እጅግ በደመቀ ሁኔታ አከበረ» ብለን መጀመሩ የሚሻል ብቻ ሳይሆን ለፌዴሬሽኖችን የሚገባው ነው።

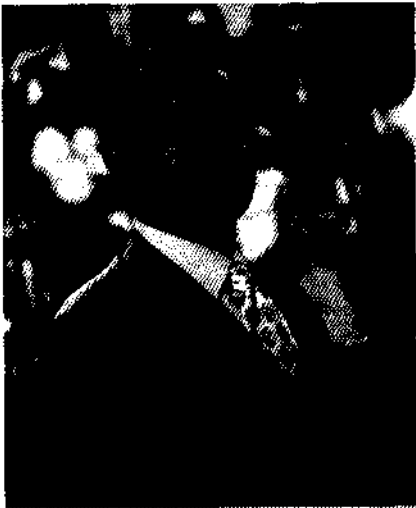
ስለሰሜን አሜሪካ ኢትዮጵያውያን የባሕል እና የስፖርት ፌዴሬሽን ማንነት እና ከምስረታ እንስቶ ያለውን ሂደት ብዙ የዜና ማሰራጫዎች እኛንም ጨምሮ ብዙ ተብሏል። በዚህ ዓመት የማጠቃለያ ዘገባችን ላይ ያለፈውን ሳንጨምር በዚህ ዓመት በተደረገው የ32ኛ ዓመት ዝግጅት ላይ ብቻ ያተኮረ ይሆናል።

የናፍቆት ኢትዮጵያ ዘጋቢ በሥፍራው የተገኘው ከበዓሉ መጀመር አንድ ቀን በፊት በመሆኑ በዓሉ ላይ ለመግኘት ከአሜሪካ የተለያዩ ስቴቶች እና ከሌሎች የዓለማችን ክፍላት የመጡትን ኢትዮጵያውያን በየአጋጣሚው በቅርብ እግኝቶ ለመወያየት ዕድል እግኝቶ ነበር። አንዳንዶች ከሜልበርን እውስትራሊያ፣ ከእንግሊዝ፣ ከፈረንሳይ፣ ከጀርመን፣ ከኔዘርላንድ፣ ከስዊድን፣ ከእዲስ አበባ፣ ከካናዳ እና ከሌሎችም ሀገሮች የመጡ ቁጥራቸው ቀላል ካልሆኑ ወገኖቹ ጋር በግንባር ለመነጋገር እድል እግኝቷል። የመጡትን እንግዶች ስለበዓሉ አነጋግሮ አንድ ዘገባ መሥራት ፈለግንና የሚወስደውን ጊዜ እና የገጽ ብዛት በማየት ከእንግዶቹ ያገኘነውን አስተያየት በመቀረፅ ድምፅ ቀድሞ ለታሪክ ማስቀመጡን በመምረጥ የፌዴሬሽኑ አመራሮችን ስለ 2015 ዝግጅት እና በዓሉን በተመለከተ ብቻ የተሰማቸውን እንዲነግሩን ማተኮሩ ላይ ወሰነን።

ከፌዴሬሽኑ አመራሮች ጋር ትንሽ ቆይታ ለማድረግ ስንወስን የትኞቹን ማነጋገር እንደምንችል ላቀረብነው ጥያቄ የፌዴሬሽኑ የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊ አቶ ሳምሶን ሙሉጌታ ራሱን ጨምሮ የሌሎችን ሁለት የአመራር አባላትን ሥም ሰጠን። የሠሜን አሜሪካ ኢትዮጵያውያን የስፖርት እና የባሕል ፌዴሬሽን ፕሬዚዳንት የሆኑት አቶ ጌታቸው ተስፋዬ እና ምክትል ፕሬዚዳንቱ አቶ ቴዲ ታምሩን ነበር ለቃለመጠይቁ የመረጡት። ከኢትዮጵያ ቀን ማግስት በጠዋቱ ላይ በያዝነው ቀጠሮ ፕሬዚዳንቱ እና ምክትል ፕሬዚዳንቱ ለቃለመጠይቁ ተዘጋጅተው ሲገኙ፣ የሕዝብ ግንኙነት ኃላፊ የውኃ ሽታ ሆኑብን። ለቃለመጠይቁ በየሥራ ድርሻቸው ያዘጋጀነውን ጥያቄ ለያይተን ለእነዚህ ለሁለቱ አመራሮች ባልተለመደ መልኩ አቀረብንላቸው። ባልተለመደ መልኩ ስንል ለየብቻ በተለያየ ሰዓት ሳይሆን በከብ ጠረጴዛ ላይ እንደቅርብ ወዳጅ አዱ የዘነጋውን ሌላው እንዲመልስ ያደረግንበት የውይይት እና የቃለመጠይቅ ዘዴ ነበር። ባይለመድም ለወደፊቱ መለመድ ያለበት ድንቅ የሆነ ኃሳብ ሊገኝበት የሚችል የውይይት ቆይታ ነበር።

በቃለመጠይቁ ላይ ያረጀ እና የተረሳ ታሪክ እያነሳን «ለምን ተከፋፈላችሁ? እነዚያስ እንዴት ሆኑ?» የሚል ጥያቄ አሳነሳንም። አነሱም እንደእኛ ያለፈውን እንደትዝታ ረሰተውታል። በአሁኑ ላይ አተኩረን ብዙ ተወያየን። ካደረግነው ቆይታ ያነሳቸውን ቁምነገሮች ለአንባቢያን እንደሚመች አጠናቅረን እንደሚከተለው አቅርበነዋል።

ና.ኢት :- የፌዴሬሽኑ ፕሬዚዳንት ከሆንክ ጀምሮ ያለውን ብቻ ግምት ውስጥ በማግባት አስከህን የተደረጉትን ዝግጅቶች በአንፃራዊ ስታዊው ድምቀቱን አንዴት ታየዋለህ።

አቶ ጌታቸው ተስፋዬ
የመገን አሜሪካ የቦንብ እና የባሕል ፈረጃቸውን ፕሬዚዳንት

ጌታቸው :- አኔ ወደ ፌዴሬሽኑ ከመጣሁ በፊትም ሆነ በኋላ በድምቀታቸው ጎልተው የታዩ ዝግጅቶች አሉ። የዚህ ዓመትም በዓል በጣም ጥሩ እና ደማቅ አንደኛው ይሰማኛል። ነገር ግን በአንፃራዊ ሳየው የዘንድሮው በ2013 በዚሁ ስታዊም ላይ ከተደረገው ዝግጅት የበለጠ ሊደምቅ እና በሕዝብ ብዛትም ከፍተኛውን ቦታ ሊይዝ በቻለ ነበር። ሆኖም በአንዳንድ ምክንያቶች ብዙ ሕዝብ ወደሚዳው ለመግባት እድል ሳያገኝ ተመልሷል። ምንግዘም «የኢትዮጵያ ቀን» በደማቅ ሁኔታ ነው የሚከበረው። ባሕል ሆኗል። ያለፈውም ዓመት የሳንሆዜ ዝግጅታችን አንደዚሁ ከፍተኛ ድምቀት የታየበት ነበር። በአጠቃላይ ግን የዚህ ዓመት የተሳካ እና ድምቀቱ ከፍተኛ ከሆኑት አንዱ ይመስለኛል።

ና.ኢት :- በየዓመቱ በፌዴሬሽኑ የአመራር እና በሚዳው ላይ የሚታየው የአሰራር ሁኔታ ትችት ይገጥመዋል። የዘንድሮውን የአሰራር ቅንብር አንዴት ታየዋለህ?

ቴዲ :- የዘንድሮው የፌዴሬሽኑ የጥምር አሰራር ሁኔታ በጣም የተዋጣ ነበር ማለት አቸላለሁ። ለምሳሌ ለቪንደሮች መጠቀሚያ የሚሆነው ደንኳን ዝግጁ የሆነው ዐርብ ነበር። የድንኳኖች ቁጥር እና አሰላለፍ ላይ ከፍተኛ ለውጥ በማድረግ የተመጣነ እና ለመተላለፍ አመቺ በሚሆን መልኩ አንዲዘጋጅ የተደረገው ከበዓሉ ከሦስት ቀን ቀደም ብሎ ነው።

የቲኬት ሽያጭ የተከናወነው በሰቴዲየም በር ላይ ብቻ ሳይሆን ትራፊኩን ለመቆጣጠር አንዲያመች ቀደም ብሎ በon line ላይ ሺያጩ አንዲከናወን በመደረጉ በስታዊየም በር ላይ ያለውን ግርግር እና መጨናነቅ በከፍተኛ ደረጃ አስቀርቷል። ፌዴሬሽኑ የሥራ አስፈፃሚዎች እና የቦርድ አባላት የሥራ ምድባቸውን ብቻ ሳይ በማተኮር ሁሉም ለተጣለበት ኃላፊነት የበኩሉን ማድረግ የቻለበት ዝግጅት ነበር። አንዱ ከሌላው ጋር የአእምሮ መናጠብ በማድረግ የግል እና የቡድን ሥራ የታየበት ዝግጅት ነበር። በአጠቃላይ ተለይቼው ከማላውቀው 31 ዓመት የአሰራር ስልት በቅንብር እና አብሮ በመሥራት የዘንድሮውን የሚያከል አላየሁም።

አቶ ቴዲ ታምሩ
የመገን አሜሪካ የቦንብ እና የባሕል ፈረጃቸውን ምክትል ፕሬዚዳንት

ና.ኢት :- አንተስ በዚህ ዓመት ሁሉም የአመራር እና የቦርድ አባላት አንዲሁም የተለያዩ ኃላፊነት የተጣለባቸው ንዑሳን ከፍሎች የተጣለባቸውን ድርሻ በበቂ ሁኔታ ተወጥተዋል ትላለህ?

ጌታቸው :- እኛ በተለይም በሥራ አስፈፃሚ ውስጥ ያለነው ዘጠኝ ግለሰቦች ከ 6 ወራት በላይ በቀን 6 እና ከዘጠኝ ሠዓት በላይ እየተወያየን እና በአየንዳንዱ ጉዳይ ላይ እየተነጋገርን የተለያዩ አዲስ ሀሳቦችን በማፍለቅ የተሻለ ነገር ለመሥራት የተቻለንን እድርገናል። በዚህ ዓመት የተጫወቱት የይለፍ መታወቂያ እና የቪንደሮች ካርድ ላይ ምንም ትግር አንዳይኖር ጥረት አድርገናል። ይኸም ያለምንም ትግር በተግባር ላይ ውሏል።

የሥራ አስፈፃሚውም ሆነ የቦርድ አባላት የሥራ አፈፃፀም በሚገባ ያለምንም ትግር ተግባራዊ የሆነበት ዝግጅት ይኸ የ2015ቱ ዝግጅት ነው ብል አልተሳሳትኩም። በአርግጥ በአጠቃላይ ባሉን 62 የቦርድ አባላት ውስጥ የሥራ ድልድል ይደረግ አንጂ አንዱ ከልቡ ሌላው ደግሞ ለጊዜው ያኸል መሥራቱ የማይቀር ነው። ሁሉም የተጣለበትን ኃላፊነት የራሱን ጥረት ጨምሮ አከናውኗል ማለት ባይቻልም የሰው ባሕሪ በመሆኑ አብዛኛው የሰውን ነው የምናየው። በአብዛኛው ሁሉም የአመራር አባል የተጣለበትን ኃላፊነት በሚገባ ተወጥቷል ባይ ነኝ። ለዚሁም በመረጠኝ ፌዴሬሽን አባላት ትልቅ ኩራት እና አምነት አለኝ።

ና.ኢት :- በተለያዩ ዘርፎች ለዘንድሮው ዝግጅት የተመደቡ አመራሮች ሥራቸውን በማዕከላዊነት ተወጥተዋል ትላለህ? ለምሳሌ ድንገተኛ እና ያልተጠበቀ ትግር ሲከሰት እና ለመፍታት ከአቅም በላይ ሲሆን መረጃ በመለዋወጥ ትግሩን ፈትተዋል ብለህ ታስባለህ? ለዚህም አንደምሳሌ የምትጠቅሰው የገጠመ እና የጋራ የፈታችሁት ነገር አለ ወይ?

ቴዲ :- ጥሩ ጥያቄ ነው ያነሳኸው ይኸን በተመለከተ በተለይም አመራሩ ከሚወጣበት የዘጠኝቶችን የአስፈፃሚ አካላት ቃል እና ውሳኔ አንድ ዓይነት ነበር። አእምሮ መናጠብ ያለ አስከመላል ድረስ አኔንም ጭምር አስደንቆኛል። ይኸን ያኸል የከበደ እና ለመፍታት ያስቸገረ ነገር ባያጋጥምም አንዳንድ ፈጣን መፍትሄ የሚያስፈልጋቸውን ጉዳዮች ወዲያውኑ በፊደላቸው ሆነ በሰልክ ወይም በአካል በመነጋገር ውሎ ያላደረ ውሳኔ እና መፍትሄ በመስጠት በኩል የተዋጣ ሥራ አንደተሰራ ይሰማኛል። አኔም እንደዚሁ በሥራ ባልደረብኩ ላይ ትልቅ አምነት እንድጥል እና እንድከራ አድርገኛል።

ና.ኢት :- የዘንድሮው በዓል ላይ የታዳሚውን ብዛት ከሌሎች ዓመታት ጋር ስታነፃፀረው አንዴት ታየዋለህ? ብዛቱ እና ተሳትፎው ESNFA ከፍተኛ የሕዝብ ድጋፍ ያለው ይመስለኛል። ከሆነስ ይኸን አንዴት ነው የምትለካው?

ጌታቸው :- አንተ አነሳኸው አንጂ አኔም ይኸን ጉዳይ ለማንሳት በጣም ፈልጌ ነበር። ESNFA ባለፉት ጥቂት ዓመታት አንዳንድ ተቀናቃኞች ተነስተውበት አንደኛው አይካድም። ይኸ የተፈጠረው ትግር ሕዝቡን ሊያሸሽ እና ሊከፋፍል ይችላል የሚልም ስጋት በብዙዎች ዘንድ አስከትሎ ያለፈ ነው። ነገር ግን ይኸ ትግር ከተፈጠረ በኋላ የምንመለከተው የሕዝብ ተሳትፎ በአጅጉ እደገ እንጂ አልቀነሰም። የአኛም ፌዴሬሽን ሕዝቡ የራሱ ንብረት እንደሆነ ያስመስከረበት እና ከጎኖችን ሙሉ በሙሉ የቆመበት ወቅት በመሆኑ አኛም በሕዝባችን ኮርተናል።

ሕዝቡም ፌዴሬሽን የአሱ እንደሆነ በሙሉ ተሳትፎው አረጋግጦልናል። የሕዝባችንን ድጋፍ እኔ የምለካው በማየው እውነታ ላይ ተመስርቼ ነው። በርቱ ከጎናችሁ ነን የሚል መልእክት የሚያስተላልፍልን እና በአካልም የሚገልጽልን ብዛቱ ቀላል አይደለም። አንድ ምሳሌ ልጥቀስልሁ፡- በድረገፃችን ላይ ብቻ በአንድ ቀን ከሰዓት ሺሕ በላይ ጎብኚ ማየት የፌዴሬሽኑን በሕዝብ ዘንድ ምን ያኽል ወዳጆች እና ደጋፊዎች እንዳሉት የሚያመለክት ነው። በፌስ ቡክ ደግሞ ከዚህ በላይ እና አጥፍ የሆነ ጎብኚ በየቀኑ ይታያል። እንግዲህ የእኔ መለኪያ በነሲብ እና በግምት ላይ የተመሰረተ ሳይሆን በመረጃ የተደገፈ በመሆኑ ፌዴሬሽኑ እና ሕዝቡ የማይነጣጠሉ አካሎች መሆናቸውን ነው። ከዚህም ጋር አንተም በአካል እንዳየኸው ወደ ዝግጅቱ ስቴዲዮም የመጣው ሕዝብ ቀላል ቁጥር የሚሰጠው አይደለም። እንግዲህ ዓይነት ብዛት ያለው ሕዝብ በአንድ ቦታ ማየት ራሱ ላሳዝነው ጥያቄ መልስ የሚሰጥ ይመስለኛል።

ና.ኢት. :- ቴዲ! እንደተመለከትኩት ከሆነ አንተ ሁሉም ቦታ ነበርከ። ከአንድ ሥፍራ ወደሌላው በሚገርም ፍጥነት ስትዘዋወር ተመልከቻለሁ። ከዚህ ከተጣለብኸ የማስተባበር ተግባር ጋር በተያያዘ አጣምረኸ ከታዳሚዎች ጋር ስለአጠቃላይ በዓሉ ውይይት እና የሕዝቡን አስተያየት ለመውሰድ ሞክረሃል? ለምሳሌ በአድሜ አሰላለፍ ከወጣቶች፣ ከእናቶች እና ከአዛውንቶች ጋር ያደረከው የሃሳብ ልውውጥ ነበር? ከነበረሰ ምን ትምህርት ወሰድከ?

ቴዲ:- አዎ! አነጋግራለሁ። በእርግጥም በጥያቄ እና መልስ መልክ ሳይሆን በግል የአጋጣሚ ውይይት ዓይነት ነው። ወጣቶችን፣ አዛውንቶች እና እናቶችን በዕድሜ ክልል እያየሁ ለማወያየት ሞክራለሁ። አብዛኛዎቹ በፌዴሬሽኑ ላይ ጥሩ እምነት ሲኖራቸው ያለባቸውን እንዳንድ ችግሮችም አካለፍለውኛል። ለምሳሌ የፓርኪንግ ጥያቄ ከፍተኛውን ቦታ ሲይዝ እንደከብደሩ የተለያዩ እስታዩቶችንም የሰጡ አሉ። በአብዛኛው የሚያበረታታ ሆኖ ላገኘው፣ ለየት ባለ መልክ ትችትም የሰነዙሩ አይጠፋም። በምንሰራው ሥራ ላይ ፍፁም መሆን ስለማይቻል ጠባይ ሆኖባቸው ከደጉ ይልቅ ድክመቱ ላይ የሚያተኩሩ አልታጡም። በእነዚህ ያለ ብዙ ሕዝብ በሚሰበሰቡበት ቦታ ላይ የሚረግምም የሚመርቅም እንዳለ አትዘንጋ።

ና.ኢት. :- ይኸን ዝግጅት ስታደርጉ ገንዘብ ትልቁ የደምሥር ነውና የዘንድሮው የስፖንሰር ተባባሪዎቻችሁን ካለባችሁ ወጪ ጋር እንዴት ታቀናጁታላችሁ የሚል ጥያቄ ቢመጣ ባንተ በኩል ያለኸ መልስ ምንድነው?

ጌታቸው:- ፌዴሬሽኑ እንደ ዱሮው ትላልቅ ስፖንሰሮች የሉትም። የምናገኘው ገቢ ከድንኳን ኪራይ ከቪደዮች እና በበዓሉ ላይ ተካፋይ ለመሆን ከሚመጣው ተመልካች የመግቢያ ክፍያ ነው። ከዚህ ጋር አብሮ መታየት ያለበት ፌዴሬሽኑ ዕድሜያቸው ከ12 ዓመት በታች ለሆኑ ሕፃናት እና ከ65 ዓመት ዕድሜ በላይ ለሆኑ አዛውንት እና እናቶች ምንም ዓይነት ክፍያ አያስከፍልም። ይኸ ሁሉ ሕዝብ አገር አቋርጦ ከተለያዩ የዓለማችን ከፍላት ሲመጣ ለእኛ ያለውን ፍቅር እና ድጋፍ ስለሚገባረን ዋናው ደስታችን አሁን ነው። ሌላው ግምት ውስጥ ሊገባ የሚገባው አንድ ነገር አለ። ይኼውም ለምሳሌ እንደዚህ ባሉ ትላልቅ ከተሞች እና ብዙ ኢትዮጵያውያን በሚኖርበት ቦታ በዓሉ ሲደረግ በገቢ በኩል ላንጎዳ እንችል ይሆናል። ነገር ግን በሚቀጥለው ወይም በሌላ ጊዜ በትናንሽ ከተሞች ዝግጅቱን ስናደርግ ከገቢው ወጪው ይበዛና ቀድሞ ያገኘውን ልናጣ እንችላለን።

የእኛ ዋናው ዓላማ ይኸን ለ32 ዓመት ያኽል የተገነባ እና ባሕል እየሆነ የመጣውን ዓመታዊ ዝግጅት ያለማቋረጥ በማከናወን ሕዝባችንን ማገናኘት እና ማዝናናት ስለሆነ በምንሰራው ሥራ አትራፊነት ላይ አተኩረንም ሆነ ትርፍ ዋናው ዓላማችን ሆኖ አያውቅም ወደፊትም አይሆንም። ለፌዴሬሽኑ ድጋፍ የሚሆነው ገንዘብ ለማግኘት በምናደርገው ጥረት ተባባሪው ሕዝብ በራሱ አሳሳችን ስፖንሰር በመፈለግ እና በመጠቀም ሊረዳንና ሊተባበረን ይገባል።

ና.ኢት.- ይኸ ፌዴሬሽን በሚያደርገው በአብዛኛው ዝግጅቶች ላይ ከመሳተፍ ባለፈ በየግዜው የሚታየውንም ለውጥ ለማየት አድል አግኝቻለሁ። ለውጥ ስል ደግሞ የሕዝቡን የባሕል ለውጥ ማለቴ ነው። በዚህ ዓመት ከሌሎች ግዜያት በበለጠ ትልቅ ለውጥ ካየሁባቸው ውስጥ አንዳንዱን ለመጥቀስ ያኽል፡- ተጨዋቾች ኳስ ሲቀበሉ በአንግሊዝኛ ነው፣ አሰልጣኞችም ተጨዋቾቻቸውን ሲያበረታቱ እንደዚሁ። በዝግጅቱ አካባቢ የሚሰማው ሙዚቃ ከሃገሪኛ ወደ አንግሊዝኛ እና ራጥ ሙዚቃ እየተንደረደረ ይመስላል፤ ታይቶ የማይታወቀው የወገብ በላይ ራቁት ሆኖ መንግሥታል ብቅ ሲል አይተናል። በአንተ እይታ ይኸ የትውልድ ለውጥ የፈጠረው ወይስ ራሱን ለመርሳት የሚደረግ ጉዞ?

WILD HARE

THE **WILD HARE**

& Singing Armadillo Frog Sanctuary

2610 N Halsted St,
Chicago, IL 60614

Tel: 773-770-3511

Web: wildharemusic.com

ጌታቸው፡- ይኸንን በተለያዩ መልኩ መለካት እና ማየት እንችላለን። ለምሳሌ በስልሳዎቹ እና ሰባዎቹ ውስጥ ቤልባተም ሱሪ መልበስ እና ለፍሮ ፀጉር ማድረግ ፋሺን ነበር። ነገር ግን ወላጆቻችን እና በአድሜ የበለፀጉ አዛውንቶች እንዳንዶቹ እንደ ነውር እና ራስን እንደመርሳት አድርገው በመገመት ሲበሳጩ ሌሎች ደግሞ ጊዜ ያመጣው ነው ብለው ተቀብለውት ነበር። በዚህ ዝግጅት ላይ ከቀድሞው የተለየ ሌላም ነገር ታይቷል። እንደማስረጃ አድርጌ ለማቅረብ ያሽል በኢትዮጵያ ቀን አከባበር መጨረሻ ላይ እንድ ወጣት ለአጮኛው የጋብቻ ጥያቄ በመድረክ ላይ እቅርቧል። ለምሳሌ ይኼ የተለመደ እይደለም፣ ግን ጥሩ ነገር ነው፣ ተፋቃሪዎች በሕዝብ ፊት በቃል ኪዳን ሲተሳሰሩ ማየቱ ከፋት የለውም እንዳውም ሌሎችንም ሊያበረታታ ይችላል። እንተ ያቀረብኩት እና የታዘብኩት ሁሉ ጊዜያቸውን ጠብቀው የመጡ ናቸው ባይ ነኝ። በዚህ ላይ ደግሞ ማየት ያለብን የተከበብነው እና የምንኖረው ፍጹም ከአኛ ባሕል ልዩ በሆነ ኅብረተሰብ ውስጥ መሆኑን እንዘንጋ። መልካሙን ነገር መቅሰሙን እንደምንፈልገው ሁሉ እንዳንድ ከባህላችን በአጅጉ ወጣ ያሉትን ደግሞ እንዲታረሙ ማድረግ የሁሉም ኃላፊነት ይመስለኛል።

ና. ኢት፡- ከላይ ለጌታቸው ያነሳሁለትን ጥያቄ ሳትዘነጋ ለመሆኑ አሁን የምናየው የሕዝባችን የባሕል መዛኛም ሆነ አጠቃላይ ሁኔታ በዚሁ የመቀየር ሂደት ውስጥ ከተጓዘ ከ30 ዓመታት በኋላ ምን ዓይነት ትውልድ የምናይ ይመስልሃል?

ቴዲ፡- ከመነሻው ብጀምር ጥያቄውን ለመመለስ የሚረዳ ይመስለኛል። ይኸ ፌዴሬሽን ሲቋቋም ዋናው ትኩረቱ ኳስ መጫወት ላይ ብቻ ያተኮረ ነበር። በዓመት እንድ ጊዜ ኳስ የሚጫወቱ ወጣቶችን ከየስቴቱ አሰባስቦ ኳስ ተጫውቶ መለያየት ዓይነትኛ ዓላማው ሆኖ ለብዙ ዓመታት ቆይቷል። ቀስ በቀስ ኅብረተሰባችን በቁጥር እየጨመረ ሲመጣ እብሮ መሄድ ያለበትን ባሕል እንዲያጣምር ተደረገ። አሁን የምናየው የትልውድ ለውጥ ጊዜውን ጠብቆ የመጣ ይመስለኛል። ትናንት ያለየውን ዛሬ ብናየው እንዳንዱ ከማስገረም አልፎ ሊያስደነግጠን ይችላል፤ ግን የአዲሱ ትውልድ እና የአኛ ፍላጎት በእንዳንዶቹ ላይ መጣጣም ባይችልም ልናቆመው እና ልንገታው የምንችልበት ሁኔታ ያለ አይመስለኝም። ሁሉንም ነገር እንደአመጣጡ እያስተካከሉ እና ወጣቱን ትውልድ ስለመልካሙ ባሕል እየመከሩ ማሳደግ የወላጆች ኃላፊነት ይሆናል። ከዛሬ 30 ዓመት በኋላ የሚሆነውን አሁን ላይ ቆሞ መገመት በአጅጉ እስቸጋሪ ነው፤ አኛም እድሜ ከሰጠን ሁሉንም ለእነሱ አስረከበን ተመልካች የምንሆንበት ወቅት ይመስለኛል።

Start your morning right!

Enjoy delicious espresso based drinks, fresh sandwiches and smoothies as well as traditional Ethiopian breakfast.

Mani's Cafe & Market

5320 Georgia Ave NW
Washington, DC 20011
(202) 291-2167

ና.ኢት፡- በዘንድሮው ዝግጅት ላይ ኅብረተሰቡን ከሚያዝናኑት አርቲስቶች ውስጥ ዝነኛው ቴዲ አፍሮ፣ ጎሣዬ እና ብዙአየሁ እንደሚገኙ ቀደም ብላችሁ ገልግችሁ ነበር። ነገር ግን እነሱ የውኃ ሽታ ሆነዋል። ምን ተፈጠረ፣ ይኸንን ብታብራራልን?

ጌታቸው፡- ብዙዎች የሚጠይቁትና ተገቢም ጥያቄ ነው፤ ነገር ግን በዚህ ጉዳይ ላይ ብዙ ባንናገር አመርጣለሁ። ምክንያቱም እኛንም በመጨረሻው ደቂቃ ላይ ያስደነገጠን ነገር እና ያልጠበቅነው ዱብ እዳ ሲሆን፤ በአኛ በኩል ያለውን ውል እና ድርድር ቀድመን ጨርሰን እያለን የመጣ መጥፎ ዜና ነው። በዚህ ጉዳይ ላይ ሕጋዊ በሆነ መልኩ የሚወሰዱ ጉዳዮች ስላሉ ብዙ ባልናገር አመርጣለሁ።

ና.ኢት፡- ይኼንን ጉዳይ አለፈኝ ነው የምትለው?

ጌታቸው፡- እዎ! አለፈኝ ሳይሆን እንሰራው ብዙ ባንነጋገርበት ለፌዴሬሽኑ ይጠቅማል ባይ ነኝ።

ና.ኢት፡- በተለይ የኢትዮጵያ ቀን ተብሎ በድምቀት የሚከበረው ዕለት በባህል ላይ ያተኮሩ እና ኢትዮጵያዊነትን ለወዳጆቻችን ጭምር የምናሳይበት ዕለት ሆኖ ሳለ በተለይ የፌዴሬሽኑ አመራሮች የተለያዩ ልብስ ለብሳችሁ ነው የምናየው። ለምን ነገርግራሙ ሲጀመር እንኳን የኒፎርም የሆነ የባሕል ልብስ ለብሳችሁ አትታዩም? አንዱ የቡድን ማሲያ፣ ሌላው የፌዴሬሽኑ ሎጎ ያለበት ሹራብ፣ አንዱ ቁምጣ ሌላው የስፖርት ሱሪ ለብሶ ነው ያየነው። ለምን ለግማሽ ስዓት እንኳን በባሕል ልብስ ደምቃችሁ አትወጡም?

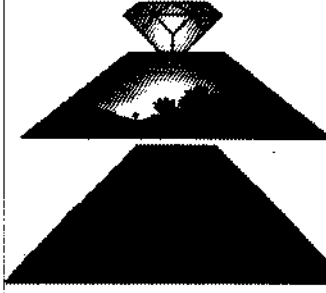
ቴዲ፡- ጥያቄው ትክክል ቢሆንም እንተ ያለየኸው እንድ ነገር አለ። ምንም እንኳን የሐገር ባሕል ልብስ ባንለብስም ሁላችንም የፌዴሬሽኑ ሎጎ ያለበት ተመሳሳይ ሹራብ ለብሰናል። በዚህ ላይ የተደራረበ ነገር መልበሱ ደግሞ ሙቀቱ ከፍተኛ ስለነበረ ምቹት ሊያሳጣን እንደሚችል አትዘንጋ።

ናኢት፡- በዚኸማ አልስማማም። ከፕሮግራሙ አስተናጋጅ ጀምሮ ጥቂት የቀድሞው የቦርድ አባላት ተጀምሮ አስከሳቀ ድረስ የባሕል ልብስ ለብሰዋል፤ ከዚኸም ጋር የባሕል ልብስ ለብሰው የባሕል ውዝዋዜ የሚያሳዩት አርቲስቶች ከጭፈራው ጋር ሙቀቱ አንሱ ላይ እንደሚበረታ ግልጽ ነው። ደግሞም እናንተ ለሌሎች በአርአያነት የምትታዩ ናችሁ። ይኸንንስ እንዴት ታየዋለኸ?

ቴዲ፡- እርግጥ ነው ሙቀቱ የሚያውከን ሁላችንንም እኩል ነው። ግን ይኸ ይመጣል ብለን አላስብንም። ጥሩ ጥቆማ ነው ለወደፊቱ ይኸንን ብናደርግ በእርግጥም የበዓላችን ውበት ይደምቃል ብዬ አምናለሁ።

ናኢት፡- አስቲ አንድ ጥያቄ ላንሳልኸ! አገራችንን እንደ ምሳሌ ብንወስድ ዘመድ ከዘመዱ ወይም ከወዳጁ ጋር ለመገናኘት ሁሉም የሚመርጠው አዲስ አበባን ነው። ለምን ቢባል አብዛኛው ሕዝብ የሚገኝበት በመሆኑ ይመስለኛል። እዚኸም አሜሪካ ውስጥ የኢትዮጵያውያንን አሰራር ብንመለከት በዲሲ አካባቢ ከሌላው በብዙ እጥፍ የሚሆን ሕዝብ ይኖራል። ሁሉም ለመገናኛ ይኸንን የዲሲ አካባቢ የሚመርጥ ይመስለኛል። ፌዴሬሽኑ ለምን ዓመታዊ ዝግጅቱን በአብዛኛው እዚኸ ዲሲ ውስጥ ቢያደርግና በሶስት ወይም በአምስት ዓመት አንዴ ወደ ሌሎች ስቴቶች ወጣ ቢል ለገቢውም ሆነ ብዙ ሕዝብ ለማሳተፍ አይችልም ወይ?

ጌታቸው፡- ይኸ ሃሳብ ቀደም ባሉት ጊዜያት የቀረበ እና ብዙ ጊዜ ውይይት የተካሄደበት ነው። በእርግጥ ሊመስል ይችላል፤ ግን መልካም ገፅታ እንዳለሁ ሁሉ ደካማ ጎንም አለው። ለምሳሌ በዲሲ አካባቢ የምናደርጋቸው ዝግጅቶች ሁሉ ለሜዳ ለሆቴል እና ለሌሎችም ነገሮች የምናወጣቸው ወጪዎች በጣም ከፍተኛ ነው፤ በሌሎች ከተሞች ወጪው ዝቅ ይላል። ከዚኸ ጋር አብሮ መታየት ያለበት ደግሞ ይኸንን በየዓመቱ የምናደርገውን በዓል አስመልክቶ ብዙ ደጋፊዎቻችን እና በዓሉን እንደ ቫኬሽንም የሚጠቀሙበት ከተለያዩ የዓለማችን ከፍተኞች የሚመጡ ኢትዮጵያውያን አሉ፤ ያን ሁሉ አገር እቋርጠው መጥተው በየዓመቱ አንድ ቦታ ብቻ ማየት አይፈልጉም። ትልቁ ነገር ደግሞ የፌዴሬሽኑ ዋና ዓላማ ሁሉንም ሰቴቶች፣ ተጫዋቾች እና ኢትዮጵያውያን ተሳታፊዎች ሁሉ እኩል ማሳተፍ እና ተመሳሳይ እድል መስጠት ነው። ፌዴሬሽኑ ምንግዜም በዓሉን ቦታ ሲመርጥ ምስራቅ እና ምዕራብ የሚል የምርጫ ስልት አለው። ባለፍንባቸው 32 ዓመታት በልምድ ያየው ሁኔታ ስላለ ያለ እድልም በዝውውር ዝግጅታችንን ማድረጉ ሁሉም የሚሰማግበት ይመስለኛል።

ETHIOPIAN DIAMOND

RESTAURANT & BAR

Authentic Meat and Vegan Dishes

6120 N Broadway St Chicago, IL 60660 (773) 338-6100
 7537 N Clark St Chicago, IL 60626 (773) 764-2200
www.ethiopiandiamondcuisine.com

ናኢት፡- በውይይታችን ላይ ያላነሳነው ለአንባቢ ጠቃሚ ነው ወይም ልታስተላልፉ የምትፈልጉት መልእክት ካለ ተራ ወስዳችሁ ብትነግሩን እድሉን ልስጣችሁ። በቅድሚያ ቴዲ ብትጀምርልን እና ጌታቸው የመጨረሻውን ማጠቃለያ ብትሰጡን?

ቴዲ፡- አብዛኛውን ነገር በቀረቡልኝ ጥያቄዎች መሠረት ለመግለፅ ምክራሰሁ፤ ተጨማሪ የምለው ቢኖር ሕዝባችን በእኛ ላይ ያለውን እምነትና ሙሉ ተሳትፎ ማድነቅና ከፍተኛ ምስጋና ማቅረብ አፈልጋለሁ። እንደዚኸ ያለ ቁጥሩ በብዙ ሕዝብ ተሳትፎ ላይ እንድም እንደነሳ ሳይሆን እና ወቅሳ ሳንሰማ በዓሉን ማጠናቀቃችን በተሳታፊው ኢትዮጵያውያን ከፍተኛ ኩራት እንዲሰማኝ እድርጓል። ለመስተንግዶ የመርጥነው የፔቨርሲቲ ታዛቢዎች ራሳቸው በኢትዮጵያውያን ጨዋነት መደነቃቸውን ከእነሱ ስሰማ ልቤ በኩራት እና በደስታ ይምላል።

ጌታቸው፡- እኔም የቴዲን አስተያየት የምጋራው እና የማምንበት ሲሆን፤ የሕዝባችን ጨዋነት በዚኸ ዝግጅት ላይ የታየ ብቻ ሳይሆን ባለፉት ረዥም ዓመታት ሁሉ ተደጋግሞ የታየና በሌሎችም የተመሰከረለት ነው። የምጨምረው ነገር ቢኖር፤ በጥያቄኸ ውስጥ ስለ አዲሱ ትውልድ፤ ስለ ቋንቋ እና ግብረገብነትን በሚመለከት ጥያቄዎች አንስተሃል። በእርግጥም መልስ ሲሰጥባቸው እና መፍትሄ ሊያገኙ የሚገባቸው ናቸው። በእኔ አስተያየት ቋንቋ እና ባሕላችን በባዕዱ ዓለም እንዳይረሳ በምናደርገው ጥረት ይኸ በዓመት አንዴ የምናደርገው በዓል መፍትሄ ለመሆን ሚዛን ላይ የሚወጣ አይመስለኝም። እንደን አገር ለመፍጠር መነሻው ቤተሰብ ነው።

ወላጆች በውጪው ዓለም የሚወለዱትን ሕፃናት መልካም በሆነው ባሕል ማነፅ እና ነገ ለቋንቋቸው ባዳ እንዳይሆኑ ገና ሊጋ በሆነ አድሜያቸው ማስተማር ይጠበቅባቸዋል። የቋንቋ መነሻው የኃይማኖት ሥፍራዎች ናቸውና አባቶች ሕፃናትን የማስተማር እና የማነፅ ኃላፊነት እነሱ ላይ ይወድቃል። ሌላውን በቀረበልኝ ጥያቄዎች ላይ በመጠኑ ለመመለስ ብሞከርም ማጠናከር የምፈልገው ነገር አለ። ይኸ ፌዴሬሽን ከተቋቋመ 32 ዓመት ቢሆነውም እርምጃውና እድገቱ ወቅቱን የጠበቀና አዝጋሚ ነበር። በአራት ከለቦች ተጀምሮ ዛሬ ሁሉንም የሚያሳትፍ ለመሆን የደረሰበትም ሂደት ቀላል ፈተና አልነበረም። የፌዴሬሽኑ ዋና ዓላማ ሕዝባችንን በጋራ በአንድ መስክ ላይ አገናኝቶ ማዝናናት ቢሆንም ዋናው ጉዳይ ግን ኢትዮጵያዊነትን በጋራ የምንዘምርበት እና የምንኮራበት መሆኑንም አብሮ ለመግለፅ ነው። ከዚኸ ጋር ሕዝባችን አብሮ እንዲያይልን የምፈልገው ፌዴሬሽኑ በምንም መልኩ የማትረፍ ዓላማ የሌለው ከእንዱ ያገኘውን ወደሌላው እያገለበጠ እና ለማብቃቃት ዘዴ እየፈለገ የሚሰራ መሆኑን ሁሉም ተረድቶልን ለወደፊቱ ኢትዮጵያውያን በየሉበት ፌዴሬሽኑ ትላልቅ ስፖንሰር የሚያገኝበት፤ በካፒታልም ሆነ በምራል የሚጠናከርበትን መንገድ በመፈለግ እኩል ተንከባካቢ ዜጋ እንዲሆን በማድረግ በኩል የራሱን ኃላፊነት እንዲወጣ ሳሳስብ እስካሁን ባሳየን ሙሉ ትብብር በዝግጅቱ ላይ የተሳተፈውንም ሆነ በመሳሳው ዓለም ዝግጅቱን ይከታተል የነበረውን በአጠቃላይ መላውን የገኘን ከልቤ የመነጨ ምስጋናዬ በራሴ እና በሠሜን አሜሪካ የስፖርት እና የባሕል ፌዴሬሽን ሥም ብታስተላልፍልኝ በእጅጉ ደስ ይለኛል።

ናኢ.ኢት፡- መልእክቱን አስተላልፋለሁ። እናንተንም ከልብ አመሰግናለሁ። በዚሁ እንለያይ። ጌታቸው እና ቴዲ፡- (በአንድ ቃል) እኛም እናመሰግናለን

የአርመን ቤተ ክርስቲያን ተምሳሌታዊ የፍትሕ ትግልና የኢትዮጵያ ጉዳይ

ሊከበሩ የሚገባው የፃገር ጉዳይ

ኪዳኔ ዓለማየሁ

የአርመን ቤተ ክርስቲያን ሕጋዊ አርምጃ፤

በኒውዮርክ ታይምስ (New York Times) እ.አ.አ. ግንቦት 19 ቀን 2015 በተዘገበው ዜና ቱርኮች ከ100 ዓመታት በፊት ስለ ዘረፉባት ንብረት የአርመን ቤተ ክርስቲያን በቱርክ መንግሥት ላይ በሐገሩ ውስጥ ከስ አቅርባለች። የቤተ ክርስቲያኗ መሪ፤ ቀዳማዊ አቡነ አረም (Aram I) በሰጡት ቃል መጠይቅ መሠረት በደቡብ ቱርክ በአዳና (Adana) አውራጃ የሚገኘው በ1293 የተቋቋመው የአርመን ክርስቲያኖች ማእከል የነበረው ቤተ ክርስቲያንና ገዳም በቱርኮች ነጠቃ ተይዞ ስለሚገኝ በቱርክ ሕገ መንግሥት ፍርድ ቤት ከሱ ቀርቧል። ያ የአርመኖች ቤተ ክርስቲያን ማእከል በአስር ሺዎች ከሚቆጠሩ በአቶማን ቱርኮች ከተመዘገቡት ብዙ ንብረቶች እንደኛው አንደ ነበር ገልጸዋል። የተረፉት አርመኖች እ.አ.አ. በ 1930 የቤተ ክርስቲያናቸውን ቤተ ክርስቲያን ማእከል አንተሊያስ (Antelias) ወደምትባል የሌባኖን ከተማ አዛውረው እንደ ነበር ተገልጿል።

በፖፕ ፓየስ ዘኛ ስም ካርዲናል ጋስፓሪና ሙሶሊኒ “ላተራን” የተሰኘውን ውል እ.አ.አ. በ1929 ሲፈራረሙ

ቱርኮች አርመኖች ላይ ስለ ፈጸሙት ወንጀልና ስለ ፍትሕ ትግሉ ውጤት፤

በአርመኖች መግለጫዎች በይፋ በታተተው መሠረት እ.አ.አ. በ1915 የአቶማን ቱርኮች በአርመኖች ላይ በፈጸሙት የጦር ወንጀል 1.5 ሚሊዮን አርመኖች ተጨፍጭፈዋል፤ እጅግ ብዙ አርመኖችም ለስደት ተዳርገዋል። ከአርመኖቹ ስደተኞች ውስጥ 40 ቤተሰቦች በኢትዮጵያ ተስተናግደው እንደ ነበር የታወቀ ነው። ምንም እንኳን የቱርክ መንግሥት የወንጀል አጋዙን የተጋነነ ነው ቢልም ቱርኮች በአርመኖች ላይ የዘር ማጥፋት ወንጀል የፈጸሙ መሆኑን የአውሮፓ ምክር ቤትና የቫቲካኑ ቀዳማዊ ፖፕ ፍራንሲስ አውቅና ሰጥተውላቸው የአርመኖችን የ100 ዓመት የፍትሕ ትግል ፍሬያማ አድርገውላቸዋል። ላለፉት 100 ዓመታት የአርመኖች የፍትሕ ትግል በቱርኮች አማካኝነት ስለ ተፈጸመባቸው የዘር ማጥፋት ወንጀል ዓለም አቀፍ አውቅና ለማስገኘት ብቻ ሲሆን እሁን ደግሞ፤ በአርመን ቤተ ክርስቲያን አንቅስቃሴ የተጀመረው የካሣ ጥያቄ ጉዳይ ተጀምሯል ማለት ነው። ይህ አንቅስቃሴም በተመሳሳይ ሁኔታ በፋሺስቶች አማካኝነት ብዙ ቤተ ክርስቲያኖች ለወደሙባት ለኢትዮጵያ ምሳሌነት ያለበት ሐደት ነው። በኒውዮርክ ታይምስ

“Aram I....said he had decided to proceed with a lawsuit after having consulted with 30 legal experts, including some from Turkey. While the church’s efforts to achieve an international acknowledgment of the genocide were important, “after 100 years, I thought it was high time that we put the emphasis on reparation,” he said.

የቫቲካኑ ካሕን የፋሺስቶች ጦር ሲባርኩ

በተዘጋጀው መሠረት የቱርክ ሕገ መንግሥታዊ ፍርድ ቤት እስካሁን ድረስ የሰጠው መልስ የለም። ለማንኛውም ክፍርድ ቤቱ ተገቢው ምላሽ ካልተገኘ በታዋቂው የማክሊል ዩኒቨርሲቲ (McGill University) ፕሮፌሰር (መምህር)ና ስለ ዘር ማጥፋት ወንጀል ጉዳይ የሕግ ሊቅ የሆኑት ፓያም አክሃቭን (Payam Akhavan) በአርመን ቤተ ክርስቲያን የቀረበውን ክስ የቱርክ ፍርድ ቤት ውድቅ ካደረገው ጉዳዩን ወደ አውሮፓ ሰብላዊ መብት ፍርድ ቤት ሊያቀርበው ማቀዱን ገልጿል። በተጨማሪም ሌሎች አርመናዊ ምሁራን ለሐገራቸው ስለሚያስፈልገው ካሳ ጠለቅ ያለ ጥናት አከናውነው ሰፊ ትንተና ያሰራጩ መሆኑን እ.አ.አ. ሚያዝያ 14 ቀን 2015 በወጣው የኒውዮርክ ታይምስ ተዘግቧል።

በኢትዮጵያ ላይ ስለ ተፈጸመው የጦር ወንጀል የፍትሕ ትግል፤

እንደሚታወቀው፤ ፋሺሽት ኢጣልያ፤ በቫቲካን ያልተቆጠበ ድጋፍ፤ እ.አ.አ. በ1935 -41 እንደ ሚሊዮን ኢትዮጵያውያንን ከመጨፍጨፋቸው በላይ፤ 2000 ቤተ ክርስቲያናቸውን 250 000 ቤቶችንና 14 ሚሊዮን እንስሳትን አውድመዋል። እንዲሁም መጠነ ሰፊ ንብረቶችን ዘርፈዋል። ከነዚህ ውስጥ አሁንም ከ500 በላይ የሚቆጠሩ በቫቲካን ይዞታ የሚገኙ ሰነዶች አሉ። “ፀሀይ” የተሰኘች አውሮፕላንም በኢጣልያ አየር ኃይል ቤተ መከከር ትገኛለች። ሌላም ብዙ የተዘረፈ ንብረት እንዳለ የታወቀ ነው።

ለተፈጸመባት እስቃቂ ወንጀልና ዝርፊያ ኢትዮጵያ እስካሁን ያገኘችው ኢምፖት የሆነ ቁቃ ግድብ የተሠራበት \$25 ሚሊዮን እና በቅርቡ ክሮም፤ ኢጣልያ የተመለሰው የአክሱም ኃውልት ነው። ኢጣልያ ለሊቢያ \$5 ሊቢያን፤ ለዩጋንዳ \$125 ሚሊዮን፤ ለግሪክ ሐገር \$105 ሚሊዮን እና ለሶቪየት ዩኒየን \$100 ሚሊዮን ከክፈለቸው ካሳ ጋር ሲወዳደር፤ በተለይ በነዚህ ሐገሮች ላይ የፈጸመችው ወንጀል ኢትዮጵያ ላይ ካከናወነችው ጋር ሲገጸጸር ለኢትዮጵያ ተገቢ የሆነ ካሳ እንደሚገባት በፍትሕ ለሚያምን ሁሉ ግልጽ ነው። እጅግ ብዙ ንብረት የወደመጣትና የተዘረፈባት እንዲሁም እነእቡነ ጴጥሮስና እቡነ ሚካኤል በተጨማሪም በደብረ ሊባኖስ ገዳም ከ2000 በላይ መነሳትና ምእመናን፤ ሌሎችም የተሰዉባት የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ያገኘችው ካሳ የለም።

ፋሺስቶች የኢትዮጵያውን አርበኛ እንገት ቆርጠው ሲያሳዩ

በኢትዮጵያ ላይ ለደረሰው የጦር ወንጀል በመከናወን ላይ ያለው ትግል ከኢትዮጵያ አርበኞች ማሕበር የተሰማው አቤቱታና የዓለም አቀፍ ሕብረት ለፍትሕ - የኢትዮጵያ ጉዳይ (Global Alliance for Justice - The Ethiopian Cause) (www.globalallianceforethiopia.org) የተሰኘው ተቋም በዓለም ዙሪያ ከሚገኙ ኢትዮጵያውያንና የኢትዮጵያ ወዳጆች ጋር በመተባበር በመፈጸም ላይ ያለው እንቅስቃሴ ነው።

ይህ ድርጅት እየተንቀሳቀሰባቸው ያሉት መሠረታዊ ዓላማዎችም የሚከተሉት ናቸው፤

(ሀ) የኢጣልያ መንግሥት ተገቢዋን ካሳ ለኢትዮጵያ ሕዝብ እንዲከፍል፤

(ለ) ከኢትዮጵያ የተዘረፉት በኢጣልያ መንግሥትና በቫቲካን ይዞታዎች የሚገኙት ንብረቶች ለኢትዮጵያ እንዲመለሱ፤

(ሐ) ቫቲካን ፋሺሽቶችን በመደገፉ የኢትዮጵያን ሕዝብ ይቅርታ እንድትጠይቅ፤

(መ) የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት በኢትዮጵያ ላይ የተፈጸመውን የፋሺሽት ጦር ወንጀል እንዲመዘግብ፤ እና

(ሠ) ለፋሺሽቱ ወንጀለኛ ለሮዶልፎ ግራዚያኒ በኢጣልያ፤ እጩ ከተማ በቅርቡ የተሠራው መታሰቢያ እንዲወገድ።

ከላይ የተጠቀሱትን ዓላማዎች ለማሳካት ድርጅቱ ለሚመለከታቸው ሁሉ፤ ማለትም፤ ለኢጣልያ መንግሥት፤ ለቫቲካን፤ ለአውሮፓ እንድት ድርጅት፤ ለአፍሪካ እንድት ድርጅት፤ ለተባበሩት መንግሥታት ድርጅት፤ እንዲሁም ለኢትዮጵያና ለአሜሪካ መንግሥቶች በተጨማሪም ለኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንና ለዓለም ቤተ ክርስቲያኖች ምክር ቤት የአቤቱታ ደብዳቤዎች አቅርቧል።

በተጨማሪም፤ በዓለም አቀፍ ደረጃ የተሻለ ግንዛቤና ድጋፍ እንዲገኝ 30 ከተሞች የሚገኙ ኢትዮጵያውያንና የኢትዮጵያ ወዳጆች የኢጣልያ ፋሺሽቶች በሶስት ቀናት ብቻ አዲስ አበባ 30000 ኢትዮጵያውያንን የጨፈጨፉበትን የየካቲት 12ን ዝክረ በዓል ምክንያት በማድረግ በጸሎት፤ በጉባኤዎች እና/ወይም በሰላማዊ ሰልፎች እንዲሳተፉ ከፍተኛ ጥረት አድርጓል። በዚህ ምክንያት ከተገኙት ተጨባጭ ውጤቶች መሀል፤

(ሀ) በቅርቡ በኢጣልያ፤ የላዚዮ አውራጃ ምክር ቤት የግራዚያኒ ኃውልት ስያሜ እንዲወገድ ያስተላለፈው ውሳኔ፤

(ለ) በኢትዮጵያ የካቶሊክ ካርዲናል ክሆኑት ክሉቡነ ብርሃነየሱስ የተሰጠው ቀና መልስ፤

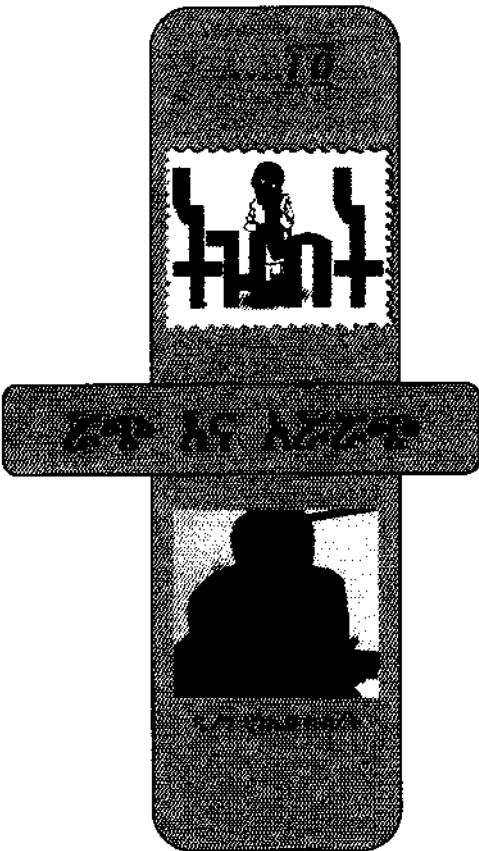
(ሐ) የአውሮፓ እንድት ምክር ቤት ጉዳዩን የሚመለከተው መሆኑን በመግለጽ የሰጠው መልስ፤ እና

(መ) በ ድ ር ጅ ቱ ድ ረ - ገ ጽ (www.globalallianceforethiopia.org) ላይ የሚገኘው ቫቲካን የኢትዮጵያን ሕዝብ ይቅርታ እንድትጠይቅ የሚያመለክተው በ4500 ሰዎች የተፈረመው አቤቱታ ሊጠቀሱ የሚገባቸው ናቸው።

እንዲሁም ለኢትዮጵያ ስለሚያስፈልገው ፍትሕ በበለጠ ጥልቀት ግንዛቤ እንዲገኝ ድርጅቱ በቅርቡ የሚከናወን እንደ ዓለም አቀፍ ጉባኤ እያዘጋጀ ነው።

ከላይ የተጠቀሱት ጥረቶች የሚያበረታቱ ቢሆኑም፤ የፍትሕ ትግሉ የበለጠ ተጠናክሮ መቀጠል እንዳለበት የታወቀ ነው። ለዚህም ተግባር የሚመለከታቸው መንግሥታዊ የሆኑና ያልሆኑ ድርጅቶች መንፈሳዊዎቹም ጭምር፤ በዓለም ዙሪያ የምንገኝ ኢትዮጵያውያን ሁሉ የአርመን ቤተ ክርስቲያንን ምሳሌነት በመመልከት ለሐገር ክብርና ፍትሕ ጠንክረን የዘለቁታ ትግል ማከናወን ይጠበቅብናል።

ቸሩ የኢትዮጵያ አምላክ ይርዳን።

በጉዳዩ ላይ በቂ እውቀት ያላቸው ይመስል፤ ወይም ደግሞ ተገቢ መረጃ የጨበጡ ይመስል በኃይል ቃል፤ በኃሳብ ላይ ኃሳብ፤ በነገር ላይ ነገር አየጨመሩ፤ የውይይቱን ዙር ካከረሩ በኋላ ሌሎች በጉዳዩ ተሰበው በውይይቱ ሩጫ ላይ ማከረራቸውን ሲያዩ፤ ሳይታወቅ ላጥ ብለው ይወጡና፤ ከተናጋሪነት ወደ አድማጭነት ይዘዋወራሉ። የተናገሩት እውነት መስሎት አነርሱን ተከትሎ ሲጫጫኸ የነበረው ሁሉ ራሱን ያሳስበው ዙር ላይ ተካርሮ ያገኘዋል። እነዚያው ዙሩን ሲያካርሩ የነበሩትም ነገር ዓለሙን ሁሉ ረስተውት መልሰው አስታራቂ አና ሽምጋይ ሆነው ቁጭ ይላሉ።

በስብሰባው ላይ ከረር ያለ ነገር ሲነሳ ማስተዋል ያስፈልጋል፤ ሰውዬው ጽጌው ነው አረጽጭ? የሚለውን ለመለየት እንዲቻል። ነገርዬውን ወደ አንድ ጽንፍ ወሰዶ እያከረረ፤ አኛም እውነት መስሎን የመጣው ይመጣ ብለን የልባችንን ስናወጣ፤ አጅሬ ላጥ ብሎ ከሩጫው ሊወጣ ይችላል። ምናልባትም የርሱ ዓላማ አነማን የዚህ ሃሳብ አቀንቃኞች ናቸው? የሚለውን ዙሩን አከርሮ ማውጣት ሊሆን ይችላል።

የትዳር አረጽጮችሰ? ገጥመዋችሁ እያውቁም? ባል አና ሚስቱ በሚችሉት ፍጥነት በራሳቸው ስዓት የራሳቸውን ሬኮርድ በራሳቸው አቅም ለማሻሻል ሲሮጡ፤ አያገጣው ገብቶ «አንዲሽ ሆነህ ነው የምትኖረው?» አንዲሽ ሆነሽ ነው የምትኖረው። አንዲሽ እያደርግልሽም፤ አንዲሽ አታደርግልክም፤ ባል ሆነሽ አንዲሽ ሆነህ ትኖራለህ? ለመሆኑ አንቺ ሚስት ነሽ ወይስ አገልጋይ? አኛ አያለንም አንዲሽ አትሆንም/አትሆንም፤ በል ከጎንህ ነን/ ከጎንሽ ነን/ አንዳች ነገር ማድረግ አለብህ/ ማድረግ አለብሽ» እያለ የሰላማዊውን ትዳር ዙር አከርሮ አከርሮ፤ ባል አና ሚስቱ ከተለመደው ፍጥነት ወጥተው በነገር መካረር ሲጀምሩ ሜዳውን ለአነርሱ ጥሎ ላጥ ብሎ ይወጣል። አለሁ ሲል የነበረውና ነገር እያቀበለ ዙሩን ሲያከርር የነበረው ሰውዬ ከረጭነት ወደ ተመልካችነት ይዘዋወራል። እነዚያው ባል አና ሚስቱ ግን «የት ይደርሳል የተባለ ጥጃ ቁራ ተገኘ» እንደሚባለው፤ የት ይደርሳሉ ሲባሉ፤ ዙሩ ከርሮባቸው፤ አንኳንስ የትዳርን ሜዳሊያ ሊያገኙ ቀርቶ፤ መሮጥም ይላናቸውና አንገል ሆነው ይቀራሉ።

ስውዬው ሚስቱ ገበያ ሄዳ እርሱ የተሰጣ አህል ይጠብቃል አሉ። በመካከል ዳደኛው ሊጠይቀው ይመጣል። «ምን እየሰራህ ነው? ለምን ወጣ ብለን አንድ ሁለት አንልም?» ይለዋል። ባልም «አይ! ባለቤቱ ገበያ ስለሄደች የተሰጠ አህል አየጠበኩ ነው» ይለዋል።

ዳደኛው በነገሩ ተናድዶ «አንዴት የወንዶችን ክብር ታስደፍራለህ፤ ብለህ ብለህ ደግሞ የተሰጣ አህል ጠባቂ ሆንከ፤ ምነው አንተን ባደረገኝ፤ እንዲህ ታዋርድህ፤ ሞት ይሻልሃል፤ አሁን አንተ ባል ነኸ ወይስ አሸከር?» እያለ ልቡን ያነሳው ጀመር። ባልም አስበት የማያውቀውን ሁሉ ማስብ ጀመረ።

«ምን ላድርግ ኑሮ ነው» አለው ባል። «ቢሆንስ መኖር አንዲህ ነው አንዴ! ለምን አፍንጫዊ ላይ አትወረወርላትም፤ አንተ ወንድ ሁን አንጂ ሚስት አንደሆነ አገሩን ሁሉ ሞልቶታል። እንዲህ ሆነህ ከምትኖር ወዲያ ፍታትና ለአኛም ለአንተም የምትሆን አግባ» እያለ ዙሩን ያካርርበት ገባ። ባልም ልቡ አየሞቀ፤ ንዴትም አየተሰማው፤ ኑሮውንም አያማረረ፤ በሚስቱም ላይ ቂም እየያዘ ሄደ።

ዳደኛው አሁንም እየደጋገመ «ወይኔ! ምነው አኔ በሆንኩ ኖሮ አሳያት ነበር» እያለ የተቀመጠበትን መደብ በጡጢ ደበደባል።

ከገበያ መጥታ፤ በዓር በር ገብታ ይኸንን ሁሉ ተደብቃ ትስማ የነበረች ሚስት ፍልጧን ይዛ በድንገት ከች አለችና «አኸ! አንተ ብትሆን ምን ታደርግ ነበር?» ብላ ዳደኛውን ስታፋጥጠው፤ አየተንቀጠቀጠ «አኔ ብሆንማ፤ -

«አቱዋ አቱዋ ወንዲቱ ጀግናይቱ፤ እባክሽ ነድልኝ ሳይጀምር ለሊቱ።

አያልኩ አየበፈንኩ አህሉን ደኸና አድርጌ አጠብቅ ነበር» ብሎ ከከረረው ዙር በጊዜ ወጣ ይባላል።

ይኼው ሰንቱ የሃገሪ ነጋዴ ከንግዱ ዓለም ያለውጡት አረጽጮች ናቸው። የዕቃውን ዋጋ ካመጡበት በታች ይተምኑና፤ የታወቀውን ዋጋ ከዕቃው በላይ የሰቅሉትና፤ ዕቃ አንደ አህል ተዘርቶ ይበቅል ይመስል ለቸርቻራው ያለሃሳብ በዱቤ ይበትኑትና፤ ለአስር ሳንቲም ዕቃ መቶ ብር ማስታወቂያ ያስነግሩና፤ የገበያውን ዙር ያለመጠን ያከርሩታል። ደገኛው ነጋዴ አገር አማን ነው ብሎ በዚያው በለመደው ፍጥነት ዙሩን ለመጨረስ ሲሮጥ አጅሬዎቹ የስዓቱን መንገድ በደቂቃ፤ የደቂቃውን መንገድ በሴኮንድ አድርገው ይጠብቁትና ግራ ያጋቡታል።

ያን ጊዜ ጥቂቶች ብቻ አረጽጮቹን ተከትለው ከሩጫው ዓለም ላለመውጣት ስሉ ብቻ ያለአቅማቸው በከረረው ዙር ውስጥ ይፈተላሉ። አንደ ሚያከስራቸው፤ አንደማያጠባቸው እያወቁት የዋጋውን ሬኮርድ ለመስበር ይታገላሉ። በዚህ መካከል አረጽጮቹ ከገበያው ሩጫ በድንገት አቋርጠው ይወጣሉ። የዕቃው ዋጋ ቀንሷል፤ ያለሃሳብ በየቦታው ተብትኗል። ገበያውም ጥንቡን ጥሷል።

በዘመናዊው የሩጫ ዓለም ፈጣን አና ሪከርድ መስበር የተመልካቾችን ልቦና የሚማርኩ አና የሩጫ አዘጋጆችን ትኩረትም የሚስቡ ሆነዋል። በዚህም የተነሳ ለፈጣን ረጮች አና ለሬኮርድ አሻሻሎች የሚሰጠው ሽልማት እየጨመረ፤ ሪከርድ መስበርም ካለፉት ዓመታት ይልቅ አየተዘወተረ መጥቷል።

ለሩጫው መፍጠን አና ለሬኮርዱ መስበር አሰተዋል ካላቸው ነገሮች አንደኛዎቹ አረጽጮች ናቸው። እነዚህ አረጽጮች ከረጮቹ ጋር አብረው ጀምረው ዙሩን በማከረር አና አትሌቶቹን ወደፊት በመሳብ ሩጫው በተሻለ ስዓት እንዲካሄድ ያደርጋሉ። የአነርሱ ተልእኮ የተወሰነላቸውን ያኸል መጠን በተመደበላቸው ፍጥነት በመሮጥ አትሌቶቹን ወደፊት በደንብ ከሳቡ በኋላ መውጣት ነው። ሩጫውን መጨረስ አይጠበቅባቸውም።

ከእነዚህ ለየት ያለ አሉታዊ ተልእኮ ያላቸው አረጽጮች ደግሞ በማንኛውም የእኛ ሕይወት ውስጥ ይገኛሉ። በእንዳንድ ውይይት ላይ አንኳን አረጽጮችን አላያችኋቸውም። የሌለ ርዕስ ጉዳይ አና መከራከሪያ ይዘው ገብተው፤ «ስምቻለሁ፤ እውቀዋለሁ፤ ርግጠኛ ነኝ፤ በኔ ይሁንባችሁ» እያሉ ነገሩን ሁሉ ካከረሩት በኋላ ከውይይቱ ውስት ላጥ ብለው የሚወጡ አረጽጮች አሉ።

በዚህ የተነሳ ለሰንት ማዕረግ የሚጠበቀው ነጋዴ ሁሉ እንኳን ለመዳሊያ ለሠርተፊኬትም ሳይበቃ ታሪኩ ተበላሽቶ ይቀራል።

እርህ ምን ነጋዴው ብቻ ተጋቢውን ሁሉ ልቡን አውልቀውት የቀሩት አረጋገጦች አይደሉ እንዴ! አነርሱ እንደሆነ ማግባት እንጂ ትዳር መያዝ ዓላማቸው አይደለም። ደግሞም ሠርጉ እንጂ ጋብቻው አያስጨንቃቸውም። የሠርግን ወጪ፣ የድግስን ዓይነት፣ የአዳራሹን ኪራይ፣ የመኪናን ዓይነት እና ኪራይ፣ የቤቱውን መጠን እና ዋጋ፣ የሰሐን እና የብርጭቆን ዓይነት እና ዋጋ፣ የሠርግ ካርድ እና የክረሚያን ዋጋ እንኳን ሳይቀር፣ ዙሩን አከርረው አከርረው ይኼው ሠማይ ሰቀሉት። ምስኪን የሃገሪ ሰው በአሁኑ ጊዜ ሠርግን በፊልም እንጂ በእካል እንዳያገኘው አድርገውታል። «ሠርግ እና ሞት እንድ ነው»፣ ለምንድነው ቢሉ፣ ሁለቱም ያበፈራሉና፣ የሚል ትርጓሜ አስጥተውታል።

በተለይም ከውጭ እገር እየመጡ በሃገራችን የሚጋቡ ወገኖች ዋና አረጋገጦች እየሆኑ ነው። እንደው ለመሆኑ ሃብታም ገደለው ወይስ ሰርተው ነው ገንዘቡን ያገኙት? ነጋዴው ከጠየቃቸው በላይ ዋጋ እየሰጡ፣ በነፃ እናገኘው የነበረውን ሁሉ ገንዘብ እየከፈሉ፣ የድግሱን ፊርባድ ሰባብረውት ሄዱ። በአትሌቲክስ ለወንዶች እና ለሴቶች ተብሎ ፊርባዱ እንደሚነገረው ሁሉ፣ የዲያስፖራ እና የሃገር ቤት የሠርግ ፊርባድ ተለያየ። ዘመድ እዝማድ እንኳን ብሩ ከውጭ ይመጣል ከተባለ አሁኑን ሳይከራከር ነው የሚዛው። የሠርጉን ምንዛሪ እንደ ዶላር ይጨምረዋል።

የሚገርመው ነገር እነዚህ ሰዎች የሠርግን ዙር እንዲህ አከርረው አከርረው እነርሱ ላይ ብለው መውጣታቸው ነው። ወይ ከትዳሩ እሊያም ከሕይወት ሩጫው ከመሥመሩ ሳይደርሱ ነው ብዙዎቹ የሚጠፉት። በጋብቻ «መም» ላይ ለመርጥ ሃሳብ የነበረውን ሁሉ ተጋቢ «አይ እኔ በዚህ መጠን ልሮጥ አልቻልም» እንዲል አድርገው ተሰፋ ካስቆረጡ በኋላ፣ እነርሱ ራሳቸው ገና የሠርጉ ቋንጣ ሳይደርሱ፣ የትዳርን ዙር አቋርጠውት ይወጣሉ። ያለበለዛ ደግሞ ሕይወት እንደ ሠርጉ ዕለት አልመቻቸው ብሎ የተመደበላቸውን ሰዓት ጨርሰው ከድሎት ኑሮ አቋርጠው ቁጭ ይላሉ። ይኼው የሠርጉ ፊልም ተቀነባብሮ ከመላኩ በፊት የሰንቶቹ የመለያየት ዜና ከውጭ ይመጣ የለ!

እንደው የዲያስፖራው ነገርም ከተነሣ እነርሱኮ የሠርጉን ሩጫ ብቻ አይደለም እየከረሩ ያስቸገሩን። ለማዕድቤት እንኳን የማትበቃ መሬት በሚሊዮን ብር እየገዙ፣ እንደው ደህና ቀለም የተቀባ ከመሰላቸው ቤቱን በሺሕ ብሮች እየተከራዩ የቤትን ዋጋ ከሚሊዮን እንዳይወርድ ሰቅለውት የቀሩ እነርሱኮ ናቸው።

የሚገርመው ደግሞ «እንድ ዲያስፖራ የሰቀለውን ሃምሳ የሃገር ቤት ሰው እያወርደውም» እሁን ይኼው እድሜ ለአሜሪካ ኤኮኖሚ የዲያስፖራው አረጋገጦች ዙሩን አከርረው አከርረው ገንዘብ የለም ብለው አቋርጠው ወጡና ይኸንን የተሰቀለ የዋጋ ፊርባድ ማን ይድፈረው? ሪል አስቴም፣ ሊዙም፣ የቤት ኪራዩም፣ የቤት ሺያጫም ዙሩ ከረረብን። እንኳን ለተራው ዜጋ ቀርቶ በፊት ሪከርድ ይሰብሩ የነበሩትም እንደ እውራ ዶር «ክልቅሜ በላይ ነው» እያሉ ናቸው።

በፖለቲካውም መስክም ቢሆን ብዙ አረጋገጦች አሉ። ዙሩን እንደማይጨርሱት ያውቁታል። የአነርሱ ሥራ ማረጋገጥ እና ዙሩን ማክረር ነው። ታዲያ የዋሉ ሯጭ እቅመውን ሳይመዝን ፊርባድ አስብራሉሁ ብሎ እንዲሁ ሲከተላቸው፣ አረጋጭ መሆናቸውን ያላወቀ ተመልካችም እንዴት ያሉ ጀግኖች ናቸው።

መደገፍ እንዚህን ነው እያለ፣ ከመጀመሪያው ጀምረው ዙሩን የሚመሩ እያለ ሲጠበቃቸው፣ ሚናቸውን ባለማወቅ በጋለ ጭብጨባ ሲያቋቋሙ፣ የቴሌቪዥኑ መስኮትም ፊት መቅደማቸውን እና ዙር ማክረራቸውን አይቶ እየደጋገመ ሲያሳያቸው፣ በመካከል ፈትለክ ብለው ይወጡና ሁሉንም ጉድ ይሰሩታል። በሜዳው ላይ እነዚያው አትሌቶች ብቻ ይቀራሉ።

እንደኛ ወጡ ብሎ ሲያጨበጭብላቸው የነበረው ደጋፊም ዕጢው ዱብ ይላል። ርግጥ ነው እንዳንዶቹም ለአረጋጭነት ገብተው የሩጫውን ሁኔታ ካጠኑ በኋላ በዚያው ለሜዳል የሚወዳደሩ አሉ።

እናም በአሁኑ ዘመን ዝም ብሎ መርጥ ብቻ እየሰፈልግም። ሯጮችን ከአረጋጭች መለየት ካልተቻለ፣ አግር በአግር ብቻ ተከትለን ስንፈተለክ፣ ላጥ ብለው ጥለውን ይወጡና ጉድ ይሰሩናል።

Addis Chiropractic & Physical Medicine

Tel: 783 378 4855

Fax: 783 379 1090

E-mail: drbshifanaw@gmail.com

www.addischiromed.com

3541 W. Braddock Rd. #203

Alexandria, VA 22302

ዶ/ር ብርሃን ሻፈራው

Dr. Birhan M. Shiferaw

Licensed by VA board of medicine

- * Discount price
- * Affordable payment plan
- * We Accept most insurance

በሥራ ላይ ሆነ በተለያዩ ምክንያቶች በሰውነት ላይ ሕመም ሲሰጥዎት ዶ/ር ብርሃን ሻፈራው የላቀ ሕክምና ሆኖ ማር ሊሰጥላችኋል።

- * በመኪና አደጋ ለተሳዱ
- * የአንገት እና የጀርባ ሕመም
- * የእጅ እና የእግር ሕመም

- * Accident
- * Neck pain
- * Back pain
- * Arthritis
- * Pain in leg
- * pain in arms...

መቻቻል

ሰላዩ

የሰላተኛ ክፍል የአማርኛ ፈተናችንን አንደጨረስን ጥሌ መጣና “በቃ እሑድ ሜዳ አንገናኝ... ደግሞ ከቀረህ ይሳቅብሃል” አለኝ። “እሑድ ምንድነው? ለምንስ ነው የሚሳቅብኝ?” አልኩት በአግራጭ።

“እሑድማ ሰኔ 30 ነው”

“እና”

“እንዴ ራስህ አይደለህ እንዴ ዓለሙን አቸላለህ ያልከው?” ሲል አፈጠጠብኝ።

“መቼ” አልኩት።

“ባለፈው ሴኔስተር ነዋ... እንደውም አሙቲን ለምን ሸገሃት ብሎ እ... በሹሌ እንደሸንዳም በጋራሾት ሲከንትህ ጊዜ፣ እንደውም እያለቀስክ ትቸላለህ ወይ ስለህ እ... ይምጣ አላልክኝም? እንደውም ለምን ታስቅላለህ ታዲያ ስለህ ጥቁሩ ሸንዳም ሲመታ አልቀሷል አላልክኝም? እ... እንደውም ከዚያ በኋላ አገላግላችሁ ሰኔ 30 አንገናኝ አልተባላችሁም?” ጥሌ አኔን ለማስታወስ መከራውን አየ።

የተመታሁት አኔ ጉዳዩን ረስቼው... በጉልቤው ዓለሙ እንደገና ፈኛዬን ሊያስረግጠኝ ፊቱ ሲወራጭ ጀርባውን ንክሰው ንክሰው አሰንኝ። ነገር ግን ፈሪ ስለሆንኩ ጥሌን ዝም አልኩት። ሰኔ 30 የማይደርስ መስሎኝ በአሙቲ መጥቶበኝ “አቸላለህ” ማለቴን ረገምኩት። ያኔ አኔ አቸላለሁ ማለቴን ለዓለሙ ከመቅጽበት የነገረውና ሰኔ 30 የቁርጥ ቀን እንዲሆን ያደረገው ይሄ ጥላሁን ነው - ጥል አሁን። ምናል እኔ በአፈ አንደቻልኩት፣ አሌክስም በሹሌ እንደቻለኝ ቢበቃ፣ ጥላሁን አኛን ለማቻቻል ምን አራጅጠው? ጥሌ ከትከት ላይ ቀልድ አያውቅም። በሁለት ጨጨዎች መካከል ትንሽ ጭቅጭቅ ከተነሣ ከየት መጣ ሳይባል ዘሎ መኻል በመግባት “ትቸላለህ?” ይላል። ጭቅጭቅ የሚያነሣ ከጠፋ እንኳን በራሱ ጭቅጭቅ ይፈጥርና የምንጥደድ ሰዎችን ያቻቸላል።

አንዳንዴ ሰላም አለቅጥ በዝቶ በሠፈራችን የፀብ እጥረት ሲከሰት “ከቫንዳም እና ከብሩስ ሊ ማን ይበልጣል?” ወይም “ከቪዋሺንገር እና ከሻሩካን ማን ይበልጣል?” ወይም “ከዚዳን እና ከሮናልዶ ብዙ የሚያጣጥፈው ማነው?” አለያም “ከፔሌ እና ከማራዶና የሚቸለው ማነው?” በማለት ይሄ ሁሉ ካልተሳካም “ከማይክል ጃክሰን እና ከጥላሁን ገሠሠ ማን ይበልጣል?” ብሎ ጭቅጭቅ ይፈጥራል። ከዛም ትንሽ ስንጨቃጨቅ “ትቸላለህ?” ይላል። አንድ ቀን ሳይንስ እስተማሪ የአማርኛ መምህርትን ከፍለ ጊዜ ሳይሰፈቅዱ በመጠቀማቸው አማርኛ እስተማሪያችን ስትበሳጭባቸው አየና “ኩቸር ትቸያቸዋለሽ?” በማለቱ ፔሬዱ አስኪያልቅ ድረስ አፈንድዶ ጀርባን ይይዛል። እቤት ውስጥ አናት እና አባቱ ሲጣሉም አባቱን “ትቸላለህ?” በማለቱ ካልቸ ቀምሷል ይባላል። ግን ምን ዋጋ አለው አባቱ በካልቸ እያሯሯጠው እንኳን የሚረግጠውን አባቱን “ትቸላለህ?” ማለቱን አላቆመም ነበር አሉ።

ታዲያ ጥሌ ከየት መጣ ሳይባል በመካከል ተገኝቶ “ትቸላለህ?” ካለ የተጋጣሚን ሁኔታ አይተን ምንም እየመጣም ብለን ካሰብን “ይምጣ” እንላለን። በመጋጠም ዐቅማችን ጥቂት ጥርጣሬ ካደረግን ታዲያ አቸላለሁ ማለት ይውም ጥሌ ባለበት አደጋ እንደሚያስከትል ሰለምናውቅ ዝም እንላለን። አልቸለውም ማለትም ሳምንት ሙሉ ስለሚያስቅብን ዝም ማለቱ ይሻላል።

ጥያቄው በጣም ገፍቶ ከመጣም ታዋቂ ማምለጫ መልሳችን “ከነካኝ አልለቀውም” ይሆናል። ሁለቱም ተጋጣሚዎች ለመደባደብ አንዳቸው አንዳቸውን ከፈሩም “እንከባበራለን” በሚል መልስ ይጫወታሉ። ድንገት እልክ አዳልጦት አቸላለሁ የሚል ከተገኘ ግን ወዲያው የግጥሚያው ቀን ይቆረጣል።

እናም ይኸው እኔ እልክ አዳልጦኝ በሹሌ ከመቅፅበት የጠቀሰላኝን አሌክስን ድንገት “አቸላለሁ” በማለቱ የመቻቻላችን ቀን ሰኔ 30 መድረሱን ጥል-አሁን አረዳኝ - ያውም ከድፍን ሲሜስተር በኋላ። ጆረ አንዴት ያለው የፀብ ቀበኛ ነው... ምናል ትምህርቱን አንዲህ ቢያስታውስ? አሌክስ እንኳን አኮረስቶት ተቃቅፈን መሔድ ጀምረናል - እንደውም ባለፈው ሳምንት አሹቅ በኪሶ አምጥቶልኛል - እንደውም እሑድ እሑድ 120ን በነሱ ቲቪ አሳይሃለሁ ብሎኛል። የወጋ ረስቶ፣ የተወጋም ረስቶ... ያስወጋ ግን ድጋሚ ያዋጋ ዘንድ አስታወሰ።

ውይ... አይ ጥላሁን። እንደ አሌክስ ያለውን ሹሌኛ ይዘዝብህ... ሌላ ምን ይባላል?!

በአሺታ ተቀብየው የድብድቡ ዕለት “አሞኛል” ብዬ ልቀር እያሰብኩ ሳለ ድንገት “... ከቀረህ ይሳቅብሃል” ማለቱ ትዝ አሰኝና በዕለቱ ማን እንደሚኖር ጠየቅኩት።

“የላይኛውም የታችኛውም ሠፈር ልጆች በሙሉ ያውቃሉ... ሰአሙቲም ነግሬያታለሁ” አለኝና በድንጋጤ አመዴን ቡን አደረገው። ያኔ በልጅነት ብዙ ጨጨፍ ጥል-አሁኖች “ትቸላለህ?” እያሉ ምንም ፀብ የሌለብንን ልጆች አፈር ድሜ ሲያስግጡን ማለፋቸው ከአአምሮአችን ሳይጠፋ አሁን ደግሞ በአዋቂነት ትልልቅ ጥል-አሁኖች በተሰየፍ መንገድ “እያቻቻሉን” ይገኛሉ።

የሃይማኖት መቻቻል፣ የብሔር ብሔረሰብ መቻቻል፣ የጾታ መቻቻል፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች መቻቻል፣ የሕዝብ መቻቻል፣ መቻቻል ... መቻቻል ... መቻቻል።

“መቻቻል” የሚለው ቃል ሳይኖር በፊት በፍቅር ይኖሩ የነበሩ ሃይማኖቶች አሁን በየቦታው ተነታረኩ፣ ተገዳደሉ ሲባል ከስማን መቻቻሉ ከነጥሌ መቻቻል በምን ይለያል። በመቻቻል ውስጥ አባዎቻችን እና ሼኮቻችን “ይምጣ” አየተባባሉ ላለመሆኑ ምን ማረጋገጫ አለን። የዘንድሮ ጥል-አሁኖች “ከአየሱስ እና ከመሀመድ ማን ይበልጣል?” እያሉ እንዳልሆነ በምን ይታወቃል?

ጥንት ሳንከፋፈል እና ሳንበታተን... ኢትዮጵያ የሁላችንም ምድር ሁና የብሔራችን ምንነት ከኢትዮጵያዊ ማንነታችን ቀጥሎ የሚጠራ አያለ በፍቅር ተሳስቦን ሰሜን ደቡብ፣ ምስራቅ ምዕራብ ሳንል እንኖር ነበር። አሁን ግን እነጥሌ “ትቸላለህ?” እያሉን “ከነካኝ አልለቀውም” በሚል ምላሽ ስንታቸውን በነገሪ ተያይተናል። ያልነካንና ያልደረሰብንን ወገኖቻችን “በአያታችን ዘመን ነኩት ሽናልና አንለቅህም” እያልን “መቻቻል” ከጀመርን ቆየን።

ስንቱ የፖለቲካ ፓርቲስ “ከነካኝ አልለቀውም” ወይም “አልቸለውም” ማለት እየቻለ ሰኔ 30 እንኳን ሳይደርስ ገና በግንቦቱ የማይቸሰውን “ይምጣ” ብሎ በሹሌ ተረገጠ? “አሙቲ” የምትገኘው ግድ “በመቻቻል” ነው የተባለ ይመስል “አቸላለሁ” እየሰባሉ ይኸው እነ ጥሌ ፊኛውን አሳጡት።

አልቸለውም ማለት አየተቻለ ጆረ በስንቱ ተቻቸሰን አለቅን ወገን?

አባማ በመጡ ጊዜ... በመንግስትዎት ያሰቡኝ ባይ ፀሎተኞቼ ወደ ባሌ አኛ ወደ... (ሆሆይ ደግሞ ይህኛንም በምርቃና ቦተሊክ ነች በሉ አሏችሁ...) የመረቀኝ ትውልድ!!! ስለምርቃና ማን አንደሆነ የማላውቀው ፀሀፊ የየፋት ትዝ አለችኝ..... ገጣሚው ለራሱ አንኳን የማይገቡትን ሀሳቦች መፈረሽያ ፍራሽ ላይ ተሰይሞ አየሞንጨረ ያወዛገበናል..... ደራሲው በምርቃና ቅዠቱን አየቶከቶከ ያደነዘዘናል..... ፈላጊነት ነኝ የሚለውም ልክ ተርዚና አንደያዘ "ፈጣሪ የሚባል ነገር የለም" አያለ ሲያዝንን ይውላል..... ከአይደለሁት በኋላ ህኪም ቤት ሄደን "ጉንፋን አምኝ ነው የመጣሁት" ሰነሰው ዶክተር በምርቃና ተወዛግቦ ቀኝ አግራችሁ መቆረጥ አለበት ይለናል..... ጠዋት ለላም የነበረው ነጋዴ ከሰዓት ልሚታዊ የሆነ አረንጓዴ ጥርሱን (በአብዛኛው የተሸራረፈና የጠቀረ) ብልጭ አያደረገ በምርቃና ዋጋ አየጨመረ ያራቁተናል..... ጋጠጠኞቻችን መፈረሽያ ላይ ካልተሰየሙ ስለሀገራችን ፖለቲካ ትንታኔ መስጠት ይቻላቸዋል። ለዛም ይሆናል የወረቀት ላይ ብቻ አብዮተኛ ሆነው የቀሩት..... ከመዲያኖቻችንም ጫት ቤት ለአመታት የታኘኩት ቀልድ አያመጡ አንድን ስቅላቸው ይለማመጡናል..... ዘፋኞቻችን ለአመታት ለፍተንበታል በሚሉት አልበማቸው ይነፋረቁበናል፤ ዛሬም ለምሳሌ ሀገሬን ያዜማሉ..... እንትናም ልክ ሲገባላቸው አስኪብርቶ የያዘ ፀሀፊና ላውንቸር የያዘ ሰው መለየት አየቸገራቸው የአይናችን ቀለም ያላማርናቸውን ሁሉ አሸባሪ አያሉ ስም አይጠፈዋ በታ ያጉሩናል..... ይቺ ሀገር ምርቃንታን ብላለች! ለዛም ነው አየተወዛገበች የገነባችውን አየተወዛገበች የምታፈርሰው!! አውነት አውነት አላችኋለሁ ምርቃናዋን የምትሰብርበት ታላቅ ጨብሲ ያስፈልጋታል!!! ለዛ ይሆን አባይን የምንገድበው? ምርቃናችንን ለመስበር ልንቀመቅመው..... እንጃ!!!!" አንግዲህ የዚህንም መልስ አባማ ሲመጡ መጠበቅ ነው።

ሆሆይ... በቃ... ሰውዬው ገና «ኢትዮጵያን ሊገቡኝ ነው!» የምትል ወሬ ከተሰማች ወቅት ጀምሮ አዳሜ ጉራ ለይታ ስትናቆር አኮ ነው የከረመችው። እኔ አኮ የምለው ቢቃ አባራ ማጨስ መለያችን ሆነ ማለት ነው እንዴ? ያኔ... ያኔ «ተመረጠ» ሲባል «ኢትዮጵያ አለፈላት፤ ኬኒያ የምድር ገነት ልትሆን ነው... አፍሪካ ሰው ወጣላት...» ምናምን አያሉ ቀድመው የለፈለፉት ኬንያኖች ሳይሆኑ ኢትዮጵያውያን መሆናቸውን አባማ ራሱ ቢሰሙ ሳቃቸውን የሚለቁት ነው የሚመስለኝ።

«መሀመድ ባገባ ገ/አግዚአብሔር በሬ አረደ» ማለት ይሔኔ ነው። ያ ሰሞንማ ያደላቸው የሐብታም ልጆች አባማ በመመረጡ ፓርቲ አዘጋጅተው አንደነበርም ሰምተናል። «አይ ኢትዮጵያ!... ትውልድ አይብቀልብሽ ተበለሽ የተረገምሽ ሀገር...» ምናምን ብለን ልናዝን ሁሉ ዳድቶን ነበር። አዳሜ «አባማ ተመረጠ» ብለሽ «ሀገር ይያዝልኝ» ያልሽ ሁሉ ምነው «ፀሐዩ መንግስታችን ሰማንያ ምናምን በመቶ አሸነፈ» ሲባል...? ትቼዋለሁ ስንት ተናግሮ አናጋሪ አለ ባካችሁ... እናማ የሰውየውን መምጣት ተከትሎ «ኩሽ ባለቁጥር አይተኮሰም» አንዳሉት ሰውዬ ሳይሆን በተገላበጠሹ ምክንያት ፈልገው ነጠላ ዜማ መልቀቅ የሚወዱት ዘፋኝ ተብዬዎቻችንን «አንኳን ወደ ምድርህ መጣህ!» ምናምን የማል ነጠላ ዜማ ለመልቀቅ ዝግጅታቸውን እያጧጧፉት እንደሆነ ከታማኝ ምንጮች መረጃው ደርሰናል። እኔ የምለው ግን ቆይ የሰሞኑን ዜና ሁሉ ታዝባችሁልኛል?... እንዴ የሰውየው ኢትዮጵያን ሊገቡኝ ነው ወሬ ከተሰማ በሁዋላ... «አንትን የሚሏት ሀገር የኢትዮጵያን እና የሀገሯን የቆየ ግንኙነት ለማዳበር ሚኒስትሯ ኢትዮጵያን ለመገባቸው አቅድ ይዘዋል...» «የኢትዮጵያን እና የአንትን ህዝቦችን የቆየ እና ታሪካዊ የህዝቦች ግንኙነት ወደበለጠ ደረጃ ለማሸጋገር የአንትን ውጭ ጉዳይ ሚኒስትር ኢትዮጵያን ለመገባቸው አዲስ አበባ ገቡ...» የአንትን ፓርላማ አፈ-ጉባኤ የሁሉቱ ሀገራትን ታሪካዊ ወዳጅነት ለማጠናከር... እኔ የምለው ቆይ አኛ ያልተዛመድናቸው... ታሪካዊ ግንኙነት የሌለን ያልተሳሰራቸው ሀገራት በመብራት ቢፈለጉ የሱም ማለት ነው? ቂቂ... ቂ... ምነው ቀድመው አልነገሩን ባካችሁ? «ወይ ጉድ ይቺንም ይበቁን» አለ ያ አውቆ አበድ? መቼም ጨዋታን ጨዋታ ያነሳው የለ... አንድ የቅርብ ወዳጄ ሰሞኝውን ጉዳይ አስመልክተን ስናወጋ «ባከህ ሰውየው ላይመጡ ይችላሉ» ቢለኝ ወዳጄ ጠላትህ ድርቅ ይበል ድርቅ ብዬ ቀረሁልህ... «አንዴ ቆይ አሳቸው ካልመጡ ከሰኔ በጀት ላይ ወጪ ተደርጎ የተገዛው አሸን የአሜሪካ ባንዲራ መንግስት ምን ሊያደርገው ነው? ቆይ... ከአጃቢዎቻቸው ጋር ለመዋዳዎድ አስፍሰፈው የሚጠበቁት እነ አንትናዬስ (ማለቱ የአፍሪካ መሪዎች ሲመጡ አብረዋቸው የሚመጡት ቺቺኒያ እና ቦሌ አካባቢ አይጠፋም ሲባል ስምቼ አኮ ነው) እናማ አባማ ከቀሩ ውሃ በላን በለኛ...

አንዴ ስንት ተማምንንባቸው... ለስንት ነገር ጠብቀናቸው እንዲህማ ጉድ ካደረጉን የኢትዮጵያና የአሜሪካ ሀገር ህዝቦች ያላቸውን የረዥም ዓመት ታሪካዊ ግንኙነትን መብጠስ ተደርጎ ነው የሚቆጠረው...» ምናምን ብዬ ልንጣጣ ስል ይኸው ወዳጄ «ባከህ የደህንነት ስጋት አሳስቧቸው ነው» ቢለኝ በሣቅ ፍርስ ልል ነበር። እንተ ስንት «አንኳን ከአሜሪካ ከሰማይቤት እናመጣለን!» የሚሉ ሳጅኖች በሞሉባት ሀገር ለአንድ የአሜሪካ ፕሬዝዳንት አናንሳለን? ይሔ የዲያስፖራ ተቃዋሚዎች ወሬ መሆን አለበት ብዬ ባፋጥጠው «እኔም የሰማሁት ከእነሱው ነው» ብሎ ዜናዋን እንዲህ አነበነበልኝ፡- «ምንጭ እንትን የሚባለው ከአንትን የሚተላለፈው የአንትና ጣቢያ አንደሆነ እነ አንትና ልብ በሉልኝ። ደግሞ የአንትን ደጋፊ ነው ብላችሁ እንትን አንዳታስገቡኝ» ከሚል አጠር ያለች ማብራሪያ ጋር፡-

«ኢትዮጵያን ለመገባቸው የወሰኑት የአሜሪካው ፕሬዝዳንት ባራክ ሁሴን አባማ ሃሳባቸውን ሊቀይሩ እንደሆነ አየተሰማ ነው። በደቡብ አፍሪካ ከሀገር እንዳይወጡና ለአይሲሲ ችሎት ተላልፈው እንዲሰጡ ተወስኖባቸው የነበሩትን የሱዳን ፕሬዝዳንት አልበሸርን ሁኔታ ያስታወሱት ፕሬዝዳንቱ በሊቢያ ሀገራቸው የፈፀመቸው ተግባር ሊያስጠይቃቸው እንደሚችል በመገመት «የኢትዮጵያ መንግስት ከሀገር እንዳልወጣ ሊያዝ ይችላል» የሚል ስጋት እንዳደረባቸው አንዳንድ አንተኖች አየገለፁ ያሉበት ሁኔታ ነው ያለው።

ፕሬዝዳንቱ የሚመጡበት አውሮፕላን «ለማንኛውም ደብረዘይት አየር ኃይል ይቆምልኝ...» እንዲሁም «ከአዲስ አበባ ደብረዘይት ድረስ በአስቸኳይ የመሬት ውስጥ ፈጣን መንገድ ይገንባልኝ» የሚል ጥያቄ ሊያቀርቡ እንደሚችሉ መላምቶችም እየሰነዘሩ ይገኛሉ።

የከፍተኛው ፍ/ቤት ፕሬዝዳንት ባራክ አባማ ከኢትዮጵያ እንዳይወጡ ብሎ ካዘዘ በከረምት ፍርድ ቤቶች ስለሚዘጉ ፕሬዝዳንቱ የከረምት ወቅትን አንድ ለአምስት በመደራጀት በኩብል ስቶን ጠረባ እና መሰል ጥቃቅን እና አነስተኛ ሥራዎች ላይ ሊሰማሩ ይችላሉ ነው የተባለው። (አሜሪካኛ ስራ አይንቁም አይደለ?) ቂቂ... ይህኛ ነች ቀልድ!!

አናልህ ወዲህ ወደኛ ሰፈር ስለባቡሩ ሲጠየቁ ሁሉ «አሳቸው ሲመጡ መርቀውት ነው ሥራ የሚጀምረው» አየተባለ በሚፎተበት መንደር ዘወትር እንደ ገናበአል መብራት ብልጭ ድርግም የሚለው በፈጣሪ ተአምር ለአንድ ሳምንት ሳይጠፋ ቢቆይ ያ ነገረኛ ጉረቤቱ ምን ቢል ደስ ይልሃል «አባማ መጡ እንዴ?» ሃሃ... ሃሃ... Wel Come!! Mister Obaba

ከማርች ደጅ

ታክስ እና የጤና ኢንሹራንስ

መከራሃ ነጊያ

የጤና ነገር ሲነሣ ሁሉ ገቢያችን እና ኑሮአችንን ለማሸነፍ እንደምንጥር ለራሳችን የጤና ጥበቃ ምን ያህል ተጨቅቶ ማድረግ ያለብንን አያደረግን ነው።

ከራሴ ጀምሮ ያመጣጣችን፣ ያደረግን፣ የኃላፊነታችን ሁኔታ ራሳችንን እንድንረዳ ያደረግን ይመስለኛል።

“ከራስ በላይ ነፋስ” የሚለውን አባባል ሙሉ ባልቀበለውም “ታሞ ከመማቀቅ አስቀድሞ መጠንቀቅ” የሚለውን ብንከተልና አሁን ጊዜው በፈቀደው በአባማ ኢንሹራንስ ወይም በምንሰራበት መስሪያ ቤት በሚሰጠን ኢንሹራንስ በአግባቡ መጠቀምና ከተቻለ በአመት ሁለቱ ካልሆነም አንድ ጊዜ ሙሉ ምርመራ ማድረጋችንና ተጠቃሚ መሆን ያለብንን ጊዜ ሣንጠቀምበት ለኢንሹራንስ በመከፈል ብቻ መጨረስ የለብንም።

የ2014 ታክስ ለደንበኞቹ በማዘጋጀት ጊዜ የማርች ፕሌስ ፎርም 1095-A ይዘው የመጡ ግን ምንም ምርመራም ሆነ ህክምና ስላልተጠቀሙ ታክስ ላይ መግባትና መደመር መቀነስ የሌለበት የሚመስላቸው ብዙ ሆነው አግኝታለሁ።

አባማ ኬር (ማርች ፕሌስ) የሚሳተፍ ሁሉ በጣም መጠንቀቅ ያለበት ነገር ወርሃዊ ከፍያው እንዲያንስ ብሎ ገቢውን አሣንሶ ቢናገር ወይም ተጨማሪ ገቢ ሲያገኝ ከተናገረው በላይ ያለውን ለውጥ ሪፖርት ካላደረገ ለማርች ፕሌስ በመጨረሻ የተጠራቀመ ዕዳ ከፋይ ወይም ማግኘት ከሚገባው ላይ ተቀንሶ ይወሰድበታል ማለት ነው።

ይህን በምሳሌ ለማስረዳትና ግልፅ ለማድረግ በምሳሌነት አንድ ጉዳይ ላቅርብ። አንድ ደንበኛዬ በመጀመሪያው ዙር የነበረው ገቢ ከሚሰራበት ይከፈለው የነበረው ወደ \$25,000.00 የዓመት ገቢው ነበር። በዚህ ገቢው ለቤተሰቡ በሙሉ ኢንሹራንስ ገዛ፣ ኢንሹራንሱንም በሚገዛበት ወቅት ትልቁን ሽፋን ያለውን መረጠ። ከዚያ ብዙም ሳይቆይ ተጨማሪ ገቢ የዓመቱ ድምር ወደ \$100,000.00 የሚያስገኘውን ሥራ አገኘ። ነገር ግን አስከልታክምኩ ድረስ ምንም አያመጣም ብሎ ስለኢንሹራንሱ አልተጨነቀም። መንግሥት ወደ \$1,000.00 አየከፈለለት እሱ \$150.00 አየከፈለ ዓመቱን ጨረሰ። የታክስ ጊዜ ሲደርስ ይኸ ወገኔ የመጀመሪያው ያላሰብነው ነገር ተፈጠረ።

የተላከለትን 1095-A Form ከማርች ፕሌስ ሕት በሚለው መሠረት ታክሱ ላይ ስንሞላ ከመንግሥት በኩል የተከፈለለትን \$12,000.00 በሙሉ እንዲመልስ ዕዳ ሲመጣበት ያለኝ ከቤተሰቤ አንዳችንን አንድ ቀን አልተጠቀምንበትም ለምንድነው ይህን የምጠየቀው የሚል ጥያቄ አቀረበልኝ።

እኔም ይኸን ሁኔታ ለሁላችንም አዲስ በመሆኑ በጥሞና እንደሚቀጥለው ለማስረዳት ሞክርኩ። «ማርች ፕሌስ ኢንሹራንስ» እንደማንኛውም ኢንሹራንስ ቢጠቀሙበትም ባይጠቀሙበትም የፕሪሚየም ከፍያው ሁሉ የሚቀጥል ነው። መንግሥት ለአቅማችን ተመጣጣኝ እንዲሆን ገቢያችንና የቤተሰባችን ሁኔታ በማየት የሚያደርግልንን እርዳታ ሲሆን ያ ከፍያ በየዓመቱ ታክሳችንን ስናሰራ ከጠቅላላ ገቢያችን ጋርና የቤተሰቡ ቁጥር ጋር በማገናዘብ የመጀመሪያው ዓመታዊ የግምት ገቢና የመጨረሻው ትክክለኛ ገቢ ሲታይ የሚመጣው ልዩነት የኃላፊነታችን ልዩነት ይፈጥራል ማለት ነው። ገቢያችን ካነሰ ተጨማሪ መዋጮ ከተመላሻችን ላይ ተጨምሮ ይሰጠናል። ገቢያችን ከጨመረ ከወሰድነው ላይ እንመልሳለን በሙሉ ወይም የተወሰነውን ከፍል ማለት ነው።

ከዚህ ሁሉ ነፃ ለመሆንና ተመጣጣኝ እርዳታ እንድናገኝ በመጨረሻም ዕዳ እንዳያመጣ ትክክለኛውን ገቢ ማሳወቅ ይገባል። ገቢያችን ሲያንስም ሲጨምርም ማሳወቁ ተገቢ እና በኋላ ከሚመጣው ተጠያቂነት ያድናል ባይ ነኝ።

አባማ ኬር ውስጥ አምስት ዓይነት ምርጫ ያለው ፕላን በወርሐዊ ከፍያውና ሽፋኑ የተለያየ ሲሆን ይህንንም በጥንቃቄ መምረጡ ከገቢና ከቤተሰብ ብዛት በማመሳከር ከመንግሥትም እየተረዱ የጤና ኢንሹራንስ ሽፋን ይኖርዎታል ማለት ነው። ሽፋኑ ብርንጌ፣ ሲልቨር፣ ጎልድ፣ ፕላቲኒየም እና ካታስሮፒክ ናቸው። ውድ የሆነውን ከመረጥንና ማርች ፕላን ከተሰማማ በምንታከምበት ጊዜ ከኪሳራችን የሚወጣ ላይኖር ይቻላል። ካልሆነ ተቀናናሽ ሌሎቹን ይመለከታል።

ታዲያ የመጨረሻው ጥያቄ የጤና ኢንሹራንስ ባይኖረኝ መቀጫው ምን ይሆን? ለምትሉ ጠያቂዎች ካላችሁ፡-፡-

- ለ2015 \$325 ለአቅመ አዳም/ሴዋን በደረሰ ወይም 2% የጠቅላላ ገቢያችን፤
- ለ2016 \$695 ለአቅመ አዳም/ሴዋን በደረሰ ወይም 2.5% የጠቅላላ ገቢያችን ይሆናል ማለት ነው።

የበለጠ ማብራሪያ ከፈለጉ ወደ ቢሮአችን ብቅ ይበሉ።

በተረፈ ቸር ይግጠማን!

የዚህ ምክር አቅራቢ አቶ መከራሃ ነጊያ የንግድ ሥራን በተመለከተ የተሳካ የንግድ ሥራ እንዲሰሩ በመምከር ማነበረሰብ በተሰማራበት የንግድ ዘርፍ አትራፊ እንዲሆን የሚረዳ እና ምክር የሚሰጥ ነው።

ለበለጠ መረጃ በስልክ ቁጥር 703-256-9113 ያንታይ

<<አባማ ሲመጡ...>>

አጩሌ ከአዲስ አበባ

....እንበል እድሜ ለአባማ...ሃምሳ ጊዜ! ያው አሳቸው እና እኩያዎቻቸው መጡ ተብሎ አንደፈረሰ ጋሪ ከከተማ ልንገረር ቀናት ቢቀሩንም አስከዛው ቦሌ ላይ ሽር ብትን ማለትን ማን ከልከሎ?... (ማለቱ ለሊት ለሊት ቀንማ ቀልድ ነው)

ያኔ...ያኔ ልጅ ሳለሁ <አንተ ልጅ ስታድግ ነቢይ ትሆናለህ> ትለኝ ነበር እያቴ እርግጥ ነው ነብዬ ከሚባል ልጅ ጋር አንድ ከፍል ተምሬና አድጌ ባላውቅም የአያቴ አባባል ልክ ሊሆን ይችላል ብዬ ለዘመናት አስቤም አላውቅም ነበር:: አሁን ግን ሳልሆን አልቀርም...መሰለኝ? የሚል ነገር ወደ አለምጭ ብቅ ካለች ስነባብታለች::

ያኔ...ያኔ ነፍሱን ይማረውና ከጋሽ መስፍን ሃብተማሪያም ጋር <በቦሌ ፒኮክ ጋር ጠብቂኝ> ስንከራከር እመኑኝ ወዲያ ከምትሉ ባላችሁ ጊዜ መጥታችሁ ቦሌ ተዘናኑ...ቦሌ እንደ ሌላው አገር ተከልላ ለመግቢያ ቪዛ የምትጠይቅ ብቸኛዋ የአገራችን ሌላ ሀገር ትሆናለች ምክሬን ስሙ! ብዬ ደጋግሜ ፅፈኛ ነበር:: ማን ይሰማ...? <ነብይ በሃገሩ...> እንዲል ቀድሞ የታየች አልታይ ያላቸው አሾፋ...! ተሳለቁ! መሰሉ የጥፋት ውሃ ከመምጣቱ በፊት መርከቡን ሲገነባ እንደ አሾፋት! እንደተሳለቁበት! እነሆ የመጨረሻው ሰዓት ሲደርስ ግን...ይኸው የቦሌ መንገዶች በአንትን ሰፈር ልጆች ተጣበባች ገና ለገና <አባማ ይመጣሉ> ተብሎ መሉ ሱፍ በከረባት ባደረጉ ሰዎች መንገዱ በመጥረጊያ ጥጋ ጥጓ በጥርስ በሩሽ ሳይቀር መጠረግ ጀመረ

ድንገተኛ <<ዲያስፖራ>> አበባዎች የቦሌን መንገድ አፈኳት እነሆ ለዘመናት የቦሌን ህዝብ ተማምነው አጃቸውን የሚዘረጉ ምጽዋት ጠባቂዎች፣ ሎተሪ አዘራዎች፣ ቆሎ ሻጮችና ቆሎ ተመጋቢዎች ወደ ጎረቤት መንደራት ለሰደት ተዳረጉ:: (መንግስት ከሃገር አትሰይዱ እያለ እኛን ከቦሌ ወደ ጨርቆስ ስደት ላከን የሚሉ ጉርምርምታዎች መሰማታቸውንም የባለ ፈሽካዎቹ ጣቢያ ሲዘግብ ነበር አሉ::

ቆይ ቆይ... አኔ የምለው መቼም ጨዋታን ጨዋታ ያንሳውና አኚያ ሰውዬ አስመራ ገቡ! የተባለው ነገር እውነት ነው አንዴ <እንዲያውም ከአባማ ቀድሜ አዲስ አበባ የምገባው እኔ ነኝ> እያሉ ነው አሉ... <ኮምቢሽታቶ ላይ ቁጭ ብሎ ቢራ መጠጣት እና ካሳንቺስን መናፈቅ ለየቅል ነው> አለ ያ ካድሬው ወዳጄ ሆሆሆሆ አበ አንኑርበታ!!!!)

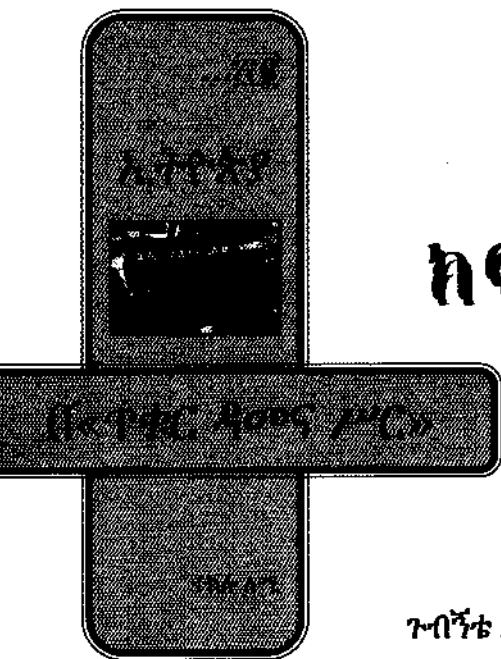
እናላችሁ...በቃ ያቺ ትንቢቱን የተናገርኩባት ቦሌ እንሆ አሁን የእኛ አይደለችም!(እንደ አንትን ድንበር!) እንዲሉ ተናግሮ እናጋሪዎቹ እርግጥ ነው አባማ ሲመጡ <ለኔ አላለች ምን ጠብ ይልልኛል?> የሚሉ እናት <ለሀገር መልካም ገፅታ...> የሚል ካድሬና የአንትን ጋዜጠኛ <አሳቸው በመምጣታቸው ነው አነ እንሌ የተፈቱት> የሚለው ፖለቲከኛ ሀገራቸው የፀደቁትን ቆሻሻ ህግ እዚህች ምድር ላይም እንዲጸድቅ እስከሚፈልገው ድብቅ ማህበረሰብ ድረስ የሁሉም መንጋገሪያ፣ መፎከሪያ፣መማረሪያ፣ መዘናኛ <አባማ ሲመጡ...!> ከሆነ ስነባብታል::

አባማ የኪንያን ምድር ሲረግጡ የአጀቡን እና የጥበቃውን ጣጣ እና መእት የታዘቡ አንዳንዶቹ ይህ ሰው ለጉብኝት ነው ወደስ ለቀኝ ግዛት ኪንያን የረገጠው ያስባለም ነበር:: አኔ የምለው ግን እንዲያ እንኳን ልንጠጋቸው ቀርቶ በሙሉ አይናችን ሳናያቸው የሚገላግሉን የጋሽዬ አንጋቾች አሁን አሳቸው ሲመጡ <አይናችሁን እንዳናይ!> ሊባሉ ነው ማለት? በሰፈርከው ቁፍ...መሆኑ ነው እንግዲህ እድሜ ይሰጠን እስኪ እናያለን! እናማ እኛም ዘንድር እንደ አባቶቻችን ...አያቶቻችን...ቅድመ አያቶቻችን አበው እና እመው <ጠጅ ድሮ ቀረ! ...> <ጥሬ ስጋ ድሮ ቀረ> አብሲት እንኳን ባቅሙ ድሮ ቀረ እንደሚባለው አኛም ቦሌ ድሮ ቀረ ማለት ከጀማመርን ይኸው ሳምንት ሞላን ለነገሩ ዘንድር ያልቀረ ምን አለ?

ቆይ ቆይ ግን ጨዋታን ጨዋታ ያንሳው የለ (ፀሐፊዎቹ እንደሚሉት) የሰሞኑ የስጋ መወደድ ከአባማ መምጣት ጋር ይገናኛል አንዴ? እሃ...ማን ያውቃል ዘንድር ያልቀረው መጠርጠር ነው (<ጠ>ን አጥብቆ ማንበብ ሲጊዜው አልተፈቀደም) እናማ የመጠርጠር መብታችንን በመጠቀም አንጠረጥራለን (ይላላል) አነሱ በበኩላቸው የእይናችሁ ቀለም አላማረንም ብለው ይጠረጥሩናል (ከፈለክ አጥብቀው):: መብታቸው ነው ለምርመራ ሲበል...የህገ ወጥ የሰዎች ዝውውርን ለመመርመር መርማሪዎች የህስት ጋብቻ እንዲያደርጉ የሚፈቅድ የታደለ ፓርላማ እያለን በየትኛው መብታችን ነው አትጠርጥሩን! ብለን ጠርጣሪዎቻችንን የምንጠይቀው? በምንም! ለሊሆንም መጠርጠርም (ላልቆም ጠብቆም) መብት ከሆነማ እኛም መጪውን ፕሬዝዳንት ግጥም አድርገን እንጠረጥራቸዋለን...አዎ ግጥም አድርገን እንጠረጥራቸዋለን ያኔ...ያኔ የቲውተር ፓስወርዴን ተሰርቄ ነው ያሉት ሚኒስትሩና ተናገሩት የተባለውን ነገር ተፈጻሚ ሲያደርጉ እንዳልመጡ አንዴት እንመናቸው? ለዚህ አኮ ነው እንጠረጥራቸዋለን! እናምናቸውም ማለቱ ለነገሩ እንኳንስ አሳቸውን...ማንንም እንጠረጥራለን::

ስለዚህም የሰውየው ነገር ግራ አንዳጋባን... አንደጠረጠርናቸው እነሱም ቦሌ መንገድ ላይ ወከ ስታደርጉ <ተደብሩናላችሁ ምክንያቱም እንጠረጥራችኋለን!> ካሉን አማራጭ የለንም! እኛም እነሱን እነሱም እኛን እንደጠረጠሩን እንናራለን ለነገሩ እርስ በርስ እየተጠራጠርን ስንት ዘመን አለፈንም አይደል (ከፉ አንባቢ ሃያ ምናምን አመት ለማለት እፉን ሲያሾል ባልለማ ሳጥ!)

እኛም በዚህችው ለመንግስት መልዕክታችንን እናስተላልፍ ቢባል እንዲህ እንላለን መንግስታችን ሆይ እንድ መቶ ፐርሰንት ግጥም!!! አድርገን የመረጥንህ መሆኑን ታውቃለህ ታዲያ 100% መርጣችሁኛል ስትሉን ያልጠረጠርኩም ለምን ይመስልሃል? (መልስ የሌለው ጥያቄ) እንዲህም ሆኖ አባማ ሲመጡ የመጡት መብራትና ውሃ በዛው ቢቀጥሉ፣ በከተማው የምናየው ፅዳት አሳቸው ሲመጡ ብቻ ሳይሆን ለእኛም ታስቦ ቢቀጥሉ፣ የኔትወርኩን ጉዳይ (ውስጡን ለቁስ) እናማ አባማ ሲመጡ ተስፋ ያደረግንባቸው ብቻ ሳይሆን ተስፋም የሚያስቆጠሩ ሺ ነገሮች አሉና እድሜ ሰጥቶን አባማ ሲመጡ...! ያው ግዛታቸው ቦሌን ለቀን እኛ ከቦሌ የተለቀመው ቆሻሻ እና የተሰደደው የኛ ቢጤ ወዳለበት ስደት ቀጥለናል

ክፍል ፱ / 4

ጉበኝቱ እና ትዝብቱ

ካለፈው ታሪክ ለማስታወስ በቅንጭብ የተወሰደ፡-

ዛሬ ደግሞ መሄድ ያለብኩት አቃቂ በሠቃ የሚባለው ከተማ ነው። ዱሮ በልጅነት በይስካውት ሳለሁ አስተማሪያችን በአግር ጉዞ ወሰደውናል። በአውቶቡስ ከሕዝብ ጋር ተሳፍራ ለመሄድ ወስኛለሁ። ጠዋት ተነስቼ መዘገጃጀት ስጀምር ስልኬ አቃጨለ። ማን እንደሆነ አውቄለሁ። ሻለቃው ነጋሽ ነበር። የስልክ ሠላምታ ከተሰጣጠን በኋላ «በል አሁን መጥቼ አወስድሃለሁ» አለኝ፤ እንደትዕዛዝ ብጤ።

«ምነው? በደህና» ቸኩዬ ጠየኩት።
«አሁን ተገኝታለች»
«የማን አህት? እኔ አሁን የለኝም፤ ለወላጆቼ አንድ ነኝ»
«ግድየለህም አሁን ተገኝታለች። ተዘጋጅተህ ጠብቀኝ»
«ከየት የመጣች አህት!» ሳቅም ጨኸትም ከጀለኝ።
«ሻለቃው ይቀልዳል እንዴ?» አልኩ ጮከ ብዬ ስልኩን ከዘጋሁ በኋላ።

ክፍል ፱

ስልኩን ከዘጋሁ በኋላ ምን ዓይነት ዝግጅት እንደማድረግ አላውቅም። ነገሩ ሁሉ ዞርብኛል፤ ለእናት እና አባቱ ብቸኛ ልጅ መሆኔን በደንብ አውቃለሁ። ከእናቴ ሞት በኋላም አባቱ ሚስት ለማግባቱ መረጃም የለኝም፤ የማውቀውም የለም፤ ማን በእርግጥ ወንድም ወይም አህት ቢኖረኝ እንኳን ማወቅ አቸል እንደነበር በደንብ አረጋግጣለሁ።

«ከየት የመጣች አህት? አባቱ ዲቃላ ወልዶ ይሆን?» ነገሩ በከፍተኛ ደረጃ ግራ አጋብቶኛል። «ደግሞስ እኒህ ጠበቃ ምንስ ኃይል ቢኖራቸው ነው በእንድ ሳምንት ውስጥ አሁኑን የሚያገኙት?» «የቅርብ ዘመድ የሆነ ተገኝቶልሃል» ቢለኝ ሳምን አቸላለሁ። «አሁን?» የማይመስል ነገር። አንድ የተሳሳተ ነገር ይኖራል ብዬ ገመትኩ። ግራ የመጋባት ሳቅ እንዳዘኝ ከተፎው ዳደኛዬ መጣ።

ገና ከሩቁ «የምሥራች አንተ ዕድላም ነኝ!» አለኝኛ፤ በጣም አቅፎ ወዘወዘኝ። አማራጭ ስለሌለኝ በእቅፉ ውስጥ ሆኜ አሁንም አስቃለሁ። ሃሳቤ በጣም ተምታ። እነዚህ ሰዎች ከአሜሪካ የመጣ የሚታለብ ሳም መስያቸው ቁጭ በሉ ሊሰሩብኝ ይሆን? ደግሞ ጨዋ ይመስላሉ። መቼም አገራችን ከላይ አስከ ታች የቁጭ በሉ መንደር ሆናለች፤ እኔም ላይ ሊደርስ ይሆን እንዴ? ለምናልባቱ ጥርጣሬዬ እንዳለ ሆኖ የሚቀጥለውን ትዕይንት ማየት እና መስማት ናፈቀኝ።

አላዩ ላይ የጠመጠመውን እጁን ሲያወርድ አንድ ቃል ተነፈሰኩ። «እኔ እኮ አሁን የለኝም» የሚል።

«የገጠመኸን ፀጋ እስከመጨረሻው ተከተለው፤ መጀመሪያ አግራ» አለኝ።

አልተቃወምኩም እስከመጨረሻው ማጣራቱን ፈለኩና አንድተለመደው ወደ ጠበቃው አማቼ ቢሮ በረርን።

በረረው ስንገባ አሳቸውም እንደአማቻቸው ለእኔ የተደሰቱልኝ ይመስላሉ። እንደጠፋ የቅርብ ዘመድ አቅፈው ስላም አሉኝ። እኔም የሆነውን ታሪክ መስማት ስለፈለኩ አልተከላከልኩም። እፀፋውን መለስኩ።

«ነገረከው ጥሩውን ዜና?» አሉት አማቻቸውን።
«አዎ! ነግራለሁ አሱ ግን አላመነም» አላቸው። ወደ እኔ እየተመለከተ።

ትከ ብለው ሲያዩኝ ቆዩና «እንተ የቀኝማች ዝብየሁ ለሚልጅ ነህ እንዴ?» ፊታቸው ላይ ኃዘን እየተነበበ።

የአባቴን ሙሉ ሥም እንዴት አወቁ ብዬ በጣም ደነገጥኩ። እኔ ራሴ የምጠራው በአያቴ ሥም ስለሆነ የአባቴ ሥም ለነገሩ «ሚድል ኔም» በሚሉት ቦታ ስለሚቀመጥ እስኬውም አላውቅ።

«እንዴት አወቁ! አባቴን ያውቁታል እንዴ?» አልኩ በመገረምም በጥርጣሬም። ከፓስፖርቱ ላይ ሙሉ ስሜን ይሰጡታል ብዬ የምጠረጥረው ያረፍኩበት ሆኔል ሪፖርቲንጎች ብቻ ናቸው። ለዚያውም የአባቴን ቀኝዝማችነት ማን ያውቃል? እኔም ይኼ የማዕረግ ሥሙ ሲጠራ የሰማሁት በልጅነቴ ነው። እኒህ ጠበቃ እንዴት ደረሰብት? የማልፈታው እንቅፅልኸ ነው። ለሁሉም አላቸው የሚሉትን ለመስማት አፌን እና እለምርዬን ከፍቼ ማዳመጥ ጀመርኩ።

ጠበቃ እና ብዙ መናገር እንደማይለያዩ ነግራለችሁ ነበር። እነሆ አሁንም በጠበቃው ገለፃ ተይዝላለሁ። ጀመሩ ንግግራቸውን።

«ባለፈው ካንት ጋር እንደተነጋገርን ሕይወትህ ትንሽ እንዳዘን አድርጎኛል፤ እኔም እንዳንተ የመስሉ ብዙ ልጆች አሉኝ፤ የደረሰብህ ስለከነክነኝ በአቅሜ ለመርዳት ጥረት አደረኩ። ወዲያውኑ አሉባቦር ለማውቃቸው ሰዎች ሁኔታውን ነግራ አደራ ባልኳቸው በማግስቱ የአባትህን ታሪክ ከመንገር ባለፈ እዲስ እበባ የሚኖር እና በደንብ ሊያስረዳኝ የሚችል ሰው አድራሻ እና ስልክ ቁጥር ሰጡኝ። ከሱ ጋር ተገናኝቼ ሁሉንም አጫወተኝ። ስለ አባትህ ብዙ ማወቅ ትፈልጋለህ?» አሉኝ በመጨረሻው ላይ።

«አይ! መጀመሪያ አሁን ስለተባለችው ልጅ ባውቅ አመርጣለሁ» አልኩ ዓይን ዓይናቸውን እያየሁ።

«አሁንም ወዲያው ነው የተገኘችው። ይልቅስ ሌላ ማወቅ የሚገባህ ብዙ ነገር አለ፤ ወንድምም ሳይኖርህ አይቀርም» አሉኝ።

ብቸኛው ልጅ ሦስት ልሆን ነው። ልደብቀው የማልቸለው ሳቅ መጣብኝ። አፌን ወደሃን አድርጌ ትንሽ ሳኩና «ሌላስ ማወቅ የሚገባኝ እና ሚስጥር የሆነ ነገር አለ?» አልኩ፤ አሁን እኔ እየቀለድኩ ነው። አሳቸው የሚሉኝ ነገር ሁሉ እኔ ከማውቀው ጋር ስለማይጣጣም ለገጠመኝ ድራማ እብሬ መጓዝ ፈለጌለሁ።

«መጀመሪያ አሁንም እግኝና ከዚያ በኋላ መጨውን እናያለን፤ ሲሷ ብዙ የምትነግረን ነገር ይኖራል» አሉኝ በእርግጠኝነት።

በሚቀጥለው ቀን አሁኑን ያገናኛቸው ሰውዬ እና አሁኑ እንደሚመጡ ነግረውኝ በምሳ ሠዓት እንድንገናኝ ቀጠሮ ተይዞልኝ ከሠላዩ ጠበቃ ቢሮ ወጣን።

«እንዴት ነው? ጎበዝ ናቸው አላልኩህም፤ ሳይውል ሳያድር ፍንጭ ማግኘታቸው? እኔ መቼም ሰላንተ በጣም ነው ደስ ያለኝ» አለ ጓደኛዬ።

የምናገረው አልነበረኝም፤ ግራ በተጋባ ዓይነት «አባክህ የሆነ ስህተት ሳይፈጠር አይቀርም እንጂ እኔ አሁን የለኝም፤ ቢኖረኝ አውቅ ነበር» ብዬ መለስኩ።

«ካገር ከወጣህ ለመጨረሻ ጊዜ ከቤተሰብህ ጋር የደብዳቤ ወይም የሰልክ ልውውጥ የነበረህ መቼ ነው?» የሚል ጥያቄ አስከተለ።

እኔ ከአገር ሰወጣ ለማንም አልተናገርኩም፤ ለመጨረሻ ጊዜም ያያኝቸው የዛን ጊዜ ነው፤ ለዚያውም አባቴን ያየሁት ከሃገር ከመውጣቴ ከአንድ ዓመት በፊት ነበር፤ ሰልክ ወይም ደብዳቤ ተለዋውጬ አላውቅም።

«ታዲያ የአባትህን መመታት ማን ነገረህ?» አለ ለማጣራት።

«ከእኔ ጋር ሜዳ የሄደ የአካባቢው ልጅ ነበር፤ አሱ ነው የነገረኝ፤ ለብዙዎቻችን አሱ ነበር መርዶም ይሁን ጥሩ ዜና የሚነግረን»

«እንተ ቤተሰብህን ለማግኘት ምንም ጥረት አላደረክም» አለ። ምን ዓይነት ጨካኝ ነው የሚል ስሜት ሳያድርበት አይቀርም።

«የዛን ጊዜ እኔም ሆነኩ የትግል ጓዶቼ ውስጣችን ያለው ሰፊውን ሕዝብ ከባርነት ነፃ ማውጣት የሚል ስሜት እና ዓላማ ብቻ ነው የነበረኝ፤ ለሰብተሰብ ምንም ዓይነት ደንታ አልነበረኝም»

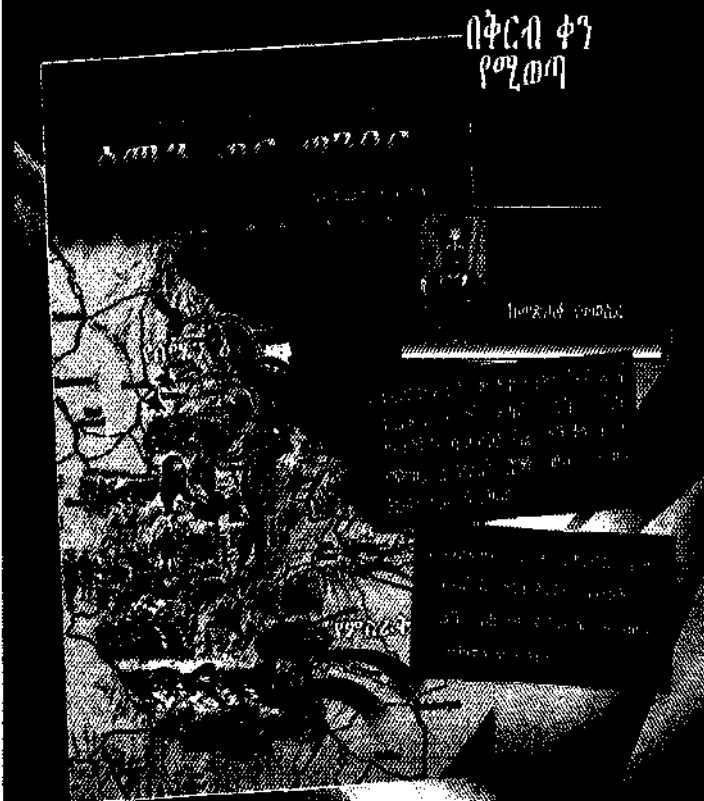
«አውነትም ጥሩ ነፃ አውጥታችሁታል!» አለ ለሰለሰ ባለ የሽሙጥ ድምጽ።

«ምን ማለትህ ነው?» ልለው ፈለኩና በዚህ ጉዳይ ላይ እንደሚያሸንፈኝ ስለማውቅ እንዳልሰማ ሆኜ አለፍኩት። አባባሉ ግን በጣም ከንክኖኛል። ለነገሩ አውነት አለው። እኔ የታገልኩት ለሰፊው ሕዝብ ብሔራዊ መብት እና ለአርሶ አደሩ የመሬት ባለቤትነት እና፤ አምባገነኑን ወታደራዊ መንግሥት በሕዝባዊ ሥልጣን ለመተካት ነበር።

አሁን ላይ ሆኜ ስመለከተው ግን ያ ሁሉ መስዋዕትነት እንዴት ሆኖ መቅሮ እንዳጣ ስመለከት የእኔም ዕድሜ ያለምንም ጥቅም፤ ዳር ላላደረሰኩት ትግል፤ ይሆናል ብዬ ባላሰብኩት መንገድ እንዲሽ ታሪክን መቀየሩ ይገርመኛል። የኛ ትግል የሰንቱን ወጣት ሕይወት አልአግባብ ቀጠፈ። አገር ኖሮት እንደሌለው፤ ወላጆች እና ቤተመገባዊ ኖሮት ከሰው እንዳልተፈጠረ፤ ለየትኛው ድል ያንን ሁሉ መስዋዕትነት እንደከፈልኩ ወደኋላ ሄጄ ሳስበው ቁጭትም ሊይዘኝ ይሞክራል። ከደርግ ጦር ጋር በገጠምናቸው ጦርነቶች ሕይወታቸውን ያጡ የትግል ጓዶቼን አሟሟት ባሰብኩ ቁጥር አፊን ይመረኛል። የፈሰሰው ደም እስካሁን ስለሚታወሰኝ እንደምንም ከአለምዓይ ለማውጣት የሞከርኩትን ታሪክ አሁን በአንዲት አጭር የሽሙጥ ጥያቄ አገርሽቶብኝ ይከነክንኝ ጀመር። «አውነትም ጥሩ ነፃ አውጥታችሁታል!» በምትለው ጥያቄ።

ያ የልጅነት እና የወጣት ዘመኔ ያለምንም መልካም ውጤት እኔንም ዕድሜዬንም እንደበላው ማሰብ ጀመርኩ።

እነዚህ ድንቅ እና መነበብ ያለባቸው መፃሕፍት በሁሉም መደብሮች ይገኛሉ።

የኢትዮጵያ ሙዚቃ ታሪክ

ከገጽ ፪፻፱ ለ፳፱ ለ፻፱ ዓ.ም

ከተስፋዬ ለማ

አ.አ. ፳፻፱ ዓ.ም

የታላቁ የሙዚቃ ሰው የተስፋዬ ለማ ምኞት እና በሕይወት ዘመኑ ለማየት ያልታደለው ለዓመታት የደከመበት መጽሐፍ።

ለመሆኑ ወደ ትግል ሜዳ ስገባ ምን ነበር የማሰበው። የዛሬው ላይ ቆሚ ካሰብኩት ቀልድ እና የልጅ ጨዋታ ስለሚሆኑት፤ እነምሮዬን እዛው ዘመን ላይ ወደኋላ ይገደው ተጓዝኩ። «ነፃ ልናወጣው የታገልነው እኛ! ያን ሁሉ መስዋዕትነት የከፈልነው እኛ! ነፃ የወጡት ደግሞ ለመንደራቸው ነፃነት የታገሉ ቡድኖች!»

ታከሲውን እንደማብረድ አለና «ለምን ምሳ እንበልም?» አለና ከገባሁበት ሃሳብ አቋረጠኝ።

የተቀደስ ሃሳብ አልከና በሃሳቡ በመስማማት እሱ ለእሱ ወደሚመርጠው ምግብ ቤት አመራገ። እስከዛሬ ከተመለከትኳቸው ምግብ ቤቶች በእጅጉ ያነሰች ቤት ይዞኝ ገባ። በበተሰብ አባላት ብቻ የምትሰራ ምግብ ቤት ናት፤ ዱሮ እኛ ወጣቶች ሳለን «ዝጉብኝ» የምትባለዋል ዓይነት። እናት እና ሁለት ልጆቻቸው መሰሉኝ እጠቃላይ ሥራውን የሚያከናውኑት። ጓደኛዬ ሴትየዋን በሥማቸው ጠራና «እስቲ ቤት ያፈራውን» አላቸው። በየሥራው መሐል ጎራ የሚልባት ምግብ ቤት እንደሆነች ገብቶኛል። ሴትየዋም «ሠሞኑን የት ጠፋህ» በሚል ዓይነት ወቃቀሱትና ወደጓዳቸው ገቡ። ለእኔ የሰጠኝ የምግብ ምርጫ የለም። እሁን እውቆኛል መሰሉኝ የምበላውንም የሚመርጥልኝ እሱ ሆኗል። የታዘዘው ምግብ እስኪመጣ ጨዋታ ጀመርን። እኔ እንኳ ስለ እሁኔ መገኘት እንዲያወራልኝ አልፈለኩም። የዱሮውን የሕንድ ፊልም የሚመስል ታሪክ ነው። መጀመሪያ ተለያዩ በመጨረሻው ላይ ተገናኙ ዓይነት ነገር።

ወደ ፈራሁት አርእስት ገባና «እሁት እንዳለህ በወሬ እንኳን ስምተህና በፍፁም ጠርጥረህ እታወቅም» አለኝ።

«ግድየለሁም እኔ እሁት የሚባል የለኝም፤ እንዳው አማችህን አላሳፍራቸውም ላስጨርሳቸው ብዬ እንጂ የሆነ የመረጃ ስህተት አለ» አልኩ የአማችን ጥረት ጭራሽ ላለመጋፋት እና ቅር እንዳይለው በማሰብ።

«እኔ መቶ በመቶ አርግጠኛ ነኝ ግድየለኸም ያለምክንያት አይደለም ከዘመናት በኋላ የመጣኸው፤ እግዚአብሔር ተዓምር ሊያሳይህ ፈልጎ ነው» አለ በእሁኔ መገኘት መተማመኑን በማሰረገጥ።

«እኔ ባለታሪኩ እሁት የለኝም ብዬ እየነገርኩህ እንዴት በግድ እሁት እለህ አባላለሁ» አልኩ።

«ታሪኩህ እስከ ዛሬ በሌላው ላይ ደርሶ እና ተሰምቶ የማይታወቅ ለሰሚው ግራ ስለሆነ የእሁትህ መገኘት እንዳይደገቅኸ» አለ ለመከራከሪያ የሚሆነው ሃሳብ ማቅረብ ነው።

በእርግጥም ከልጆችነት እስከ እውቀት ከዚያም ካገር እስከወጣሁበት ዕለት ያለውን ሕይወቴን ሳስበው ምናልባት እኔ የማላውቀው ታሪክ ሊኖረኝ ይችላል ይሆናል። ገና እፋላ ልጅ በነበርኩበት ወቅት እናቱ በሞት ስትለዩን በቀጥታ ወደ ከተማ ሄጄ እንደማር ተደረገ። ከዚያ በኋላ የአባቴን የቅርብ ሕይወት አላውቀውም። ሌላ ሚስት ወይም ውሽማ ብጤ ይዞ ይሆናል። በወቅቱ አባቴ በጣም ወጣት ነበር፤ በጊዜው ከነበሩት የአካባቢው ባለሥልጣናት ወጣቱ ቀኛዝማች እሱ ነው። ታዲያ እንዴት ሆኖ ሴት አይኖረውም፤ ካለው ደግሞ ልጅ ለመውለድ የማይችልበት ሁኔታ አይታየኝም። የእኔ ጥያቄ ግን በእርግጥ ልጅ ሲኖረው ለእኔ ይነግረኝ ነበር። ካልነገረኝ ግን ምንም እሁትም ሆነ ወንድም ሊኖረኝ አይችልም ብዬ አሰብኩ። ደግሞስ አባቴ ይኸንን ሊነግረኝ የሚችለው በየጊዜው ስንተያይ አይደል የሚል ሃሳብ ብልጭ አለብኝ። «ውነትም ታሪኬ ለሰሚው ግራ ነው» አልኩ በልቤ።

YADAM LLC

Wholesale, Import & Export

የግድግዳ ስጦታ ስጦታ ስጦታ

የደርጋ ወሬ ቡና

በደርጋ እና ምግብ ሽጭ

ከሰላም

ከሰላም

በግድግዳ

ገብስ

እማን

ጀቦኛ

በልፍራ ደብዳቤ

ረከቦት

ተፋር

የእንደራ ሳብቲክ

ከረራ ገ እና ሌሎችም

በጅምላ ለምትገዙ

ልዩ ሞጋ ስላለን ይደውሉልን

6303 Little River Tpke
Suite # 160
Alexandria, VA 22312
Tel: 703 642 3996
Cell: 571 213 9816

ያዘነውን ምግብ ራሳቸው ሴትየዋ አቀረቡልንና ደግመው ለምን እንደጠፋ ጠየቁት። ዘመድ ከውጭ እንደመጣበትና ግዜ እንዳጣ ይቅርታ በመጠየቅ ነገራቸው።

«ታዲያ ስልከም አይደለል?» አሉት።

«እንግዲህ ጥፋተኛ ነኝ ይቅርታ ይደረግልኝ። አይደግመኝም» አላቸው በመለማመጥ ዓይነት።

«አይ! እኔም ስቀልድህ ነው» አሉና ወቀሳቸውን በሚቃለል «በሉ ተጫወቱ» ብለው ወደጓዳቸው ገቡ።

የሴትየዋን መሄድ ካረጋገጥኩ በኋላ «ዘመድህ ናችሁ እንዴ?» አልኩት።

«አይ!! አይደለንም በደንብ ግን እንተዋወቃለን» አለኝ ባጭሩ።

ወዳጁ ናቸው እንዳልል ሴትየዋ አድሜያቸው ገፋ ያለ ነው፤ ትውውቅ ነው ብዬ እንዳላልፈው የሴትየዋ እነጋገር እና ወቀሳ ቅርቦታቸውን ይገልጻል። ጊዜ መግፈያና አርእስት መቀየሪያ እንደሚሆኑን በማሰብ «ታዲያ ምነው ስሞኑን ባለመምጣትኸ እንደዚህ አጠንከረው ወቀሱህ?» አልኩት።

«እሁን የምኖርበትን ቤት የገዛሁት ከአሳቸው ነው፤ ቀድሞ በደርግ ጊዜ የባለሥልጣን ሚስት ነበሩ፤ ያንን መኖሪያ ቤታቸውን ለእኔ ሸጠው እሁን እዚሁ እየኖሩ ምግብም ያቀርባሉ» አለኝ።

«ፎቅ የአሳቸው ነው?» አልኩት።

«አይ እንዲያው ነው እንጂ ይኸ እንኳን ፎቅ አይባልም። ከላይ ያለውን ከልጆቻቸው ጋር ይኖሩበታል፤ ግራና ቀኝ ያለውን አከራይተው የመሐሉን ምድር ቤት ደግሞ ይነግዳበታል» ብሎ ዘርዘሮ እጫወተን።

«ለመሆኑ የየትኛው ባለሥልጣን ሚስት ነበሩ? የሚታወቁ ሰው ናቸው?» አልኩ እስከትዬ።

«አዎ! በጣም እንጂ፤ ግን ሌሎች የመፈታት አድል ሲገኙባቸው አሳቸው አዛው ወሐኒ ቤት ውስጥ ነው የሞቱት» በኃዘን መልክ መሰለገጥ።

በእኒህ የደርግ ባለሥልጣን መሞት ኃዘን አልተሰማኝም፤ ለእኔ እና ለትግል ጓዶች ለሰደት ያበቁን እና እያባረሩ የፈጁን አነሱ ናቸው። ልቤሰ እንዴት ብሎ ይዘንላቸው። የውሸት ከንፈሬን እንደመምጠጥ አልኩና «ለምን ዛሬ እንድ ፈንኪ ከሰብ እንሄድም?» የሚል ድንገተኛ እና የተለየ ጥያቄ አቀረብኩ።

«ምን?» አለ። የገባው አልመሰለኝም።

«ለምን ናይት ከሰብ እንሄድም?» አልኩ ይግሜ።

«አረ! መጀመሪያ ያልከው ምን ነበር?» በማጣራት ዓይነት።

«ፈንኪ» ነው ያልኩት።

«ምን ማለት ነው?»

«የአነጋገር ፈሊጥ ስለሆነ ትንሽ ነሽጥ የሚያደርግ ከመደበኛው ወጣ ያለ ነፃ የምሽት ክላብ እንደሚሰጥ ይመስለኛል»

«አሁን ገብተኛል፤ ጤነኞች የሚያብዱበት ክላብ ዓይነት መሆኑ ነው?»

«ይመስለኛል፤ እስኪ የምታውቀው ካለ ውሰደኝ» አልኩት።

«ይኼማ ምን ይከብዳል ብለህ! አዲስ አበባችን በዚኸ ተሞልታለች፤ ግን ትንሽ መሽትሽት ሲል ይደምቃል» አለኝ።

«ለምሳሌ በሰንት ሰዓት?» አልኩ ጉዳይ እንዳለበት ሰው።

«እኩለ ለሊት ላይ ሞቅታው ጥሩ ነው ከወደድከው»

«በቃ ምላችንን በልተን ያረፍኩበት እድርሰኝና ሚታ እኩለ ለሊት ላይ እንገኛኝ» አልኩት። በዚሁ ተሰማማን።

የገባውን አሁኑን ለመገናኘት የተያዘለኝን ቀጠሮ ለጊዜው ዘንግቼዋለሁ፤ አሉም አላለታወለኝም። ምላችንን በልተን ያማረኝን እምቦውሃ አንድ ጠርመሱ ብቻዬን ጠጥቼ ከዚያ ምግብ ቤት ተሰናብተን ወጣን። በቀጥታ ያደረሰኝ ማረፊያዬ ሆቴል ነበር። ተሰነባብተን ስንለያይ «አንግዲኸ ተዘጋጅ» አለኝ። ለምን እንደሆነ አልገባኝም፤ ግን በስምምነት ጭንቅላቴን አወዛወዥኜ ወደ ከፍሌ እመራሁ። ከፍሌ ገብቼ አልጋዬ ላይ ትንሽ ከተጋደምኩ በኋላ እንቅልፍ አልይዝ ቢለኝ ወጣ ብዬ መዘዋወር ፈለኩ። ፊቴን ተጣጥቤ መላጣውን ጭንቅላቴን ወለወለውኩና ኮፍያ ብጤ ደፋሁበት። ኮፍያ ማድረግ እንኳን ብዙም አልወድ ግን የአዲስ አበባ ፀሐይ አናት ይበሳል።

ዱሮ የማውቀው ፀጥተኛ ቦታ ሁሉ አሁን ከተማ ሆኗል፤ ሰው የማይበዛበት ሠፈር ማየት በጣም አስቸጋሪ እና የሚናፍቅም ይመስላል። ግቢውን ለቅቄ እንደወጣሁ ከመንገደኛው ጋር እየተጋፋሁ ወደማላውቀው መስመር መፈመድ ጀመርኩ። መቼም ይኸንን ስንግራችሁ በጣም ይጋንንኩ የሚመስላችሁም ልትናሩ ትችላላችሁ። በፍፁም አልተጋንንም። እኔ የሚሰማኝ በወሬ የሰማሁትና በፊልም ያየሁት የሕንድ ሃገር ገበያ እንጂ የማውቃት እዲስ አበባ በፍፁም አልመስል ብላኛለች። ለመሆኑ ይኸንን ሁሉ ሰው የሚያሳድር ቤት ይኖር ይሆን? ወደ ቀኝም ሆነ ወደ ግራም እየተጓዘ መድረሻው የትኛው ሠፈር ይሆን? ለዚኸ ሁሉ የሚሆን ምግብ በአገሪቱ ላይ ይገኝ ይሆን? ደግሞም ሁሉም ዘዋሪ ብጤ እና ሲጓዝ የሚውል ሰው መቼ ሰርቶ ነው የሚኖረው እና የሚበላውስ? ሁሉም ነገር ለእኔ እንቅልፍ መስለኝ። ግን ትንሽ መቆየት ስለማይቀር በከፊልም ቢሆን የዚኸን መልስ እንደማግኘት አምናለሁ።

Zenash Beyene, Chef

RAS DASHEN
Ethiopian Restaurant
comfort food from the mountains of Ethiopia

5846 N Broadway Chicago 60660

773.506.9601 www.rasdashenchicago.com

ከሃሳቤ ጋር ትንሽ ተሟገትኩና ቀኝ ጥሩ ነው ስለሚባል በመንገዱ ወደ ቀኝ በኩል ዞሬ መሄድ ጀመርኩ። እንደዚያ ሰዎች ሊሰትር ምንው አንድ ልጅ ባገኘሁ እያልኩ ላሰብ፤ አውቶበሰ ማቆሚያ ላይ ተጨናንቀው የቆሙ ሰዎች ተመለከትኩ። እኔም ጣጋ ብዬ በመቆም የአውቶበሰን መምጣት ስመለከት መልኩ ያልተቀየረው የጥንቱ አንበሳ አውቶበሰ ብቅ አለ። አቤት የሰጠ ግፊያ ተራ መጠበቅ የለ፤ ቀድሞ ለመጣው ቅድሚያ አይሰጥ፤ ጉልበት ያለው ነው የሚሳፈረው። ተጋፍቼ አውቶበሰ ወደሚሄደበት መጓዝ ፈለኩና ትንቅንቁ አስፈራኝ። እንደ መከከለኛ ዕድሜ ያላት እመቤት ወደአውቶበሰ ለመግባት ግፊያ ጀመረችና ብረቱን መያዝ ሲያቅታት ተፈናጥራ ወጥታ መካሄድም ጀመረች። አውቶበሰ የሚችለውን ያኸል እንደሚገኝ ሾፌሩ የሰጠን መረጋጋት እና የበሩን መዘጋት ሳያረጋግጥ ቀስ እያለ ወደፊት መሄድ ጀመረ። መሳፈር ያልቻለው አሁንም የአውቶበሰን መመላት እያየ ለመሳፈር ይሯሯጣል። ይኸ በቪዲዮ የሚቀረፅ ጥሩ ትዕይንት ነበር። ግን ዝግጅቱ የለኝም። ለሚቀጥለው ግን በየትኛውም ዙሪቱ ወቅት አነስተኛዋን ቪዲዮ ካሜራ ለማያዝ አስቤአለሁ። ለትዝታውም ሆነ ለትዝብተም ጥሩ ይመስለኛል። አውቶበሰ እያቅራራ እትከተሉኝ ይላል፤ ተሳፋሪው ደግሞ ልቡ እስኪፈርጥ እየተከተለ ልውጣብህ ይላል፤ ጥሩ አስቂኝም ግን ውጤቱ አሰቃቂ አደጋ ሊያመጣ የሚችል ዓይነት ትእይንት ነው።

እጋጣሚውን መጠቀም ፈለኩና ያቺ ቆንጆ እመቤት የምትመስለውን እና የአቶበሰ ግፊያ አፈናጥሮ የወረወራትን ሴት ጣጋ ብዬ «ሁሌ እንደዚኸ ነው፤ ይኼ እኮ ለአደጋ ያጋልጣል» አልኩ እንደተሰማኝ ድምጹን ከፍ አድርጌ።

«ለሃገሩ አዲስ ነኸ?» አለችኝ እንደማስሟጠጥ ዓይነት።

«ሃገሩም አገራ ነው ግን እንዲኸ ዓይነት ነገር አይቼ አላውቅም» መለስኩላት አፀፋውን እየፈራሁ።

ፈግ አለችና «የየት ሠፈር ሰው ነህ?» አለችኝ።

«የመጣሁት አንኳን ከሩቅ ነው» አልኩ የመጣሁበትን ሃገር ሥም ሳልጠራ።

«ከየት?» አለች ለማጣራት ፈልጋ።

«ምን ያደርግልኛል፤ ግን ትንሽ ራቅ ይላል» አልኩ፤ ግግራችን መርዘመን ወድጄዋለሁ።

«ከአረብ አገር፤ ከደቡብ አፍሪቃ፤ ወይስ ከአሜሪካ፤ ከየትኛው?»

«ከሦስቱ ከአንዱ ነው» ጥሩ የአራዳ ሴት እንደሆነች ታስታውቃለች። እኔ የምወዳቸው ዓይነቶች።

ልገምት አለችና ትከ ብላ እየተመለከተችኝ «ከአውሮፓ ነው የመጣኸው» አለች በርግጠኛነት።

«ከአውሮፓ አይደለም፤ ግን ቅድም ከጠቀሰኛቸው ከአንዱ ነው አልኩሽ እኮ»

«ከአሜሪካ ሊሆን አይችልም» አላች አንደመጠራጠር እያሉች።

«ለምን? እንደዚያ አልሸ? ከአሜሪካ የመጣ ሰው መልኩ ያስታውቃል አንዴ?» ጥያቄ አቀረብኩ።

«አይደለም፤ አነጋገርከም የአሰባበስ ስታይልህም አነሱን አይመስልም» አላችኝ። ስለ አሜሪካ መጠዎች የታዘብኩትን እያሰበች ይመስላል።

«አነሱ ምን ይመስላሉ?»

«ከአሜሪካ የመጡት ሐበሾች ከአጃቸው ቆልመም፤ ከአግራቸው ፈርከከ ብለው የመሄድ ቁንጥ አላቸው፤ ደግሞ የላቡዲክ ውሃ በግራ አጃቸው መያዝ፤ ላሳቢጋስ፤ ኒውዮርክ ወይም የአንዱ ታዋቂ ከተማ ሥም ያለበት ቲ. ቨርት ብጡ አያጡም» አላችኝ።

«ከአረብ አገር እና ከሌላ ቦታ የሚመጡ?»

«አነሱ ደግሞ ሽምቃቃ እና ከልፍልፍ ብጤ ናቸው፤ ግራ እና ቀኛቸውን ቶሎ ቶሎ ማየት ይወዳሉ»

«ስታትስቲክ መሥሪያ ቤት ነው የምትሰራው?»

«ለምን እንደዚያ ልትል ቻልከ?»

«መልስሽ ሁሉ በጥናት ላይ የተመሰረተ ይመስላል»

«አዚያ እንኳን አልሰራም፤ በዓይኔ ያየሁትን ነው የነገርኩህ»

«ጥሩ ታዛቢ ነሽ አኔም ባንቺ ሃሳብ አስማማለሁ» አልኩ በጠባይ የምንግባባ መሆኔን ለመግለጽና በደንብ ላውቃት ፈልጌ።

«ውነት ከየት ነው የመጣኸው?» አላች ትዕዛዝ በሚመስል ቃል።

«ጊዜ ካለሽ ለምን ሻይ ቡና አያልን አናውራም አዚኸ አካባቢ የምታውቁው ደህና ካሬ ካለ?» አልኩ መልሷን አየፈራሁ።

«አሁን አውኩህ፤ ከአሜሪካ ነው የመጣኸው...አይደለ?» አላች መልሷን በጥያቄ አስደግፋ።

«በምን አወቅሽ?»

«ብዙ ጊዜ ከአሜሪካ የመጡት ሰራቀቁበን ካሬ! ካሬ! ማለት ይቀናቸዋል።»

«ካሬ ማለቱ አሜሪካዊ አደረገኝ ማለት ነው ባንቺ ትዝብት?» አልኩ። መቼም ውይይታችንን ወድጄዋለሁ። ያ የፈረደበት አውቶቡስ መጥቶ አንዳይወስዳት ዓይኔን ወደሚመጣበት አቅጣጫ አሁንም አሁንም እያወጣርኩ ጥያቄዬን አንድትቀበል መገፋፋት ጀመርኩ።

«ቁጭ ብለው የሚጫወቱበት ቦታ አዚኸ ሠፈር የለም አንዴ?» አልኳት ዓይኔን ዓይኔ ላይ ስትፈ።

«አዚኸ ከኋላችን ያለው ፊስቶራንት በረንዳው ላይ መቀመጥ እንችላለን» አላች በጠርጣራ ዓይኔ አየፈተሽኝ።

ፊታችንን አዙረን በጀርባችን በኩል መንገድ ዳር ወዳለው ፊስቶራንት መራመድ ስንጀምር፤ «ለምን ግን በአውነት የመጣኸበትን አገር አትናገርም?» የሚል ጥያቄ ከፈገግታ ጋር አቀረበች።

«ቁጭ አንበልና አነግርሻለሁ» በሚል ተስማማንና በረንዳው ላይ ካሉት መቀመጫዎች ከዳር በኩል ተቀመጥን።

«በላ ታዲያ ተናገር የመጣኸበትን?» አንድተቀመጥን አፋጠጠችኝ።

«ቆይ እንጂ የሚታዘዝን ሰው ይምጣና በውሃ ብጤ ጉሮሮዬን ላርጥብ» አየቀሰድኩ ነበር። አሁን በጥቂቱ ተረጋግቻለሁ።

አንድ ዕድሜው ከሃያ አምስት ዓመት የማይበልጥ ለግላጋ ጎረምሳ ከንዱ ላይ ቀይ ፎጣ ብጤ አድርጎ እጅ በመንሳት «ምን ልታዘዝ?» አለን።

«መጀመሪያ አሷን ጠይቃት» አልኩ።

«ኤክስፖሬሶ አምጣልኝ» አላች። ዱሮ የማውቀው «ማኪያቶ» ሲባል ነው። አሁን ትንሽ ሰውጥ ብሏል ማለት ነው ወይም እኔ ነኝ የደነዘዝደኩት።

«ደብል ላድርገው?» አለ ዋጋውን በአጥፍ ለማስከፈል የሚጠቀሙበት አንዱ ዘዴ ነው አሉ።

አሷ ከመመለሷ በፊት ቀደም አልኩና «አዎ እድርገው ለአኔም ተመሳሳዩን አምጣልኝ» አልኩ።

ደብል በመሆኑ አልተቃወመችም። «ምነው ቡና ሳይሆን ደብል ጂን ባዘዘች» አልኩ በሆዴ። በተመኘሁት ሃሳብ ሳቁ አየመጣ።

«በል ተናገራ! የመጣኸበትን?» አንድ ነገር ከያዘች የማትሰቀ ደረቅ ብጤ ናት።

«ቆይ አንድ ነገር ቶት ልበል አልኩሽ እኮ!» ቶሎ መናገር ስላልፈለኩ ነው አንጂ ጉሮሮዬ እንኳ ደህና ነው። ሃሳቧን ማስቀየር ፈለኩና፤ «ለምን ያንቺን ሠፈር መጀመሪያ አትናገራኝም»

«አኔ አንዳንተ የምፈራ መስለኸ «የምናረው ላፍቶ ነው፤ የምለራው ደግሞ ያ አዛ ማዶ የሚታይህ የቀንጅና ሳሎን ነው» አላች በአጭሩ እና በተብራራ ሁኔታ።

እኔ በአስጥ አገባ ሳራዝመውና ጊዜ ለመማደል ፊልጌ የፈጠርኩትን ዘዴ በአጭሩ አበላሽኩት። ለማሰቢያ ጊዜ ፈለኩና «ቆይ ቡናው ይምጣ አታስቸኩይኝ» አልኩ መላቢስ መልስ እንሆን አውቃለሁ።

To Listen by phone
Call 712-432-0075
 Access code 850575#

202-664-9991

202-329-7709

www.radioabsinia.com

አሳላፊው ሁለት በሚያማምሩ ስጌዎች ቡናችንን ይዞልን መጣና መሃላችን አስቀመጠው። «አንግዲኸ የሚያስፈልግ ነገር ካለ እዚኸ ግድግዳ ላይ ያለውን መጥሪያ ጫን ይበሉት» አለና አጅ ነስቶ ሄደ።

አንዱን ስጌ ቡና እሷ ፊት አስቀመጥኩና «ስንት ማንኪያ ስኳር» ብዬ ጠየቅሁ።

«አንተ በቀጥታ ከካናዳ ነው የመጣኸው» አለች።

«በምን ሂሳብ?» አልኳት።

«እነሱ ናቸው ሴቶችን በጣም የሚያከብሩት»

«ምነው የኔን አገር እንደዚኸ አባዛሺው፤ አንዱ ጋ አሳርፊኝ እንጂ» እየቀለድኩ ተረብኳት። ሁለታችንም ሳቅን።

«የአኔን ነገርኩህ፤ አስካሁን ያንተን ካንተ አፍ አልበማሁትም፤ ምን ላድርግ ብለህ ነው፤ አስቸጋሪ ሳትሆን አትቀርም» አለቺኝ። መልሷ የጥንቃቄ ያኸል ነበር።

«ካናዳ ዘመድ አለሽ?» የማጣሪያ ጥያቄ ነበር።

«የለኝም። ብዙዎቹ ወንድሞቼ እና አሁኖቼ ያሉት አሜሪካ ነው» ወንድም እና አሁኖቿ ትዝ አሏት መሰለኝ ከንጌሯን መጠጠች።

«አሜሪካ የት ስቴት?»

«ሁለቱ አህቶቼ ያሉት ሳትል የሚባል አገር ነው፤ አንዱ ወንድሜ አሬጎን የሚባል ቦታ ይኖራል፤ አንዷ አህቴ ግን መኖሪያዋ አልታወቀም?»

«ምን ማለትሽ ነው? መኖሪያዋ አልታወቀም ስትይ?»

«ዛሬም ነገም መመለስ ነው፤ እንዴ አዛ እንዴ እዚህ፤ ለዚህ ነው መኖሪያዋ አልታወቀም ያልኩህ፤ በፊት ግን ቋሚ ኗሪነቷ ካለፈሪኔያ ውስጥ ሳንጆዜ የሚባል ቦታ ነው»

«አላ! ሳንሆዜ!» አልኩ።

«አይደለም ሳንጆዜ ነው» ብላ ድርቅ አለች።

«በይ በዚህ አንጣላም አህትሽ ስትመጣ ትከከለኛውን አጠራር ጠይቂያት» አልኩና የራሴን ልናገር ስል ቀድማኝ «አሁን ተነቃብህ ከሳንጆዜ ነህ መሰለኝ» አለች እየሳቀች በአሸናፊነት ዓይነት። ስትስቅ በጣም ትይምቃለች። ዕድሜዋ አርባዎቹ ውስጥ ቢመስልም ድርብብ ያለች የቤት አመቤት ብጤ ናት። የይም ገዝ እያልን ዱር የምናወድሳቸው ሴቶች ዓይነቷ ማለቱ ነው።

«አዎ ልክ ነሽ ከወደዚያው ነው የመጣሁት፤ ግን አገሩ ሁሉ ግራ ገብቶኛል» አልኳት።

«ካገር ከወጣህ ቆየህ?» አለች። ፊቷ ላይ ለማጣራት መዘጋጃቷ ያስታውቃል።

«አዎ! አዎ! በጣም እንጂ የአንድ ልጅ ዕድሜ ያከላል» አልኩ ፈጠን ብዬ።

«ምነው በጣም አጋንነኩም አስከዚኸ ብዙ ዓመት?» አለች ቁጥሩን ለማስላት የፈለገች ትመስላለች።

እኔ ደግሞ የወጣሁበትን ዘመን ከተናገርኩ በእሷ ዓይን ሽማግሌ ሊያደርግኝ ስለሚችል ዘመኑን መናገር አልፈልኩም። «የአንድ ልጅ አድሜ ይሆናል አልኩሽ እኮ» አልኩ በደፈናው።

«የስንት ዓመት ልጅ ዕድሜ?» ጥያቄዋ የዋዛ አይደለም። እንደመርማሪም ያደርጋታል። እኔ ደግሞ ቀን ጥሎብኝ አንዲህ ዓይነት ሴቶች በጣም ደስ ይሉኛል። ውስጣቸው ግልጽ እና ማወቅ ለሚፈልጉት ነገር ወደኋላ የማይሉ ናቸው።

«በደርግ ጊዜ» አልኳት ነገር ለማሳጠር ብዬ።

«እሷ ማ ምን አላት፤ ኢ.ሕ.አ.ፓ. ነበርክ ማለት ነዋ?»

«ኢ.ሕ.አ.ፓ. ብቻ ነው እንዴ በደርግ ጊዜ ካገር የወጣው?» የአሁኑ ጥያቄዋ ቀጥተኛ እና መራራ ሆኖብኛል። አልወደድኩትም።

«አነሱ ናቸው በአብዛኛው፤ አንዱም ወንድሜ በዛ ጊዜ የወጣ ነው። ይኼ አሬጎን ይኖራል ያልኩህ» አለች የወንድሟን ኢ.ሕ.አ.ፓ.ነት እየተናዘዘች።

አዲስ ግራፊክስ Addis Graphics

የሠርግ ጥሪ ካርድ
ቢዝነስ ካርድ
ብሮሽር
ባለቀሪ ደረሰኝ
ፍላጎር
ፖስተር
ማሳተም
የንግድ ማስታወቂያ
ባንር
ስቲክር
ፖስት ካርድ
ቲሽርትና እንዲሁም
መሽሮች ስም ናፕኪን ፣ የኬክ ቢለዋ ፣
የሻምፓኝ ብርጭቆ ፣ ሪባኖችኛ
ሌሎችንም እናዘጋጃለን

አድራሻ / Address
85 S. Bragg St. #102F
Alexandria, VA 22312
Tel. 703 618 4479
E-mail: cs@addisgraphics.com
www.addisgraphics.com

Invitation Cards
Business Card
Brochure
Carbonless Receipt
Flyer
Poster
Postcard
Rubber Stamp
Sign
Sticker
Baner
T-shirt
Personalized Napkins,
Champaign Glasses
Ribons, Knife and server
Favor boxes
...etc

«ተመልሶ መጥቶ አያውቅም?» አልኩ በእሱ እና በእኔ መካከል ያለውን ልዩነት ለማወቅ ብዬ።

«አሰማ በዓመት ቢያንስ አንዴ ይመጣል፤ ባለፈው ሁለት ዓመት አግብቶ ከሄደ በኋላ እንኳን ሁለት ጊዜ መጥቷል» አለችኝ። «አንተ ግን በተከከል የመጣህበትን ለምን አትገናኝም? ትንሽ እስከጋራ ብጤ ሳትሆን አትቀርም» አለች፤ ግልፅ ባለመሆኔ የሰለቶችኝ ይመስላል።

«እኔ እንኳን የመጣሁት ከኒውዮርክ ነው» አልኩና ተነፋሽኩ።

«ታዲያ ቲ. ሸርትህ የታለ?» ብላ ከት ብላ ሳቀች። አሁንም ደግሞ የማስቅበትን መንገድ ፈለኩ። ስትስቅ ደስ ትላለች፤ አንደከረኩት ሰው ነው እኔን ከፍታ ወደ ላይ እያየች ነው የምትሰቀው። በአጭር ሰነታት ውስጥ በጎዳና ላይ ተዋውቀን አንዲህ ለመሳሳቅ መብታችንን አስገርሞኛል። ዛሬ ማታ ከጓደኛዬ ከሻለቃ ነጋሽ ጋር ናይት ከለብ ለመሄድ ተቃጥረናል፤ ነገ ደግሞ ከሠማይ ትውረድ ከምድር ትፍለቅ የማላውቃት አሁኑን ለመገናኘት ቀጠሮ ይገባሉ። አሁን ደግሞ ድንገት ከማላውቃት ሴት ጋር ቁጭ ብዬ እሳሳቃለሁ። ነገሩ ሁሉ ለእኔ የሳይንስ ፊክሽን ሆኖብኛል። ሻለቃውን ደውቆ የዛሬው ምሽት ቀጠሮ አንደማይሳካልኝ ልነግረው ፈለኩና ለምን ቀጠሮውን አንደማበላሽ ማለብ ጀመርኩ። «ከዚች ሴት ጋር ለማምሸት? ወይስ ከአሲ ጋር አብሮ ለመዞር?» የማይመስል ነገር ነው። ደግሞስ ባል በኖራትስ? ይኸቼን የመሰለች ሴት መቼም ቢያንስ የወንድ ጓደኛ ብጤ አታጣም። እኔ በሃሳብ እሸከረከራለሁ አሲ ደግሞ አፍጥጣ ታዋቂለች።

«በል አኔም መሄጃዬ አለፈ፤ አውቆቢሷም ደጋግማ አለፈች፤ ልሂድ» አለችኝ። «ሥምሽ ማነው?» አልኩ ከወንበራችን ላይ ከመነሳታችን በፊት።

«በገነነስ ካርዴን የሰጠሁ መስሎች» አለች እንደ ዓይኗን ጨፍና። የማነው ደንባራ ሳትለኝ አትቀርም በሆዴ።

«እኔ ተከሉ አባላለሁ» አልኳት። ስሜን ሳልደብቅ።

«በገነነስ ካርድ አለህ?» አለች።

«ለጊዜው አልያዝኩም»

«ከትግራይ ነኸ?»

«ለምን አንደዛ አልሸ?»

«ስምህ ተከሉ ነዋ!»

«ተከሉ የሚባል ሁሉ ትግሬ ነው አንዴ?»

«አዎ! እኔ የማውቃቸው ተከሉዎች በመሉ ትግሬዎች ናቸው»

«እኔ ደግሞ የትግሬ ሰም ተከሌ መስሎች»

«ያው ነው ሁሉም አንድ ነው» አለችና ከመቀመጫዋ ተነሳች።

«ታከሲ እንደሆነ ልሸኝኸ?» አልኩ

«አይ እኔ አውቆቡሉ አጠብቃለሁ የዛሬ ታከሲ ያለኩንትራት አይንቀሳቀስም፤ ዋጋቸውም አይቀመለም። «አንተ ላፍቶ ዘመዶች አለህ አንዴ?» ብላ እስከተለች ሌላ ጥያቄ።

«ወደዛው ነው፤ በይ ይልቅስ ግብዣው የኔ ነው፤ እንቺን አድረስን እኔም በዛው ቅርቤ ነው እሄዳለሁ» አልኩ። አልተቃወመችም። ሂሳባችንን ከፈልኩና ከፈሰቀራንቱ በረንዳ ወርደን ወደ መንገዱ ጠርዝ ላይ እንደቆምን እነሰ ያለ ታከሲ ሲመጣ እጄን አራዝብኩና «ላፍቶ ሁለት ለው ኮንትራት» አልኩ እንደ መደበኛ ተሳፋሪ።

«45ብር» አለ። እኔህ ባለታከሲ ትንሽ ጠና ያሉ ብጤ ናቸው።

የኋላውን በር ያዝኩና አሷ ከገባች በኋላ ተከትሎ ገኗ ተቀመጣኩ። በታከሲ ውስጥ ብዙ አላወራንም። አንድ ጥያቄ ብቻ አነሳች። «ስልክ ቁጥር አለህ?» አለችኝ።

Amanuel Yitagesu
President

SERVICE TAXI ASSOCIATION INC.

1210 W. Granville

Suite 107 West

Chicago, IL 60660

Email: yitagesu@sbcglobal.net

Tel: (773) 262-2211

Fax: (773) 262-2221

Dispatch: (773) 262-2163

Cell: (312) 953-6989

ኢትዮሁዊ.COM

ከ፪ በብድ አዳዲስ ኢትዮጵያ ፊደራል

በሁሉም ቋንቋ!!

ኢትዮሁዊ.COM

ethiohahu@gmail.com

ethiohahu.com

«ገና አላወጣሁም፤ አንዴት አንደሚወጣም አላውቅም» አልኳት።

«ቀፎውንስ ይዘሃል?» ተገቢ ጥያቄ አቀረበች።

«ኧረ ከአንድም አራት ይገባሉ» የአውነቱን ነበር።

«ያረፍከባቸው ዘመዶችህ ስልክ ቁጥር ካለህ ስጠኝ ወይም አነስን ጠይቃቸው ይረዱሃል» አለች ለማራጭ አየሰጠችኝ።

«ግድ የለም እደውልልሽና አንቺው ትረጃኛለሽ» አልኳት። በስልክ ስበብ ምን ይታወቃል የሚል ዘዴ ፍለጋ ይዣለሁ። ጥሩም ብልሃት ይመስልኛል እሷን ደግሞ ለማየት።

ሠፈሯ ስትደርስ «በል እዚኸ ጋ አውርደኝ» አለች።

ከታከሲው ስትወርድ ከምስጋና ጋር መራራቃችንን አየፈጠነች ወደመንደሩ ውለጥ ገባች። እኔ ከታከሲው አልወረድኩም።

«መልሰው የጫኑን ቦታ ሊያደርሱኝ ይችላሉ?» አልኳቸው ባለታከሲውን። «አንተ ከከፈልክ እኔማ ሥራዬ ነው» አሉኝኛ ወደመጣንበት ጠምዝዘው መንዳት ጀመሩ።

«ዘመድህ ናት?» አሉኝ ትንሽ እንደሄድን።

«አዎ የአከስቴ ልጅ ናት» አልኩ ሽምጥጥ ባለ ውሸት። ገና ሁለት ሣምንት ሳይሞላኝ እንዴት ተበላሽሁ ብዬ አሰብኩ። በውሸታምነቴ። «ይቅር በለኝ» አልኩና በአራት ማዕዘን ደረቴን ግራ እና ቀኝ አየነካሁ አማታብኩ። ከግራ ኪሴ ውስጥ የሰጠችኝን የቢዝነስ ካርድ አወጣሁና ተመለከትኩት። የእጄ እና የሥራዋ ስልክ ቁጥር አለበት። ከእናቱ ላይ የቀንጅና ሳሎት እና የአሷ ሥም በትልቁ ተጽፎበታል። «ጽጌረዳ ገበየሁ ሥራ አለከያጅ» ይላል። አንደገመትኩት ይኸቺ ሴት የቀንጅና ሳሎት ባለቤት ሳትሆን አትቀርም ብዬ አሰብኩ። ስሟ ደግሞ በጣም ደስ ይላል፤ የዱሮ ሴቶች መጠሪያ ነው። ያሁኖቹ አንደዚኸ ዓይነት ሥም አያወጡም፤ ለዘመናውያን ይሄ በጣም ረዥም ሥም ነው። ሥሟን በጣም ወደድኩት። እሷንም ጭምር። ደግሜ አገኛት ይሆን? አልኩ በውስጡ።

ከታከሰው መውረጃዬ ሲደርስ ሂሳብ ጠየቅሁ። «ደርሶ መልስ ስለሄድክ 60 ብር አያርግልሃለሁ» አለኝ አዛውንቱ ባለታከሰ። መቶ ብር አውጥቼ ስጠኋቸውና ተስናብጄ መንገዴን ቀጠልኩ። ወደኋላ ዞሬ ስመለከት ባለታከሰው አዛው ቦታ ቆመው ወደ እኔ አቅጣጫ ይመለከታሉ። የ40 ብር ተጨማሪ ጉርሻ ሳይገርማቸው አልቀረም። ወደ እሳቸው አቅጣጫ እጄን አወዛወገኩና ወደፊቱ አመራሁ። እኔ ስማወጣው ገንዘብ ምንም ደንታ አልነበረኝም። የናጠጠ ሥብታም ወይም ገንዘብን የሚጥልበት ያጣ ሰው ሆኜ አይደለም። ማንኛውንም የሃገሪን ሰው መርዳት እንደመልካም ነገር ከመቁጠር እንጂ።

ወደሃገሬ ስሄድ በእጄ የያዝኩት ገንዘብ አጠቃላይ ቅርሴን ነበር ብል አልዋሸሁም። በጥሪ ገንዘብ ብቻ ሳይሆን በገንዘብ ማዘዣ፣ በባንክ ቼክ እና በጥሪው ማለቱ ነው። በዚህ ላይ የከሬዲት ካርዶች አሉኝ። በሃገር ውስጥም በከሬዲት ካርድ የሚጠቀሙ ተቋሞች ስላሉ ለከፉ ቀን አስፈላጊ ሲሆን መጠቀም አቸላለሁ። ታዲያ ስዓመታት የቋጠርኩትን ቅርስ አስተኔ እንዳስብኩት ነፃ ባለወጣው አንኳን የሰኝን ለወገኔ ላካፍሰው የሚል አምነት አለኝ። ሚስቴ፣ ልጄ፣ ቤተሰብ፣ የማወቀው የቅርብ ዘመድ የሌለኝ ፍጡር ምናልባት ቋጠርኩትን ቅርስ ለወገኔ ባካፍል። ምክንያቱ ይኼ ነው።

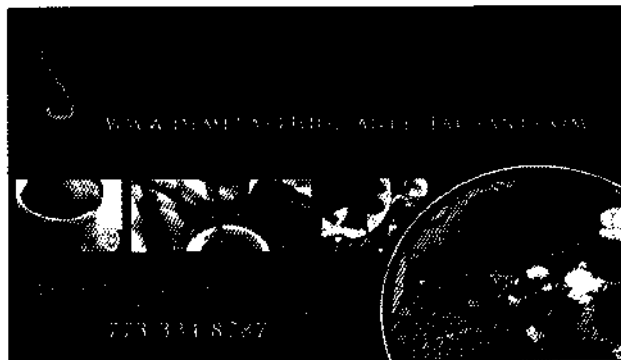
ማረፊያዬ እንደደረሰኩ ወደከፍሴ አልገባሁም። ስመጀመሪያ ጊዜ እንግዳ መቀበያው አዳራሽ ውስጥ ወዳለው ሰፋ ላይ ሄጄ ተቀመጥኩ። ትልቅ ቴሌቪዥን ከሰፋዎቹ ፊት ለፊት ቆሟል። ብዙ የተቀመጠ ሰው የለም። አንድ ሁለት የሚሆኑ ሕገድ የሚመስሉ ባልና ሚስቶች ቁጭ ብለው ያወራሉ። እኔም ተመቻቸሁና ዓይኔን ወደቴሌቪዥኑ ወረወርኩ። “The Born Identity” የሚል የሆሊውድ ፊልም ነው የሚታየው። ፊልሙን በፊትም ስላየሁት ሲጀምር ባልደርሰበትም መመልከት ጀመርኩ። ዓይኔ ቴሌቪዥኑ ላይ ይሁን እንጂ የማስበው ሌላ ነው። ስለምሽቱ ዳንኪራ ቤት፣ ነፃ ስለምተዋወቃት የማለው ታት አህቴ እንሰላስላለሁ። የአሁኔን ነገር ባስብኩ ቁጥር ሳቅ ይይዘኛል። ስመሆኑ የዚህች በአስማት የተፈጠረች አህቴ በከፍተኛ ጥናት ላይ የተመሰረተ የቁጭበሱ ሥራ መሆኑንን ብደርሰበት እና በእርግጥ አህቴ ባትሆን ምንድነው የማደርገው ብዬ አሰብኩ። ለፖሊስ አሳወቅ ባስወሰንኩን ሻሽቃ ነጋሽ እና አማቹን ከነተዋናየሁ ሴት ጭምር መከሰስ ወይስ ሰቆ ማለፍ? ይኸንን እንኳን አላደርገውም። ምንም ቢሆን ባለውሳታዬ ነው። ትግር የማይፈጥረው ብልሃት የለምና ቢያተልሱኝ እንከሞን ወቃቅሼ አለያቸዋለሁ እንጂ ወደ ፖሊስ አልሄድም። ይኼ የመጨረሻ ውሳኔዬ ነው። ወደአሜሪካ ስመለስም ለማቀርበት የሥራ ባልደረቦቼ የማወራው ደንቅ ታሪካዊ ድርግዳሪ ይሆናል።

እዛው ሰፋው ላይ ቁጭ ብዬ በአንድ ዓይኔ ፊልሙን በአእምሮዬ ሌላ ነገር ሳንሰላስል በሃገሩ አቆጣጠር ከምሽቱ 4 ሰዓት ሞላ። አሁን ለምሽቱ ዳንኪራ ቤት ስመዘጋጀት ወደ ከፍሴ ገባሁ። የምለብሰውን መራረጥኩና ለመታጠብ ወደ መፀዳጃ ቤት ገባሁ። ጠቅላላ ዝግጅቱ ከግማሽ ሰዓት በላይ አልፈጀም። ሻወር ስወሰድ ሶጌራዳን አሰብኳት፣ በደንብ ተዋውቀን አንድ ቀን እዚህ ስምምጣት ትበቃ ይሆን? አልኩ በውስጣዊ ምኞታ።

የምስብሰውን በጥንቃቄ መረጥኩ። ሰፋ ያለ ስማያዊ ጂንስ፣ በግራ ደረቱ ላይ የቀይ ወፍ ያለበት ሰፋ ያለ ወሃ ስማያዊ ፖሎ ሽሚዝ፣ ቀይ ስኔክር ጫማ፣ ቀይ ማስሪያ ያለው የአጅ ሠዓት፣ መስታወቱ ፊት ስፊት ቆሜ ራሱን በደንብ ተመለከትኩት። ምንም እይወጣልኝም፣ ወጣት ስመሆን የሚጥር ሺህ ኃልማሳ አስመስሰኛል። የምሄድበትን አሰብኩና ትክክለኛ አለባበስ እንደሆነ ገመትኩ።

በዛሬው ምሽት አንድ የደርግ ሻሽቃ እና አንድ ረዥም ዓመታት በኋላ ወደ ሃገሩ የተመለሰ ሰደተኛ በጥምር ሁለት አዛውንቶች ከወጣቶች ጋራ ዳንኪራ ሲመቱ ነው። ወደ 5 ሰዓት ከሃያ ላይ ዳደኛዬ ነጋሽ ወደውስጥ ዘለቀና ለራሴ ሽሺዎች እኔን እንዲጠሩለት ጥያቄ ስማቅረብ ሲል ከኋላው ቀስ ብዬ ሳያየኝ ድምጹን ጎርጎን አድርጌ፣ «የሚፈልጉት ሰው አለ?» አልኩ። ዞር ብሎ አየኝና አየተሳሳቅን ከሆቴሉ ወጥተን በሩ ላይ ወዳቆመው ታከሰ አመራጉ። የማወቃት ታከሰ በአካባቢው የለችም።

«የታሰች የኔ ታከሰ» አልኩ አየቀለሰኩ።

«ዛሬ የአማቹን መኪና ነው የያዝኩት» አለና በር ላይ ከቆመችውን ቶዮታ ካሜሪ ከፍቶ ገባ። ሳቅ መጣብኝ።

«ምነው ሳቅህ» አለኝ።

«እንዲያው ሰነገሩ አባሻ እና ካሜሪ የሚሰያየበት ጊዜ ናፍቆኝ ነው» አልኩ።

«ምን ማለትህ ነው?»

«ተወው ስቀልድ ነው» አልኩት። እኔን ያሳቀኝ እንደማይገባው አውቃለሁ። ማስረዳትም አልፈልኩም። መኪናውን የተቸሁበት እንዳይመስለው ግን። «አማቹህ ቆንጆ መኪና አላቸው» አልኩት ቅር እንዳይለው።

የመኪናችን አቅጣጫ ወደ መሥፍን ሐረር መንገድ ይመስለኛል። በግምት ነው እንጂ እርግጠኛ አይደለሁም። ለማጣራት ስል ጠየቅሁት። «ይኼ ወዴት ሠፈር ነው?» አልኩ። «ሲኤም ኤስ አካባቢ ነው ግን አይደርስም ወደዛው ነው» አለ። የማለውቀው አዲስ ሠፈር ስለሆነ አልተከራከርኩም።

የምሽት ክለቡ ያለበት ስንደርስ ዓይኔ በሁለት አጥፍ ያደገና ከውስጡ ወጥቶ የተጠለጠለ መሰለኝ። በጣም አፈጠጥኩ። ዓይኔን ማመን ነው ያቃተኝ። የወጣቱ ብዛት በተለይም የልጃገረዶች ቁጥር የማይንቅም የሚያስደነግጥም ነው። ለእኔ።

የደንበን ከፍሰን ወደውስጥ ዘለቅን። መቼም ምርጥ ክለብ ነው። ዳንኪራ ስመምቻ የተዘጋጁ ከላይም ከምድርም የሚብረቀረቁ መብራት ያላቸው ሦስት ወለሎች አሉ። የሚሸከረከረው የጣራው መብራት ደግሞ ሴቶቹን ሁሉ አሳምሯቸዋል።

የዛሬው ዲጂ «ዲጂ ፋትሶ ነው» ተብሎ በድምፅ ማጉያ ይጋግሞ ተነገረ። ዝነኛ አጫዋች ሳይሆን አይቀርም። ዲጂ ፋትሶ ለምን ይኸንን የቅፅል ስም እንደመረጠ አላውቅም። በእርግጥ ወፍራም እና ድብዳብ ብጤ ነው። ግን ካልጠፋ ስም ሌላ «ክል» ስም መፍጠር ይችል አልነበር ብዬ አሰብኩ። እሱ ከተሰማማው ምንቸገረኝ አያልኩ ሳስብ ማጫፍናን ጀመረ።

የሚያብረቀርቅ ሽሚዝ፣ የሚጠለቅ ኮፍያ፣ ብዙ አርተፊሻል ይሁን የእውነት ያላወቅሁት ጌጣ ጌጥ በከንዱ ላይ እና በአንገቱ ላይ ደግሞ ለአስር ሰው የሚሆን የወርቅ ስንሰለት አጥልቋል። እሱ በተናገረ ቁጥር ወጣቱ በጩኸት ያጅበዋል።

አሁን በይፋ ምሽቱን ጀመር። «ዋትስ አፕ፣ ትስ አፕ ዶ...ዲጂ ፋትሶ ኢዝ ኢን ዘ. ሃውስ» አለ። በቃ ከዚህ ያለፈ የፈረንጅ ቃል የለም። አፌን ይገዢ በመገረም ከዳደኛዬ ጎን እንቆምኩ ሁሉም ወደ ዳንኪራ መምቻው ግር ብሎ ሄደ።

ይቀጥላል

የደም ቅጥነት (መሳሳት) ወይም ማነስ፣ (አኔምያ Anemia)

ለዛሬው ውይይት፣ ሁላችንም፣ ይብዛም ይነሱ፣ ጠለቅ ብለን ልንረዳው፣ በመከላከልም ሆነ በማስወገዱ በቂ አውቅናና ተሳትፎ ሲኖረን ስለሚገባ የደም ቅጥነት፣ መሳሳት፣ ወይም በቁጥር ማነስ (በአንግሊዝኛ አኔምያ Anemia የሚባለው) ከመግባታችን በፊት በገለጻው ከደም ብዛትና ማነስ ለይተን ምን ለማለት እንደሆነ ከመግቢያው ግልጽ እንዲሆንልን ሳስረዳ። አገሌ/አገሊት የደም ብዛት ወይም ማነስ አላቸው በሚባልበት ጊዜ፣ በደም የግፊት ኃይል መለኪያ ተለክቶ፣ ልብ ከሆዱ ውስጥ፣ የያዘውን ደም በደምስሮች ውስጥ እየገፋ የማስተላለፍ ኃይልን የሚያመለክት ነው። ይህ አንግሊዝኛ የደም ግፊት ወይም “ብለድ ፕሬሽር” ብለን የምንጠራው ሲበዛና ሲያንስ የሚያስቸለው 1ኛ የልብ ደሙን የመግፋት ኃይል እየበዛ ወይም እየደከመ ከሆነ፤

2ኛ ደሙ የሚያልፍበት የደም ስር የተጣበበ፣ የተገተረ ወይም እጅግ የሳሳ የሆነ እንደሆነ፤

3ኛ የሚገፋው ፈሳሽ ደም ከመጠኑ የበዛ ወይም ያነሰ እንደሆነ፤

4ተኛም ደሙን የሚቀበሉት የአካላታችን ብሎቶችና ሕዋሳቱ ደሙን የማቀበል (ወሲዶ የመመለስ) ችሎታቸው የታወከ በሆነ ጊዜ ወይም እነዚህ ተያይዞ ሆነው ሲገኙ ነው።

የደም ግፊት ኃይል ለጤናማ አዋቂ ሰው በመለኪያው ወደ 120/75 አካባቢ ነው። የሳይኛው ቁጥር ልብ አራትን ጭብጥ አድርጎ ከሆዱ ውስጥ የያዘውን ደም ወደደም ስሮቹ ውስጥ ሲገፋ የሚለካው ኃይል ሲሆን፣ የታችኛው ቁጥር ከዚያ ሥራው አርፍ ዘና ብሎ እንደገና ወደሱ ከልዩልዩ የሰውነት ክፍሎችና ከሳምባ ተመልሶ የመጣለትን ደም በሚቀበልበት ጊዜ የሚለካው ነው። ይህ ልውውጥ የሚሆነውም በአንድሴትንድ ወይም ባንስ ጊዜ ውስጥ ነው። የደም ግፊት ለአዋቂ አሰከ 130/85 የሚያስገኘው ችግር ባይኖርም በየጊዜው መቆጣጠርና እየጨመረ አለመጥፋትን ከሆነም በምን ምክንያት ነው፣ ተስተካክሎ ወደጤናማ ክልል ሊደርስና ሊቆይ የሚችለው በሚለው፣ ሳይዘናጉ መትጋት ያስፈልጋል። የደም ግፊት ከልኩ ማነስ እንደመብዛቱ ያሉ ቋሚ ችግሮች በብዛት ሊያስከትል ባይችልም በድንገተኛ ከሰውነት ውጪም ሆነ ሰውነት ውስጥ ያለልክ ደም በመፍሰስ በልዩልዩ የውስጥ ደዌ የልብና የደም ስሮችን ጥንካሬና አስፈላጊ ግትርነት የሚጠባበቁ የሰውነት ቅመማት በተጓደኑ ጊዜ፣ በድንገተኛ ሕመም ፈሳሽ ከሰውነት ሲወገድ በሙቀት ኃይልና በጥማት ፈሳሽ ከሰውነት እያነሰ ሲሄድ በከባድ የደም ውስጥ ኢንፌክሽን በከባድ ሰውነት ያልተቀበለው መድኃኒትም ሆነ ሌላ የሰውነት አለርጂ የደም ግፊት ኃይል ሊወርድ ይችላል።

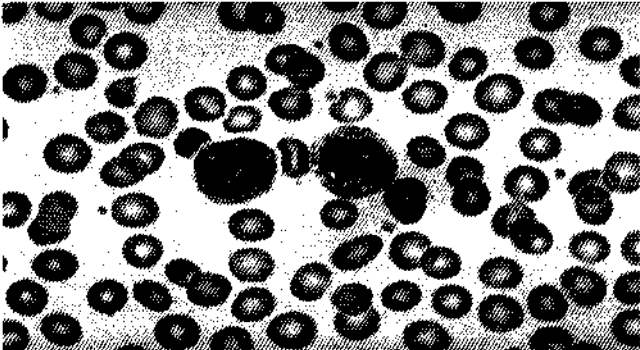
አንግሊዝኛ ግፊትን በሚመለከት እዚህ ላይ አናብቃና ለዛሬ ወዳቀድነው የደም መቀነስ፣ መሳሳትና ወይም የቀይደም ሕዋሳት በቁጥር ማነስ (አኔምያ) ላይ ውይይታችን ይቀርባል።

በደም ስሮቻችን ውስጥ የሚዘዋወረው ደማችን ፈሳሽነትና ሕዋሳትነት ያለው እንዲሁም ልዩልዩ ከምግብ የገቡና የሰውነታችን ያካላት ከፍሎች የሚያመነጭቸው ፈሳሽ ንጥረነጥሮች ለሰውነት ሥራዎችና ግንባታ፣ ተፈላጊ ቅመማት፣ እንዲሁም ከልዩ ልዩ ጀርምች የሚከላከሉ ፈሳሾችና ሕዋሳትንም የሚይዝ ነው። ሕዋሳትነት ካላቸው ውስጥ እጅግ በዝቶው የሚገኙት ቀይ የደም ሕዋሳት ሲሆኑ ደማችን ቅላትን የያዘው በዚህ ምክንያት ነው። ለምሳሌ በጤንነት፣ ባንድ አስረኛ ሲሲ ደም ከ 4 አስከ 6 ሚልዮን የቀይ ደም ሕዋሳት ሲቆጠሩ የነጭ ሕዋሳቱ ቁጥር ከ 4 አስከ 6 ሺ ብቻ ነው። የነጭ የደም ሕዋሳቶቻችን ደዌዎች መኖራቸው የታወቀ ቢሆንም የአኔምያ ገለጻችን የቀይ የደም ሕዋሳቶቻችንን ማነስ (በቁጥር መቀነስ) ወይም መሳሳት (መልክ ቁመናቸውና የሰውነት ልካቸው) መለወጥን የሚመለከት ሆኖ ይህን ሲያመጡ የሚያስቸሉ ምክንያቶችን፣ የመከሰቻቸው ስሜቶችን እንዲሁም መከላከልና ለማስወገድም ሲወስዱ የሚገቡና የሚቻሉ አቋሞችን በገለጻው እንዳስሳለን።

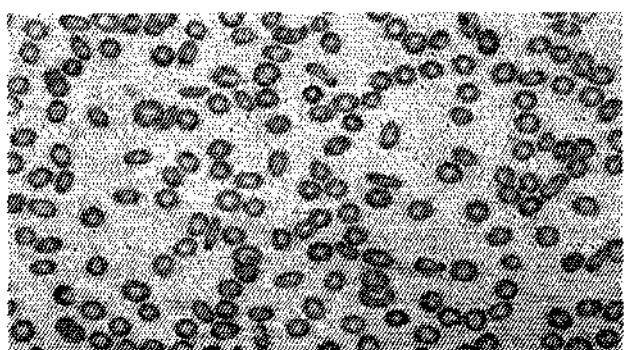
የደም ቅጥነት፤ መሳሳትና የቀይ ደም ሕዋሳት በቁጥር ማነስ በላቦራቶር መሣሪያ ተለክቶ ይታወቃል። መሳሳቱ በቀይ የደም ሕዋሳት ማነስ ወይም በቁጥር ባያንሱም የቀይ ደም ሕዋሳት አንግበው የሚዘዋወሩት፤ ሂሞግሎቢን የሚባለው ፕሮቲን፤ (ለቀይ ደም ሕዋሳት ቅላትን የሚሰጠው) በቂ ብረት (iron) ያልያዘ ከሆነ፤ ደሙ ሲመረመር ይህ ሂሞግሎቢን የተባለው ፕሮቲን ከልኩ ወርዶ ይታወቃል። ከሂሞግሎቢኑ ጋር የተቆራኘው ብረት ያልነው ከምግብ የምናገኘው ወይም በአንከብልም ሆነ በመርፌ ሊወሰድ የሚችለው በሰውነት ውስጥ የተስተካከለ ብቃት ከሌለው የሂሞግሎቢኑና የብረቱ ጥምር በቂ አክሲዲን ተሸከሞ ለሰውነታችን ሕዋሳት የማድረስ ብቃቱ የታወከ ይሆናል።

የቀይ ደም ሕዋሳቶቻችን መካከለኛ ያቆጣጠር ልክ፤ በአንድ አሥረኛ ሲሲ ከ 4ሚልዮን እስከ 6 ሚልዮን ይሆናል። የአኔምያ ከሰተት ስሜትና ምልክቶች ከዚህ ግማሽ ወይም ከዚያ በታች ካልደረሰ ላይገለጽ ይችላል። በአንጻሩም የቀይ ደም ሕዋሳት ቁጥራቸው ባያንሱም ለሀዋላቱ በጥንካሬ መሥራትና አገልግሎት መስጠት አስፈላጊ የሆኑት ቪታሚኖች እንደ ቪታሚን ቢ12 ቪታሚን ሲ ፍሊክ አሰድና ቀደም ብለን ያነሳነው እንደ ብረት(iron) ያሉት ከሰውነት ውስጥ ብቃት የሌላቸው ከሆኑ የቀይ ደም ሕዋሳት ተጠናክረው ከደረሱ አጥንትና ቀይ ለብ ከሚያመርቱ ሌሎችም አጥንቶች ጠንካራ ሆነው መፈለፈል ከተፈለፈሉም በኋላ ተግባራቸውን በብቃት ለማከራከር ችግር ይገጥማቸዋል።

ሂማቶክሪት ከላይ አንደገለጽነው የሚለካው በ % ሲሆን ሂሞግሎቢን በከብደት የሚለካ በመሆኑ የሚገለጸው በግራም ነው። ሂማቶክሪት ከ 32% ሂሞግሎቢን ከ 12 ግራም በመቶ ካነሰ የምክንያታቸው ምርምር መጀመርና ታውቆ የሚሰተካከልበት እቅድ ሥራ ላይ መዋል ይገባዋል። በነገራችን ላይ በስተቀኝ ካለው ስእል ላይ ፕላስማ የተባለው ፈሳሽ የደማችን ክፍል የሚበዛው ውሃ ሆኖ ልዩልዩ የሰውነታችን ሕዋሳት የሚሠሩቸው ጠቃሚ ቅመማትና ልዩ ልዩ ተፈላጊ ድኞች ይበልጡት ደግሞ ጠቃሚ ፕሮቲን በተለይ ሰውነት የሠራው የጀርባዎች ማርከሻና ማለወገጃ ጭምር ስላለው ደም ለድንገተኛ ተፈላጊነት ሰዎች ሲሰጡ ጥቅሙ በቀይ ደም ሕዋሳት አገልግሎት ብቻ የተወሰነ አይሆንም።

ጤናማ የቀይ ደም ሕዋሳት የቀስና ከፍከፍ ያሉ

አሁን ያለ ሕዋሳቱ ትናንሽ መልክቸው የፈጣጣ

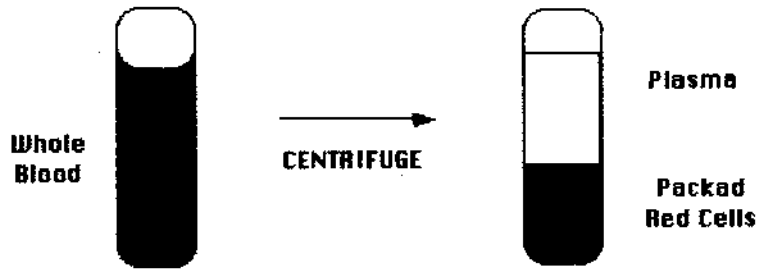
ለዚህ ነው በቂ ብረት ከሰውነታቸው ውስጥ የሌላቸው ወይም ቀስ በቀስ በመድማት ምክንያት የብረት ይዞታቸው ልክ እጅግ ዝቅ ያለባቸው፤ ሁልጊዜ ድካምና፤ በአክሲዲን ማነስ ቁናቁና የሙተንፈስ ምልክት የሚያሳዩት፤ በተለይ የሰውነት አንቅስቃሴ ጨመረ ሲልና የአክሲዲን ይዞታው እነሰ ወዳለ ደጋማ አገር ሲወጡም ድካሙ እየባሰ የሚሄደው ። እንግዲህ ሂሞግሎቢን ከብረት ጋር ተጣምሮ የቀይ ደም ሕዋሳት አካል ሆኖ ሥራው ከአየር አየብን የምንተነፍሰውን አክሲዲን ከሳምባችን ተቀብሎ ለልዩልዩ የሰውነታችን ሕዋሳቶች ማስረከብ፤ ሕዋሳቶቻችን ተጠቅመውበት ልዋጮን ካርቦን ዳይኦክሳይድን ደግሞ፤ ከሌላ ከማንጠቀምበት ቆሻሻ አየር ጋር ወደሳምባችን በማምጣት ባተነፋፈላችን ወደውጪ እንድናስወጣው ማድረግ ነው። ይህን የሚፈጽሙት ቀይ የደም ሕዋሳቶቻችን ናቸው። ገለጻው ትንሽ ጠለቅ ያለ ስለሆነ የፊዚክሎጂ ወይም የባዮኬሚስትሪ ገለጻ መስጫ ከፍል አስመስልከው አትበሉኝ እንጂ አኔምያ የሚያስከትለውን ስሜቶች ለመረዳት ገለጻው ጠቃሚ ነው።

የተወሰነው የ 120 ቀን ዕድሜያቸውም ሊቀጭ ይችላል። ይህ በሚሆንበት ጊዜ የሥራቸውና በቁጥርም የብቃታቸው መታገል በለው ላይ ስሜቶችና ምልክቶችን ሊያሳድር ይችላል። ደም ተቀድቶ በቁጭን ትዩብ ውስጥ ሕዋሳቱንና ፈሳሽ ውሃነቱን በፈጣን ማሸከርከርያ መሳሪያ በመለያየት የቀይ ደም ሕዋሳት ከፍል ከሰር ሲያዘቅት ውሃማው ከፍል ፕላስማ የተባለው ከላይ ይቆያል። ከስእሉ አንደሚታየው የቀይ ደም ሕዋሳት በአዋቂዎች ከጠቅላላው ከ 40 እስከ 50 በመቶውን ሥፍራ ሲይዝ ውጤቱም፡ ሂማቶክሪት 40%፤ 45% ተብሎ የተለካው ያህል ይመዘገባል። ይህ አሠራር ቶሎ ብሎ ግምትን ሊያስገኝ ሲችል ጠለቅ ብሎ የቀይ ደም ሕዋሳትን ከአኔምያ ጋር የተዛመደ ምስክርነት ለማግኘት የሂሞግሎቢን በሌላ መሣሪያ መለካት ሁልጊዜም አስፈላጊነት ስለሚኖረው የደም ምርመራ ብዙ ጊዜ ሁለቱንም ይጠይቃል። ከፋፍለን እንመለከተዋለን

የቀይ ደም ሕዋሳትን ለጤናማ አገልግሎታቸው ችግር የሚፈጥሩባቸው ምንድነው? መልሱን 1ኛ መጀመሪያ በደረሰ አጥንትና መሰል የቀይ ቅባት አጥንት(bone marrow) ወስጥ ለመፈጠር፤ ተፈጥረውም ብቁ ሆነው ለማደግ ሊደርስባቸው በሚችል ችግር፤ ለምሳሌ ከምግብ የሚገኙ ለቀይ ደም መልካም የሕይወት ጅግግር ተፈላጊ ቪታሚኖችና ንጥረነጥሮች በቂ አለመሆን (ዋናዎቹ iron, vitamins B group, B12 vitC Folic acid)። የተሰራጨ የካንሰር ደጃም ለጤናማ የቀይደም ምርት አካል ሊፈጥር የሚችል ነው። 2ኛ አንዳንድ መድኃኒቶች በተለይ የካንሰር ሕዋሳት ማጥፋታቸው ወይም እንዳይባዙ ሊያደርጉ መቻላቸው ተፈላጊው ውጤታቸው ሲሆን የሰውነት ሕዋሳትንም ሊፈታተኑ ይችላሉ። ይህንንም የሚያደርጉት የሕዋሳቱ አጀማመር/ አፈጣጠር ላይ ነው።

የቀይ ደም ሕዋሳትን ልክ መሰከያ
ደሙ እንደተቀዳ

ሕዋሳቱን ከውሀነቱ ከሰዩ በኋላ

በዚህ ተግባር ብዙ የሚገኙ ነጭ የደም ሕዋሳት ሲሆኑ ቀዮችም ሊፈተኑ ይችላሉ። ልዩል መድኃኒቶች የቀይ ደም ሕዋሳት ጅማሮ ላይ ችግር የሚፈጥሩ አሉ። በብዛት የሚታወቁት ጀርምቶን ከሰውነት ለማጥፋት ለኢንፌክሽን ከሚወሰዱት አንቲባዮቲክስ ከሚባሉት ውስጥ አንዳንድ በቀላ ትንሻ የሚሰራጩ በሽቶችን ለመፈወስ የሚሰጡ መድኃኒቶች ናቸው። መድኃኒቶቹ የቀይ ደም አፈጣጠር ጠንቆች በሚሆኑበት ጊዜ የቀይ ደም ሕዋሳት ካጀማ መራቸውም ለሚጠበቅባቸው የአክሲዲን ለሕዋሳቱ ማድረስ ብቃት አንዳይኖራቸው ያደርጓቸዋል። ይህ አጥላላቂ አኔሚያ የሚል ስም የተሰጠው የሚከሰተው መድኃኒቶቹን ከወሰዱት ውስጥ እጅግ አነሱት ቁጥር ባላቸው ላይ በመሆኑና ይሄንው ተብሎ የልዩነቱ ምክንያት ሊጠነቅቅ ባለመቻሉ የመድኃኒቶቹም አገልግሎት ከጉዳታቸው እጅግ ያመዘነ በመሆኑ መድኃኒቶቹ ባጠቃላይ ካገልግሉት ውጪ መሆናቸው አላስፈለገም።

3ኛ የበሰሉ የቀይ ደም ሕዋሳትን በደምስር ውስጥ ሲሸከረከሩ በመሰባበርና በማፈነዳዳት፡- ለዚህ ጥሩ ምሳሌ በዙዎቻችን የምናውቀው የወባ በሽታ ነው። ትንሹ እየተዘዘረች በበሽታው ከተያዘ ሰው የቀሰመችውን ደም ሌላው ሰው ደም ውስጥ ስትረጭ የወባው ጠንቅ በጥቂት ቀናት ውስጥ ይራባና የቀይ ደም ሕዋሳትን መውረር ይጀምራል። የተወረሩት የቀይ ደም ሕዋሳት ብዙዎቹ መሰባበር መፈነዳዳት ይጀምራሉ። ያንጊዜም ነው ትኩሳት፣ ማንቀጥቀጥ፣ ብርድብርድ ማለት፣ እራስ ምታት፣ የሰጋ ውስጥ ሕመም የሚሰማውም። በዚያን ጊዜ አካባቢ ነው ደም በማይከርስጥ ሲመረመርም ካልፈነዳዱት የቀይ ደም ሕዋሳት ላይ ያጌጠ የጣት ላይ ቀለበት መስሎ የሚታየው (ring form የሚል ስም አግኝቷል)። አንዱ የአኔሚያ መከሰቻ ይህን ሲመስል ሌሎች የቀይ ደም ሕዋሳትን የሚሰባብሩ ደዌዎችም መድኃኒቶችም እንዳሉ ይታወቃል።

Office (703) 256-0555 Fax (703) 256-0030 Cell (703) 585-5434
Email abat@abatconstruction.com
abatconstruction.com

ልባት ኮንስትራክሽን

ለባት ግንባታ እና ልዩነት

- ወጥ ቤትና መታጠቢያ ክፍል
- ምድር ቤትዎን ለማሠራት
- ለጠቅላላ የቤት እድሳት
- የመኪና ጋራሽ ለማሠራት
- የጣውላ ወለል ሥራ እና
- ሌሎችም የቤት ሥራዎች

Abat Construction

Renovations and Remodeling

- Kitchen and bathroom
- Finished basements
- Whole-house renovations
- Garages
- Hardwood floor
- Other household remodels.

በቪርጂኒያ ፣ በሚሪላንድ እና በዋሽንግተን ዲ.ሲ. ኮንስትራክተር
Virginia, Maryland and Washington D.C. contractor

4ኛ በተፈጥሮ የሄምግሎቢን ፕሮቲን ብለን ከመግቢያው የገለጽነው በደረሰ የጂን አፈጠጠር ወይም ለጂን ጤናማ አፈጣጠር የጎደለ የውስጥ ሰውነት ቅመማት ጉድለት፡- አዚህ ላይ ለምሳሌ የሚጠቀሱ ታላሴሚያና ሲከል ሲል አኔሚያ የተባሉ በጥቁር የዓለም ብሔሮች በዝታው የሚታዩ የቀይ ደምን ሕዋሳት ቅርጽና ያገልግሎት ብቃት የሚያዳከሙ የአኔሚያ ዓይነቶች ናቸው።

5ኛ ልዩልዩ የሆድ ውስጥ ትላትል መራባት፡- በተለይ ሁከ ወርም (hook worm) የተባለ አገራችን በርከት ብለው ከሚገኙት የፓራሳይት ደዌዎች ውስጥ የሚመደበው ጥሩ ምሳሌ ነው። በባዶ አግር የግብርና ሥራ በሚያከብሩ የቆላና የወይናደጋ ነዋሪ ገበሬዎችንና በሥራ የሚረዱ ሴቶችንም ልጆችንም በደዌው ከተያዘ ሰው የሜዳ ላይ ሠገራ አወጣጥ ትሉ ካፈር ውስጥ ይፈለፈልና ላርቫው ባዶ የሰውአግር ሲያገኝ ቆዳውን ሰርስሮ ይገባል። ከዚያ አንደምንም ተዟዟ አንጀት የደረሰው የመጀመሪያው አንጀት (ዲዮዲኒም ውስጥ) ከተማውን ይከትማል። አንኪሎስቶማ ዲዮዲናሌ የሚል ሌላ ስም ያገኘው ለዚህ ነው። ትሉ አንጀት ውስጥ እንቁላል አየጣለ ይራባል የሚፈለፉትም አንጀትን እያደሙ፤ መድማት ሳይታወቅ ለብዙ ዓመታት ገበሬውንና ቤተሰቡን ጤናም የመሥራት ብቃትም ይነሱታል። ትሉ የፈለፈላቸውን እንቁላሎች በዓይነምድር ምርመራ እንቁላሉን በማይከሮስኮፕ በማየት ደዌው ይታወቃል።

6ኛ የበሰሉ ላገልግሎት ብቁ የሆኑ የቀይደም ሕዋሳት ከሰውነት መወገድ፤ ባጭሩ ደም ከሰውነት ውጪ ሲፈስ ወይም ሳይታይ ሰውነት ውስጥ ፈስሶ ላገልግሎት ሳይውል መከማቸት ወይም ሳይታይ ሳይታወቅ ከሰውነት መውጣት፡-

ይህ ከላይ ከተዘረዘሩት ጥምር ያላነሰ አለት ከአለት የታወቀ የአኔምያ መነሻ ነው። በምግብ በቂ ብረት (አይረን) አለመወሰዱ ሲጨመርበት በተለይ ለታዳጊ አገሮች የመጀመሪያውና ዋነኛው መነሻ ይሆናል። በሴቶች የወርሐዊ ደም ያለልኩ መብዛት፤ ቶሎቶሎ መምጣት፤ የተከታተለ አርግዝናና ብዙ መውለድ፤ (የተረገዘው ልጅ በቂ ብረት ከናቱ በተለይ ወደማለቂያው 3 ወር ውስጥ ስለሚወስድ አናቱን የብረት ኪሳራ ሊያገባ ይችላል)። ለዚህ ነው ያረዘዙ አይረንና ቪታሚን አንዲወስዱ አጥብቆ የሚመከረው። ሳይታይ ሳይታወቅ ደም ከሰውነት ሲወጣ ለተባለው ያንጀት ውስጥን የሚያደሙ ትላትሎች፤ ሄሊኮባከተር የተባለው ጀርምም የሚያደርሰው የሆድና ያንጀት ቁስል ሊጠቀሱ ይገባል። (ስለሄሊኮባከተር የናፍቆት መጽሔት ሰፋ ያለ ቀድሞ አውጥታላች፤ መለስ ብለው ይመልከቱ።

ጀርመን የሆድና ያንጀት ቁስል መነሻ መሆን በዓለም በተለይ በታዳጊ አገሮች የመጀመሪያውን ደረጃ የያዘ ነው። የሆድና ያንጀት ካንሰር ደም ሊያሳጣ የሚችል አንዱ በመሆኑ በተለይ ዕድሜ ከ40 ካለፈ በገፉት ዓለማት የደም ልክ ሚዛን ዝቅ ካለ ሰፋ ያለ ምርመራ አለበለዚያ ከ50 ዕድሜ በኋላ በየ 10 ዓመት ኮሎኖስኮፒ (ትልቁን አንጀት በሚያሳይ መሃሪያ) ያንጀት ካንሰር አለመከሰቱ ተመርምሮ ይደረሰበታል።

በደም እጦትም ሆነ በልዩልዩ ደዌ ወይም በምግብ በቂ አይረን አለማግኘት አኔምያ ለመከሰቱ የሚለሙ ስሜቶች ረዘም ላሉ ዘመናት ሳይታወቁ ይቆዩ ይሆናል። የአኔምያ ስሜቶች ለተያዘው በሚታወቁበት ደረጃ የደምና የአይረን ልክ እጅግ አቆልቋል የሚል ግምት ይሰጣል። የሰውነት መገርጣት፤ እጅግ የበረታ የድካም ስሜት፤ ቶሎቶሎ የማረፍ ፍላጎት፤ የልብ ትርታ መፋጠን፤ የልብ ትርታ መለማት፤ ድንገት ብድግ ሲሉ አንደማዞር ማደርግ፤ የራስምታትም ጭምር። ሁሉም ባይሆኑ፤ ከነዚህ ውስጥ የተደጋገፉ ካሉ የቀይ ደምና ተጣማሪው አይረን የአክሰጂን ለሕዋሳቶች በተለይ ለልብና ለአንጎል የማቅረብ ሥራቸው ተጓደሎ ሊሆን ይችላል። ምርመራውም ከሚያተኩርባቸው አንዱ አኔምያ ተከስቷል ወይ፤ ከተከሰተ የመከሰቻው መነሻ ተደርሶበት ወደ አርማቱና አኔምያውን ወደማለተካከል ዕቅድ መራመድ ይሆናል።

ALEX MART & CARYOUT

አሌክስ ገበያ እና ምግብ

- Money transfer
- Phone card
- Boss for phone
- Breakfast
- Pizza & Sandwich
- Injera
- Spice
- Coffee
- Beer & Wine
- and all your grocery needs
- ገንዘብ መላክ
- የስልክ ካርድ
- ቁርስ በየአይነቱ
- ጥብስ
- ፒሻና ሳንዊች
- የጾም በየአይነቱ
- እንጀራ
- ቅመማ ቅመም
- ሻይ እና ቡና
- ቢራና ወይን
- ጭማቂ
- እንዲሁም የተለያዩ የግርሰሪ ፍላጎትም

807 PENDLETON STREET ALEXANDRIA, VA 22314

አይረን ከምን ይገኛል ?

የአንስሳት ቀይ ሥጋ መልካም የአይረን ይዘታ አለው። በተለይ የአንስሳት ጉብት የድሮንም ጉብትና እንቁላል ጨምሮ ብዙ አይረን ይይዛል። ቢሆንም ለአይረን ብቻ ተብሎ ብዙ ሥጋ መብላት አስፈላጊ አይሆንም። በተለይ በኮሌስትሮል መብዛት የሥጋ ምግብን የሚቆጣጠር የሥጋ አመጋገብ የተመጠነ መሆን አለበት። አሳና ቅጠላቅጠል ፍራፍሬ አህልና ጥራጥሬዎችም የአይረን ይዘታቸው የማያሳማ ነው። አገራችን የምታመርተው ጤፍ ሌሎችም፤ በተለይ ምእራባውያን በማምረቱ በመሬታቸው ተሳትፎ አያሳዩ ያሉት፤ ሱቆቻቸውም በኪንታሉም ቢቀር ባነስተኛ የወረቀት ኬሻ ለሽያጭ አያቀርቡት ከሆነ ውሎ አድሯል። እንደባሕላችን ጤፍም አኛኑ ተከትሎን ነው የመጣው በማለት አንዳንኩራራ የጤፍ ከፍተኛ የአይረንና የፋይቦር ይዘታው፤ ለእሕል ዘር የፕሮቴንም ጥንካሬው፤ አሁንም ግሉቴን ፍሪ በሚዘመርበት ዘመን ለጤፍም በደማቅ አየተዘመረለት በመሆኑ ተከትሎን ነው የመጣው የማለታችንን ባሕላዊ ቁርኝት ሳያዳከመው አይቀረም።

ብረት (አይረን) በሰፊው ከሚቸሩን የተከል ምግቦች ውስጥ የሚከተሉት ዋናዎቻቸው ናቸው፡-

- * ስኳር ሳይገባቸው ውሃቸውን አጥተው የደረቁ ፍራፍሬዎች እንደዘቢብ፣ ኮከ፣ ፕሩጉ፣ አፕሪኮት ያሉ በመድረቃቸው ስለሚያንሱና በዛ አድርጎ ለመብላትም ስለሚቻል የያዙትን አይረን በትንሽ ከብደት በዛ አድርገው ይሰጡናል።
- * ገባ ያለ አረንጓዴነት ያላቸው ቅጠላቅጠል በተለይ ሲቀቀሉ የአይረን ይዘታቸው ይገንናል፤ ኮላርድ ግሪን፣ ተርኒፕ፣ ኬል ከዚህ ስብስብ ውስጥ ሲገቡ መሪው ግን ጎመን (ሱፒርች) ነው።
- * ያልተፈተኑ የአህል ዘር እንደ ጉብስ፣ ብራውን ራይስ፣ ቡልጉር፣ ስንዴ፣ ማሽላ፣ ጤፍ መልካም የእሕል የአይረን አስተዋጽኦ ያደርጋሉ።
- * ጥራጥሬዎች አተር ምስር ባቄላ ሽምብራ የሶያ አተሩም ሆነ ቶፋው አደንጓዴዎች ጥቁሩም ኪድኒ ቢንም አይረንና ፕሮቴን ለጋሾች ናቸው።
- * ነቶች እንደ ካሹ አልመንድ ፒስታሽዮ ያሉ ጨው ሳይገባ ቢቆረጣጠሙ ወይም አልመንድ እንደቅቤ ሆኖ በጤፍ ወይም በጉብስ ቂጣ ተቀብቶ ቢበላ ከሁለቱ የሚገኘው አይረን አጥፍ ይሆናል ማለት ነው።
- ጥቁር ቸኮሌት ብዙ አይረን አንዳለው ይነገርለታል። የካሎሪ ይዘታው እንዳይበዛ በመጠኑ ቢወሰድ ወይም ቀልጦ ከወይን ከዘቢብ ጋር ቢበላ የአይረን ልገሳቸው ይደጋገፋል ማለት ነው። አይረን ያላቸው ምግቦች በተለይ ሥጋማ ያልሆኑት ከሆድና ካንጀት ውስጥ ወደደም መግባታቸውን ቪታሚን ሲ ስለሚያሳልጥላቸው ቪታሚን ሲ ያላቸው ፍሬዎች እንደብርቱካን መንደሪን ወይም የሎሚ ጭማቂ አብሮ ወይም አከታትሎ መውሰድ ይጠቅማል። ለዚህ ነው አይረን በእንክብል ሲወሰድ ቪታሚን ሲ የተቀናጀበት የሚመረጠው።

የዛሬው ጽሁፍ የአንባቢውን የቀይ ደም ሕዋሳት አገልግሎት እውቅና ማዳበር ላይ ያተኮረ ቢመስልም፤ ይህ እንዳለ ሆኖ የቀይ ደም ሕዋሳትን ተግባር የሚያውኩ በዛ ያሉ የቀይ ደም ሕዋሳት ደጃዎች ቢኖሩም አኒምያ በተለይም ከአይረን ማነስ የሚከስተው በዓለም ላይ የተሰራጨና እጅግ በዝቶም የሚታወቀው የቀይ ደም ሕዋሳት ደጃ ነው። የተዘረዘሩት የአኒምያ ስሜቶችና ምልክቶችን የተገነዘቡ ሁሉ ያለ ብዙ ችግር ሊፈወስ የሚችል ስለሆነና ለመከሰቱም ሌሎች የከበዱ ምክንያቶች መኖር አለመኖራቸውን ምርመራ ሊያስከትል ስለሚችል ችላ ሊባል አይገባም። የተዘረዘሩትን መልካም የአይረን ይዘታ ያላቸውን ምግቦች መመገቡ አለት አለት የሚያስፈልገንን የአይረን ልክ ሊያሟሉ ቢችሉም፤ የአይረን ጉድለት በምርመራ የታወቀላቸው በመድሃኒትነት ልክ የተቀመጠ አይረን በእንክብል መውሰድ የሚያስፈልጋቸው መሆኑን ከዚህ መረዳት ተገቢ ነው።

CLASSIC NURSES

We offer:

- * Nurse Aide Course
- * Medication Aide Course
- * Personal Care Aide &
- * AHA Healthcare Providers CPR Certification courses.

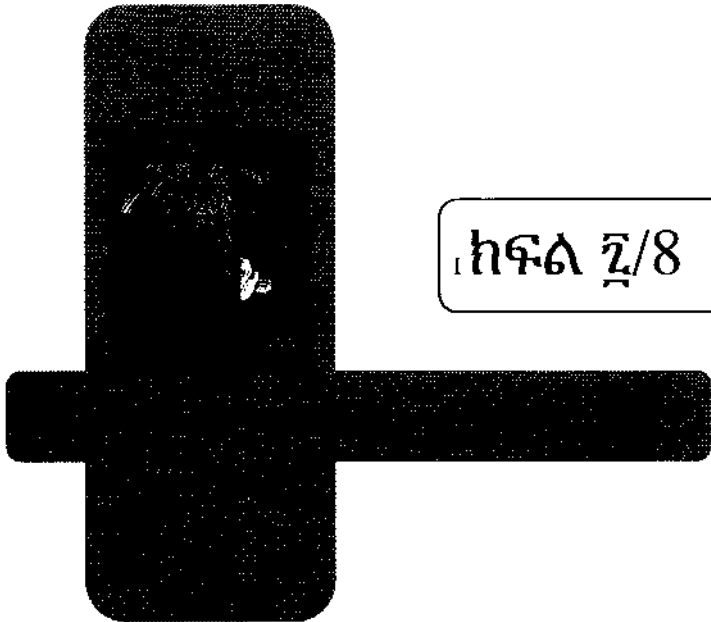

የተሻለ ሥራ የሚያገኙበት አጭር ስልክ

Address:

85 S. Bragg St. #103 Alexandria
703 658 9575

ይህንን ጽሁፍ ማንበብ ከቻሉ ደስ ይበልዎት! !
እጅግ በጣም ጥሩ የሆኑ ጠቃሚ የአማርኛ መጻሕፍት
በነፃ ሊያገኙ እንደሚችሉ ያውቃሉ?
ወደ www.good-amharic-book.com ይሂዱ!
እዚያው ላይ እያሉ ሊያነቡ ይችላሉ።
ወደ ኮምፒውተርዎ ሊወሰዱ ይችላሉ።
ፕሪንት አድርገው ሊጠቀሙ ይችላሉ።
ጥያቄ ወይም እስተያየት ካለዎት
texlap@juno.com Brad Lapsley ን ያነጋግሩ።

ክፍል ፯/8

ጥበቃዎቹ በተጠንቀቅ ቆመው ሰላምታ አቀረቡለት አንደነገሩ ሰላምታቸውን በሰላምታ መለሰ ባለፈው ወር ከኤርትራ የመጡት የመቼ ጋይሉ አባሎች መሆናቸውን ወዲያውኑ አንዳያቸው ነበር ያወቀው። ፈጠን ፈጠን ብሎ ወደ ውስጥ ዘለቀ።

ሳሎኑን ዘልቆ ሲገባ ወታደራዊ ሃላፊዎች ሰፋው ላይ ቁጭ ብለው ወስኪ ሲጠጡ የመቼ ቡድኑ አባላት ደግሞ የምግብ ጠረጴዛውን ከበው ካርታ ሲጫወቱ ተመለከተ የሱን መግባት ተከትሎ ሁሉም ከየመቀመጫቸው ብድግ አሉ ተቀመጡ እንኳን ሳይል ከወታደራዊ አዛዦች መሀከል ያሉትን ሃይሌ እና ካሳሁን የሚባሉትን አየተመለከተ “እናንተ ሰዎች ሃሳባችሁ ምንድነው? ይሄንን የመንግስት ታርጋ ቁጥር አትጠቀሙ ብዬ ነግሬያችሁ የለ እንዴ?” አለ በምሬት ስሜት ካሳሁን የሚባለው በመከላከያ ሚኒስቴር ውስጥ የኮሎኔልነት ማዕረግ ያለው እና የሚስጥራዊው ቡድን አባል «ደንገት ስራ ላይ እያን ስለጠራሽን ነው በመስሪያ ቤት መኪና የመጣነው» አለ አንገቱን አቀርቅሮ። ሳላህ ሁሉም ነገር የታከተው በሚመስል ሁኔታ እንዴ ሃይሌን ሌላ ጊዜ ካሳሁንን ሲመለከት ቆየና «ከዚህ በኋላ...» አለ ድምጹን ረገጥ አድርጎ «ከዚህ በኋላ ማንም የመንግስት ታርጋ ቁጥር አንዳይጠቀም ተጠቅሞ የተገኘ ሰው የአባዱ አጣ ይደርሰዋል» ለደቂቃዎች ቤቱ በፀጥታ ተሞላ እንደ ድንገት አባዱ ላይ እርምጃ መወሰዱ ሲነገራቸው ትንፋሻቸው ልትቆምደቂቃዎች የቀሩይመለልነበር። «ተቀመ ጡ!» አለ አባዱ ወደ ሌላኛው ክፍል እያመራ። ሳላህ ከወጥ ቤቱ የታሸገ ውሃ ያዞ መጥቶ ተቀላቀላቸው። ውሃውን ከፍቶ እንዴ በረጅሙ ገርገጦ አድርጎ ከጠጣለት በኋላ «ዝግጁነታችን ምን ያህል ነው?» ሲል ጠየቀ ስለሞን አጁን ከፍ አደረገ ቀጥል የሚል የአይን ምልክት ሲያገኝ መናገር ጀመረ “የአቅድ ክፍላችን በሙሉ ዝግጁነትን አጠናቅቋል ከኮሎኔል ካሳሁን ያገኘውን መረጃ ቅዳሜ አመሸቹ ላይ ኤታማዦር ሹሙ ደሳለን ሆቴል የአራት ቀጠሮ አንዳላቸው ነው።

አደጋ ለመቀነስ መደረግ ያለበት ጥንቃቄ እና በሚሸኑ ላይ ምንያህል የሰው ሀይል እና ተሽከርካሪ መመደብ አንዳለበት ታይቷል የቦታውንም ሁኔታ በአካል በመሄድ ጥናት ተሰርቶበታል ሌላኛው ጠቅላይ ሚኒስትሩ ለጊዜው እገር ውስጥ ስለሌሉ እንደ አማራጭ የተወሰደው እና በምትካቸው 08 ላይም ጥናት ተደርጎ መቼ ሀይሉ ዝግጁነትን ጨርሷል” ሲል አቅዱን አብራራ።

ካለፈው ታሪክ ለማስታወስ የተቀነጨበ

አካባቢው በጣር እና በጨሽት ተሞላ... አጥቂዎቹ የመጡበትን አላማ ማሳካታቸውን ካረጋገጡ በኋላ የቱሪስቶች ድንኳን ላይ እሳት ለቀውበት እንደ ኢትዮጵያ ሸፌር እና አስገብኚ አንዲሁም ስድስት ቱሪስቶችን በእገታ መልክ ይዘው ፊታቸውን አዙረው እንደአመጣጣቸው ወደኤርትራ ምድር በፍጥነት ጉዞአቸውን ቀጠሉ....

ክፍል ፰

በዚህ ልዩ መኪናው ሁልጊዜም ኩራት ይሰማዋል በተለይ ግን ለእሱ ለእራሱ የሚገርመው ነገር ከሸፌር መቀመጫው አናት ላይ በስውር የተቀበረው የፊንጂ ቁልፍ ነበር። በስልጠና ላይ እያለ ግብፃዊው አሰልጣኝ ረሺድ ስለዚህ ነገር ሲያስተምረው “መቼም ይሄ ይገጥመኛል ብዬ አላስብም” ሲል ነበር የመለሰለት አሰልጣኝ በአጭር እና ግልፅ ቋንቋ ለስራ በምትሰማራበት ሃገር ላይ በደንገት ማንነትህ ታውቆ አደጋ ውስጥ መግባትህ እርግጥ ከሆነ እና መኪና ውስጥ ሆነህ በቁጥጥር ስር ሊያውሉህ መሆኑን ባመገኘበት በመጨረሻዋ ደቂቃ ይህችን ቁልፍ መጫን ብቻ ነው ሲለው ሳላህ ውጤቱስ? ሲል መጠየቁ እና ግብጻዊው የደህንነት ሰው የመለሰለትን አስታውሶ ፈገግ አለ። እንዲህ ሲል ነበር የመለሰለት «አላህ ነፍሱህን በገነት ያነራት ሳላህ ወንድሜ ልክ ቁልፉን በተጫንከባት ሰከንድ በመኪናው ዙሪያ እና በመቀመጫዎቹ ስር በልዩ ጥበብ የተቀበሩት ቲኤንቲ የተሰኙ ሳሙና መለል ፈንጂዎች አንተንም ሆነ ይህችን መኪና በደቂቃዎች ውስጥ ወደ አመድነት ይቀይሯችኋል» ሳላህ «መቼም ይሄ ይገጥመኛል ብዬ አላስብም» ያለው ይሄኔ ነበር።

ይሄ ልዩ መኪና ለግብጽ ኤምባሲ ስራ ተብሎ ወደ ሃገር ውስጥ ከገባ ጀምሮ ግን የግብጽ ኤምባሲ መለያ የሆነውን ኮድ ቢለጥፍም በመኪናው የሚጠቀምበት ግን ሳላህ ነበር።

እንዲያውም በአንድ ወቅት የኤምባሲው አባል የሆነች ሻዲያ የተሰኘች ዲፕሎማቲክ መኪናውን መንገድ ላይ አይታው ለወታደራዊ አታሺው በእኛ ኮድ ዲፕሎማቲክ ታርጋ የኢትዮጵያ የደህንነት ሰዎች ሳይጠቀሙበት አይቀርም ...” በማለት ጥርጣሬዋን ስትገልጽለት «የማታውቁት ነገር ስላለ ይሄን ጉዳይ አትነካከሉ» የሚል ምላሽ ነበር ያገኘችው አሷ ግን በተፈጥሮ ባላት ግትር ባህሪያዋ የጉዳዩን ምንጭ ማንፍነፍ መቀጠልዋ በመስማቱ ተደጋግሞ ቢነግራትም በጄ አለማሉቱዋ የሚስጥር ቡድኑን ስላላስያስተ በድንገተኛ የመኪና አደጋ እንድትወገድ ተወስኖ አርምጃው ወዲያውኑ እንደተፈጸመባት የሚያውቁት ሶለት ሰዎች ብቻ ነበሩ ሳላህ ፤አላያስ አፈወርቂ እና የግብጽ ወታደራዊ ደህንነት ኃላፊ። የሻዲያ ጉዳይ በዛው ተዳፍኖ ቀረ።

ሳላህ ዘመናዊውን መኪና እያሸከረከረ በፍጥነት ወደ ሳር ቤት እያመራ የቡድኑ አባላትና መቼ ጋይሉ ተሰብስቦ እንዲጠብቁው በልዩ የመገናኛ ሬዲዮው ለሁሉም መልዕክቱን አስተላለፈ። ሳር ቤት ሲደርስ ወደ ብስራተ ገበርኤል የሚወስደውን መንገድ ክያዘ በኋላ ከላፍቶ ሞል ፊት ለፊት የሚያስገባውን መንገድ ትንሽ ገባ ብሎ የመኪናውን ጡርንባ ሲያጮሽው ግዙፉ ነጭ በር በሁለት ወጠምሻ ጥበቃዎች ወለል ብሎ ተከፈተለት። የግል፤ የእርዳታ ድርጅት እንዲሁም የመንግስት ታርጋ የተለጠፈባቸው ከስምንት የሚያንሱ መኪናዎች በግቢው ተደርድረዋል።

08 ሲል የአገሪቷን የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር አንድሆነ ሁሉም ስለገባቸውና ስለሚያውቁ ማብራሪያ የጠየቀ አንድም ሰው አልነበረም። “ወዲ አባይ በአንተ በኩልስ?” ሳላህ ወደ ወዲ አባይ አየተመለከተ ጠየቀ “በአኛ በኩል አስፈላጊው መሳሪያና መከናዎች አንዲዘጋጁ ተደርጓል የጥላን ቡድኑ ባቀረበልን መሰረት ሶስት ላንድ ክሩዘርች እና አንድ ላይ ታክሲ በተጠንቀቅ ላይ ናቸው ከግብፅ ወደ ዱባይ ያቀኑት ፓንዶራ እና አረፈዳይኑ ዛሬ ምሽት እዲስ አበባ ይገባሉ የመቼ ሀይሉን የሚያስተባብሩት አነርሱ ይሆናሉ በአኛ በኩል ኮማንዶ ፖስታችንን ማዕከላዊ ቦታ ላይ አድርገን ሽፋን ሰጪ ሀይሉን እና ከጠላት ወገን ሊመጣ የሚችለውን እደጋ እና ተጨማሪ ሀይል እቅጣጫ የማስለወጥ ስራዎችን ለመሰራት ዝግጅት ተጠናቆአል በሎጅስቲክ በኩል ምንም የገጠመን ነገር የለም” ሲል መለሰ። “የምትሉት አቅድ ሁሉ የደከመ ነው። ከዚህም በላይ በወዲ አፎም ቀጥታ ትእዛዝ ውድቅ ተደርጓል”። እሱ ሳላህ ሁሉም በድንጋጤ እና በመሃረም አፍጥጠው ቀሩ ሳላህ የምግብ ጠረቤዛውን ከበው ሲያዳምጡ ወደነበሩት መቼ ሀይሎች ሀላፊ ፊቱን አዘሮ “ተክላይ ውጭ ላሉት ተደራቢ ሁኑላቸው ዙሪያ ጥበቃው ይጠናከር” ሲል ትዕዛዝ አስተላለፈ የመቼ ሀይሉ አባላት ከፍሉን ለቀው መውጣታቸውን ካረጋገጠ በኋላ “እቅዳችን በሙሉ ጠላቶቻችን ጋር ደርሷል። እርግጥ ግዳጁ እንዴት? መቼ? የት? የሚለው አስጨንቆቸው የሚይዙት የሚጨብጡት አጥተው አየተወራጩ ነው የይህንን ደረጃውን ወደ ደረጃ እንደ ከፍ አድርገውታል ልዩ የመቼ እና የወታደራዊ ደህንነት ከፍሉ ስታንድ ባይ ሆኖ ጣቱን ምላጭ ላይ እድርን እኛን እየፈለገ ነው በተለይ እኔን እና ትርሀስ በና ቤት አንደ ዘበኛ አድርገን ያስገባነውን የናስን...” ለአፍታ ሁሉንም ተራ በተራ በአይነት ሲያጠናቅቁ ቆየና “ይህ አንዴት ሊሆን የቻለ ይመስላችኋል?”

አለ ለሰለስ ባለ ድምጽ ሰለሞን ፈጠን ብሎ “አባዲ ነግሮአቸው መሆን...” ብሎ ሳይጨርስ ሳላህ በቀጣ “ሰለሞን አባዲ ከተወገደ በኋላ የወጣውን የእቅድ ከፍሉ እና መቼ ሀይሉን ጥላን አባዲ ከሞት ተነስቶ ነገራቸው ነው የሞትለው?” ሌላ ሀሳብ ያለው? ጠየቀ ሳላህ ሁሉም በፀጥታ አርስ በአርስ መታያየት ጀመረ ከፍሉዋ በጭንቀት ተዋጠች... ሳላህ ከደቂቃዎች ዝምታ በኋላ “አንግዲህ ወይ አኔ ወይ ከእናንተ መሀል አንዳችን ከሀዲ ነን ማለት ነው...” ካለ በኋላ ከጎኑ ድምጽ ማፈኛ የተገጠመለትን ማካርሽ ሽጉጥ መዘዝ አድርጎ ሽጉጡን ወደፊት ደግኖ ተራ በተራ በየግንባራቸው ትክክል አያደረገ ቆየና ልክ ወደ አባይ ጋር ሲደርስ “ወዲ አባይ ለምን ከዳኸኝ?” የሚል ጥያቄውን ወረወረ ቤቱ በድንጋጤ ተዋጠ...

“አኔ ሳላህ...በ... ፍፁም!” እፋ ተንተባተበ “አኔን? ፕሬዝዳንትህን? አንርህን? ድርጅትህን ካድከን?” “ሳላህ እኔ ፍፁም ታማኝ ነኝ ውሸት ነው” ያበትግል እና በአገር ፍቅሩ የሚታወቀው ወዲ አባይ ፍርሃት አቅሉን እሳጥቶት አምልጦት ሰራው ረጠበ።

“ፖንዶራ እና አረፈዳይኔ በሌላ መንገድ ከእኛ ጋር ተቀላቅለዋል። አንተ ግን ለነዚህ ውሸት የበረራ ቁጥራቸውንና የፖስፖርት ስማቸውን ሰጥተህ ኤርፖርት ላይ ልታሳፍናቸው አቅደህ ነበር ባይሳካም” ሳላህ የምሬት ሳቅ ሳቅ አንደገና ፈቱበሀዘን ልውጥውጥ እለና “ለምንታይ ወዲ አባይ ለምንታይ? ንገረኒ ለምንታይ?” አለ በትግራኛ ለምን ወዲ አባይ ለምን? ንገረኝ ለምን? አንደማለት ነው በቋንቋው። ወዲ አባይ የመጨረሻ ደቂቃው አንደደረሰች ደመነፍሱ ነገረችው “ሳላህ ስላሳለፍነው ጥሩ ጊዜ ብለህ... ስለ ልጆቼ ብለህ አትግደለኝ እኔ ፍፁም ንፁህ ሰው ነኝ” ሳላህ ንዴቱ እናቱ ላይ ሲወጣ ታወቀው አግሩ ስር የተንበረከውን የትግል ጓዱን ግንባሩን ያዝ እድርን አንድ ጊዜ ከላመው በኋላ በጥይት ግንባሩን አፈረሰው። ቤቱ በባሩድ ድምፅ ሲታፈን እና የወዲ አባይ አስከሬን ጉልበቱ ላይ ሲያርፍ ሳላህ በቀጥታ ወደ መኝታ ከፍል አመራ። ልብስ ቀያይሮና ሻወር ወስዶ ወደ ዋናው ከፍል ሲመጣ ሁሉም ነገር እንደቀድሞው ተስተካከሎ የወዲ አባይ አስከሬንም በመቼ ሀይሉ ተነስቶና ከፍሉም ወደቶ ነበር።

ሳላህ አንደቆመ “ሁላችንም የምንኖረው ለእናት አገር ኤርትራ እና ለድርጅታችን ሻዕቢያ ብቻ ነው የከህደት ዋጋ ደግሞ ያያቸሁት ነው። ሰለሞን ወደ ገጠር የላካችሁት የትርሀስ ዘበኛን በሁለት ቀን ውስጥ አግኝተህ ውሸች ሳያገኙት በፊት አሰናብተው ውጤቱን አሳውቀኝ ሌሎቻችሁ ምንም አንቅስቃሴ ሳታደርጉ የተለመደ ለራችሁን ቀጥሉ” በሩን ከፍቶ ሲወጣ ከአንድ ሰው በቀር ሁሉም የታመቀ የእፎይታ ትንፋሻቸውን በረዥሙ ለቀቁት...።

ባሌ አየር መንገድ

ምሽት 3:00
 ቢዳባይ ኢንተርናሽናል አየር መንገድ ተርጣሪናል 3 የተነሳው ንብረትነቱ የኢትዮጵያ አየር መንገድ አውሮፕላን የሆነው በይግ 777 አውሮፕላን የማረፊያ ፈቃድ ጠይቆ ገና መሬት ከመድረሱ ከተርጣሪናሉ ለአውሮፕላን አብራሪው ሚስጢራዊ ትእዛዝ ደረሰው “በሩ አንዳይከፈት ማንም ሰው እንዳይወርድ!” ፓይለቱ የተሰጠውን ትዕዛዝ ምንም ሳይጨምር እና ሳያድል “ከቡራትና ከቡራን መንገደኞቻችን እዲስ አበባ ባሌ አየር መንገድ በስላም ደርሰናል

ከበረራ ማስተናገጃ ከፍል አሁን የደረሰን መልዕክት አለ አንዳንድ የሚጨረሱ ጉዳዮች ስላሉ ለትንሽ ደቂቃዎች ያህል በሩን ሳንከፍት አንቆያለን ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ቅድመ ሁኔታዎች ተጠናቀው ትወርዳላችሁ እስከዛ በትኩረት እንድትቆዩ ትለመናላችሁ አመሰግናለሁ” ካለ በኋላ ይህንኑ ደግሞ ደጋግሞ በአማርኛና በእንግሊዝኛ ለተሳፋሪው አስተላለፈ።

www.markcomputing.com
 TEL: 202 253 4414

Goals are nothing without Action !

Mark

COMPUTER TRAINING AND ACCOUNTING FIRM

MEKURIA M. NEGIA

TAX ACCOUNTANT / CONSULTANT / FINANCIAL SPECIALIST

MEKURIAM@HOTMAIL.COM

Washington, DC
 4526 Georgia Ave. NW
 Washington, DC 20011
 Tel. 202 541 7979
 Fax. 202 541 7999

Free
 105

Alexandria, VA
 6303 Little River Turnpike
 Suite 100
 Alexandria, VA 22313
 Tel. 703 258 9113

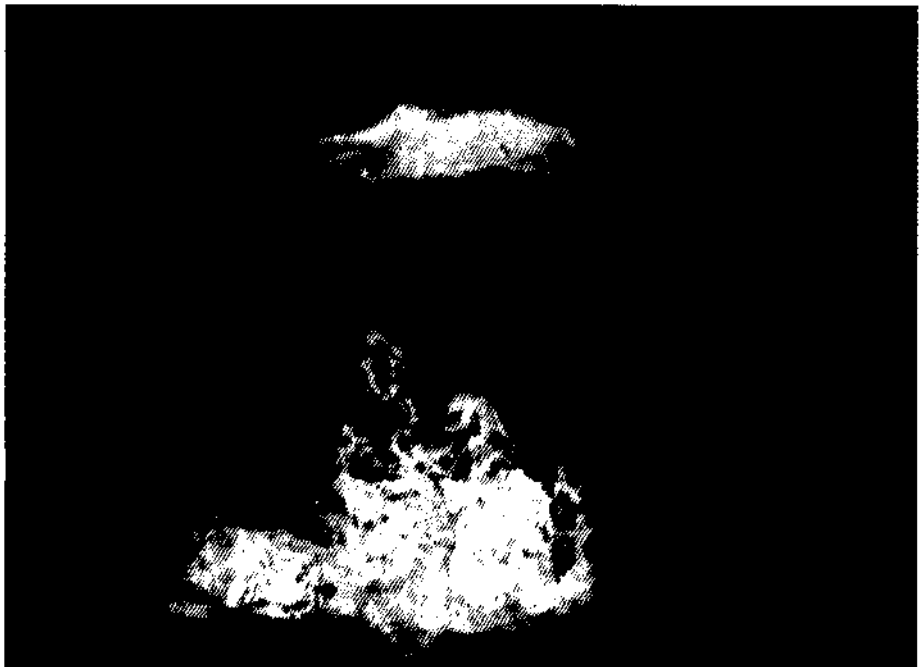
ጉዞ ወደ ኤርታሌ... ወደነ ሉሲ መንደር!!!

አናገያ - ከአዲስ አበባ

ዛሬ ቆይታችንና ቅኝታችን ከአፋሮች መንደር፣ ሰፈርና ከተማ ይሆናል። ስው ወዳድ ከሆነው ከአፋር ህዝብ ዘንድ ስለተገኛችሁ አነሱ ደስ ብሏቸው ቤት ያፈራውን ማቅረብ ልማዳቸው ነውና አሁንም ይህን ለማድረግ አይጠክኑም። እንደቤታችሁ ቆጥራችሁ ዘና በሉ። እንደው ዝም ብላችሁ ስታሰቡት እነ ሉሲ ጥንት በዚያ ለጥ ባለ በረሃማ ሜዳ ምን የሚሰሩ ይመስላችኋል? የሚነግዱ፣ የሚማሩ፣ ከብት የሚያግዱ፣ ስፖርት የሚሰሩ? ገምቱ! እንግዲህ ካልሆነም ሉሲን እንጠይቃለን እንደማልላችሁ ግን አርግጠኞች ናችሁ።

በሐገራችን ከሚገኙ ዘጠኝ ክልሎች መካከል አንዱ የሆነው የአፋር ክልል በሐገራቱ ምስራቃዊ ክፍል የሚገኝ ነው። ክልሉ በሰሜን ምስራቅ ከኤርትራ፣ በሰሜን ምዕራብ ከትግራይ፣ በደቡብ ከሸዋ፣ በምስራቅ ከሶማሌ እና ከጂቡቲ ይዋሰናል። አፋር በኢትዮጵያ በላይኛው ሰምጥ ሸለቆ ውስጥ የሚመደብ በመሆኑ የአየር ንብረቱ የተወሰነ ቆላማ እና በረሃማ የሆነ አካባቢ ነው። የአፋር ክልላዊ መንግስት በሰሩ አምስት ዞኖች ሲኖሩት ወደሰላሳ ሁለት የሚጠጉ ወረዳዎችም ይገኙበታል።

የአፋር ክልል ርዕሰ መዲና ስመራ /ሎጊያ/ ከአዲስ አበባ 588 ያህል ኪሎሜትሮችን ያሰጉዘናል። አፋር በብዙዎች እንደበት የሚታወቀው እና የሚታወሰው ዘመናትን ያስቆጠረ የሰው ልጅ-ቅሪት አካል መገኛ ከዚያ ባለፈ የእሳተ ጉመራ መገኛ ሲቀጥል ዳሎል የተጋገረ ጨው የሚገኝበት አካባቢ ብቻ መሆኑ ነው።

ይሁንና ግን አፋር ብዙዎች ያላወቁቸው / የማይውቁቸው/ የበርካታ ታሪኮች ቅርሶች እና ተፈጥሮአዊ መስህቦች መገኛ የሆነ አካባቢ ነው። በክልሉ በዋናነት የአፋሪኛ ቋንቋ በሰፋት የሚነገር ቢሆንም ከብሔረሰቡ ጋር ተዋደው እና ተፋቅረው የሚኖሩ የተለያዩ የሐገሪቱ ብሔር-ብሔረሰቦች ይገኙበታል። አፋር ምንጊዜም ቢሆን ከቱሪስቶች ማረፊያና ጉብኝት በዝና አታውቅም።

ብዙዎች የአፋርን መልክአ- ምድራዊ አቀማመጥ ጨምሮ የሰው ዘር መገኛ ሰፍራ በመሆኑ በርካታ ርቀቶችን ተጉዞው ሐገር አቋርጠው በየመስህቦች ሰፍራ ተገኝተው ይጉበኛሉ። የሐገሬው ሰው ወይም ኢትዮጵያዊያን ግን አፋርን ምን ያህል እናውቀዋለን። ብዙ የሚያስተዛዝበን ይሆናል። ምላሹን ለመመለስ የምንሞከር ከሆነ ደግሞ ሆነ።

በተፈጥሮ የታደሰ ሰፍራን በመጉብኘት ለዘመናት የማይረሳ ጉዝታና ተፈጥሮ መመለስ ያስችላል። ለዛሬ በክልሉ ከሚገኙ ተፈጥሮ ያደላቸውን ሃይቆች ላስተዋውቃችሁ።

የአፋር ክልል በሰሩ በሚገኙ ወረዳ፣ ዞንና ቀበሌዎች ውስጥ በርካታ ፍልውሃዎችንና ኃይቆች ይገኛሉ። ከነዚህም መካከል ሎማ ሐይቅ አንዱ ነው። መቸሰ «በረሐማ በሆነው አፋር ሰለምን ሃይቅ ሊያወራን ነው?» የሚሉ እንባቢዎች ይጠፋሉ ብዬ ልገምት ግድ የላችሁም ሎሜ ብቻ አይምሰላችሁ በአፋሮች ቀዩ ዞር- ዞር ካላችሁ አስአሌ፣ ገመራ፣ ኢፍዴራ፣ ያርዲ የመሳሰሉ ሌሎች ተጨማሪ ሃይቆችንም መመልከታችሁ አይቀሬ ነው።

በሐገራችን በብዙ አካባቢዎች ላይ የሚገኙ ፍልውሃዎች፣ ምንጮች፣ አልፎ ተርፎም ፈፋፊዎች እና ሃይቆች እንዲሁ ከምናይባቸው የተፈጥሮ ሁኔታ ባሻገር ሌላም ፈጣሪ የሰጣቸው ፀጋን ተላብሰው ይታያሉ። እነዚህ የተፈጥሮ ውሃዎች በተለይ ለታመሙ ሰዎች እና እንስሳት ፍተን መድኃኒት ሆነው ይገኛሉ። ይህን ያነሳሁት የሎማ ኃይቅን ተፈጥሮአዊ የፊውስ አገልግሎትን ላወጋችሁ ነው።

የሎማ ኃይቅ የሚገኘው ከሰመራ ከተማ በቅርብ እርቀት 25 ኪ.ሜ ከተጓዘ በኋላ የሚገኝ ነው። በአፋር ክልል በብዙ ኃይቆች አፈጣጠራቸው ከአሳተ ጉሞራ መከሰት ጋር የተገናኘ እንደሆነ ነው የሚነገረው። ይህም ሃይቅ «ተፈጠረ» ተብሎ በአፋር-ታሪክ ደረጃ የሚነገረው እና የሚታወቀው ቀድሞ በቦታው ላይ የነበሩ ቁጥራቸው ወደ ስምንት የሚጠጉ ተራራዎች በመስመራቸው የተፈጠረ ሆኗቸው ነው። የሎማ ኃይቅ የውሃ ፖሊዮማቸው ሁለት መንገዶች እንደሆኑ መረዳት የሚቻለው የመጀመሪያው በጣም የቀዝቀዘ የጋራ ውሃ ሲሆን፤ ሁለተኛው ከምድር የሚፈለቅ ፍልውሃ ናቸው። የአፋር ክልል ቱፋላዊ የተወሰኑ የአዋሽ ምድር ከተረገጠ ርሃ በአብዛኛው ግራ ቀኝ የሚስተዋሉት ጭላተ-ጉሞራ ፍንዳታ የሚፈጠሩ ጥቋቁር ደንጋይን ናቸው በሎማ ሃይቅ ዳርቻም ይፈጠሩ ከበው ለሃይቁ ልዩ ግርማ ሞገስን ያሳጡት የእነዚህ የአሳተ ጉሞራ ስለባ የሆኑት የጥቋቁር ደንጋዮች ናቸው። ከምድር የተረፈው የተፈጠረ ነው) ስለ ሎማ ሐይቅ ሌላው ጭላቶች ደራሽ የሆነበት የተፈጥሮ ስጦታ የሆነውም ታማሚ ሰውም ሆነ እንስሳ ጭገውን ከቀመለ ከህመሙ የማይፈጠስ የሆነው። ለዚህም ሎማ በአፋር ምድራቸው ለህመማቸው ፊውስ በመሆን ታላቅ አገልግሎትን አየለባቸው ይገኛል።

ሐገራችን ብዙም ትኩረት ባንሰጣቸውም ደግሞ ያሉ በርካታ የተፈጥሮ ውሃዎች ልጅና ለእንስሳት ለህመማቸው አዳኝና ረብ አየሆነላቸው የሚታይ ቢሆንም በእነዚህ የተፈጥሮ ገፅ-በረከቶች የመጠቀም ልማዳችን ደር ፕርሰንት ነው ማለት ይቻላል። ሌላው ደግሞ «ሜዲካል ቱሪዝም» ብሎ ከዘመናዊ ሙያዊ ጉን- ለጉን ተግባራዊ በማድረግ ተፈጥሮ በመሆን ላይ ይገኛል።

ክልሉ ከሚገኙት ኃይቆች መካከል «ሊጠቀሱና ሊገቡና ይገባቸዋል» የሚባሉት የሥራ በስተሰሜን አቅጣጫ በ110 ኪ.ሜ ደርቶ ላይ በአፋሪው ወረዳ ሜን ቀበሌ ጭገት የሚገኘውና የአዋሽን ወንዝ ተከትሎ የተፈጠረው የገመረ ሐይቅ፤ በመላ ሐገሪቱ ይገኛል ሰው በየቦታ ለምግብ ማጣፈጫነት የተጠቀመው ጨው መገኛ የሆነውና

በዙፊያው ከ300 በላይ ፍል ውሃዎችን የሰበሰበው የአፍዴራ ሐይቅ፤ ከበርህሌ ከተማ 85 ኪ.ሜትር ርቀት ላይ ባህላዊ የሆነውና በአብዛኛው ለከብቶች ማደለቢያነት የሚውለው አምሌ ጨው መገኛ ብዙውን ጊዜ በቴሌቪዥንም ይሁን በሌሎች ምሳሌ ከላች ቴክኖሎጂዎች በርካታ ግመሎች ተቀጣጥለው ወይም በሰልፍ ሲገዱ የሚስተዋልበት አካባቢ የሚገኘው የአሰሌ ሐይቅ እንዲሁም ከሰመራ ከተማ በስተምዕራብ አቅጣጫ 10 ኪ.ሜ ላይ የምትገኘው በሰው አማካኝነት የተፈጠረው የተንዳሆ ሰው ሰራሽ ሐይቅ ተጠቃሾች ናቸው።

እነዚህ ሐይቆች በዚህ በሞቃታማ አካባቢ መገኘታቸው ብዙዎች የሚደነቁበት የተፈጥሮ ክስተት ለመሆኑ ምንም ጥርጥር ባይኖረኝም በክልሉ የበርካታ ተራሮች ቀልብ የሚሳበው በአለምአቀፍ ደረጃ በሚታወቁት የክልሉ መስህቦች መሆኑ ክልሉ ከቱሪዝም ተጠቃሚ ሆኗል።

የአፋር ክልል በሐገራችን ከሚገኙ አካባቢዎች በገነቅተኛ ቦታ በመገኘቱ የአየር ንብረቱ ሞቃታማ ቢሆንም በውስጡ ግን በጣም የሚደንቁ ተፈጥሮዎችን ያቀፈ ቦታ በመሆኑ በርካታ የማስተዋወቅ ሥራዎች መሰራት ይኖርባቸዋል። ቀደም ብዬ ባስተዋወኳችሁ ሐይቆች ዳርቻ ምንም እይነት የቱሪስት ማረፊያ ቦታዎች አይገኙም። በዱር የሚገኙ አዕዋፋት ብቻ መቀቱ ሲያስቸግራቸው አራሳቸው ለማቀዝቀዝ እንደ ፍርጅ ይጠቀሙታል።

በመሆኑም ወደ ሀገር ቤት በመግባት በዚህ ዘርፍ መሰማራት እቅዱ ላላችሁ ምናልባትም ወደ ክልሉ ብታቀኑ በርካታ አማራጮችን ማግኘት ትችላላችሁ።

የሐገሪ የአሳት ባህር /ኤርታኤል/

በርካታ ዓለም ሐገራት እና አካባቢዎች በተወሰኑ ቦታዎች ላይ የሚከሰት ከስተት ነው። ይህ ከስተት በተለይ ሞቃታማ በሆኑ አካባቢዎች ላይ የመከሰት አጋጣሚው ከፍተኛ መሆኑን የዘርፉ ባለሞያዎች ይናገራሉ። በዓለማችን እሳተ-ገሞራ ከተፈጠረባቸው ቦታዎች መካከል አንዱ በሐገራችን ይገኛል። በአፋር ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መዲና ሰመራ ከተማ በ318 ኪ.ሜ ርቀት ላይ የሚገኘው እሳተ-ገሞራ ምናልባት ለክልሉ የአየር ሁኔታ ሞቃታማ መሆን የበኩሉን አስተዋፅኦ አድርጓል። አፋሮች ይህንን ቦታ «ኤርታኤል» ብለው ይጠሩታል።

«ኤርታኤል» በአፋርኛ ሲተረጎም «የሚጨስ ተራራ» ማለት ነው። ይህንንም ስያሜ ሊያገኝ የቻለው ከተራራ አናት ላይ ከሚስተዋለው የእሳተ ገሞራው መስዋዕት በሆነው ቦታ ላይ ከሚገኙት ጉድጓዶች ከሚወጣው ጉምና ጭስ በመመልከት ነው።

ኤርታኤልን በጥልቅ ጉድጓድ ውስጥ የሚገኝ እና ሌት-ተቀን እንደሚገኝ ተከትሎ ወጥ የታቹን ወደላይ፤ የላዩን ወደታች እየደባለቀ የሚገኝ እሳተ ገሞራ ነው። ይህን ቦታ ማንም ሰው በቅርቡ ሊመለከተው አይችልም።

ይህንን አሳተ-ገመራ ተራራው ከሚገኝበት 25 ኪ.ሜ ድረስ በሚገኝ ርቀት ላይ ሆኖ ይታያል። ብቻ እንቅስቃሴው አጀብ ያስኛል። አንዳንዴም ያስፈራል። ይሁንና ይህ ቦታ የብዙ ተራሶችን ቀልብ የሚሰብ፣ ብዙዎችም ይህንን ተአምራዊ የተፈጥሮ ክስተት ለመመልከት ያለመታከት በእግራቸው ረዥም መንገድ ይጓዛሉ። ቢደከማቸው ችለው የማየት ፍላጎታቸውን ሳይገድሉት ያን የሐገሬን የአሳት ባህር በእጅ አንዳይነኩት፤ አሳት እንዳይጠገት ሙቀት ብቻ በርቀት በዓይናቸው አየማተሩ ይመለከቱታል። አንድ የዚህን አሳተ-ገመራ / የኤርታኦሌ/ አስደናቂ ነገር ልንገራችሁ፡- አንድ ድንጋይ በርቀት በአሳተ ገመራ ውስጥ ቢወረወር ደቂቃ ባልሞላ ጊዜ ውስጥ አንደ ቂቤ ያቀልጠዋል። ይህ በራሱ ሰታይ ከመማረክ አልፎ የሚያለደነግጥ ክስተት በመሆኑ ጎብኚው ይደሰትበታል።

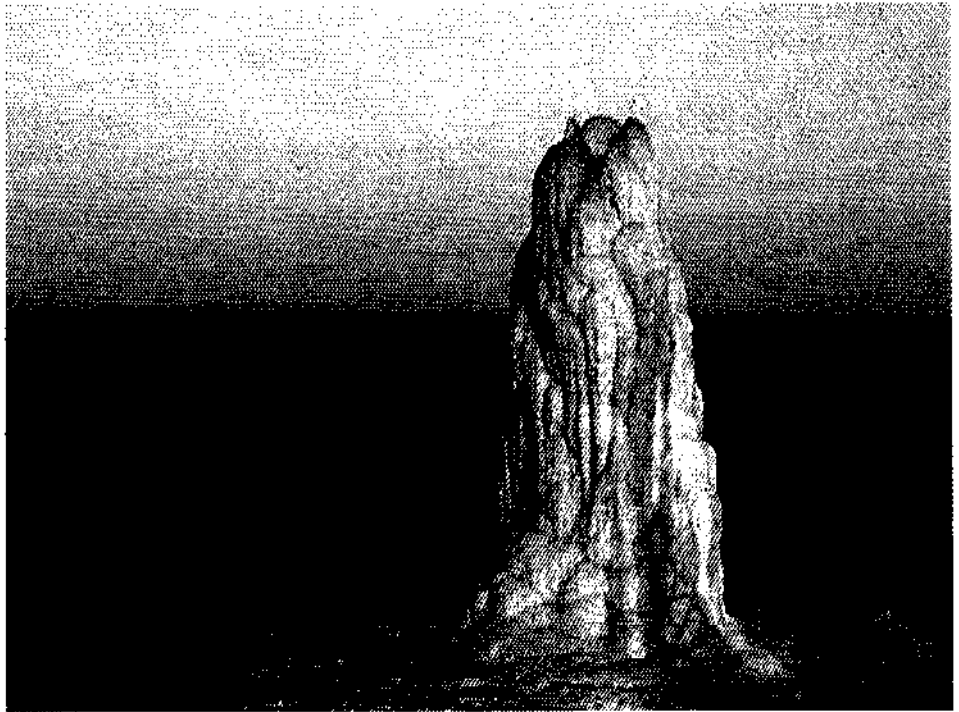
የኤርታኦሌ አሳተ ገመራ የሙቀት መጠን 1200 ዲግሪ ሴልሺየስ ሲሆን፤ ይህንን ቦታ በአብዛኛው የሚጎበኘው የውጭው ጎብኚ ሲሆን፤ የሐገር ውስጥ ጎብኚ የማይታይበት ቦታ በመሆኑ በማየት፤ የተፈጥሮን ክስተት ማወቅ፤ የተፈጥሮን ትክክለኛው ደስታ ማግኘት ያስችላል።

ልዩ ፕላኔት / ዳሎል /

በክልሉ በጣም የሚያስገርመው የተለያዩ የመልክዓ ምድር አቀማመጦችን በየአቅጣጫው የሚመለከቱበት በመሆኑ ነው። በአፋር ክልል በየትኛውም አቅጣጫ ግመሎችን መመልከት የተለመደ ትዕይንት ነው። ምክንያቱም የአፋር ህዝብ ሲነሳ ግመልም አብራ ትንሳለች። በአፋር ግመል ብዙ ጥቅም አላት። የትራንስፖርት አገልግሎት፤ ዕቃ ለማመላለሻ ... ብቻ ብዙ ነገሮችን መጥቀስ ይቻላል። እኔ እንደምገምተው በአንድ አፋር ፊት- ለፊት ስለግመል ከፋ ማንሳት ሊያጣለ ይችላል ብዬ እገምታለሁ። እኔም አፋርን ካየሁ በኋላ ስለግመል የሚናገር ብቻ አይደለም በአዋሽ በረኃዎች ላይ የምትበላውን አጥታ ሀሩር ላይ ለትቆም ሳይም መብገን ጀምራለሁ። ይህን ያልኳችሁ ያለምከንያት አይደለም። ግመል በአፋር ያንን ሙቀት ተቋቁማ ለህዝቦቿ የምትሰጠው ግልጋሎት ከፍተኛ መሆኑን ከግምት ለማስገባት ነው። በኢትዮጵያ በጣም ዝቅተኛ የሚባለው ቦታ ላይ ነው የምንገኘው። የሙቀቱ መጠን እንደሚጨምር ጥርጥር የለውም። በቦዲ፣ በፓካውት... ብቻ ቀለል ባለ ልብስ መሆንና ውሃ መያዝ ይገባል። በዳሎል አንድ አይነት ምድር አይታይም።

የተለያዩ ቀለማት ለቦታው ልዩ ውበትን ይፈጥራሉ። ዳሎል ከሰመራ በስተሰሜን በ431 ኪ.ሜ በመቀሌ በኩል ባለው መንገድ ከሆነ ከበርሃሌ 205 ኪ.ሜ ርቀት ላይ ይገኛል።

ይህ አስገራሚ የመልክዓ ምድር አቀማመጥ ቢጫ፤ ሰማያዊ እና አንጓዴ ቀለማት ብዙ ጊዜ አሸብርቀዋታል። «የተለያዩ ማዕድናት መገኛ ነው» የሚባለው የዳሎል መልክዓ ምድራዊ አቀማመጥ በክልሉ ከሚገኙ በጣም አስደናቂ መስህቦች አንዱ ሲሆን፤ ቀርቦ ለተመለከተው የህንፃዎች ፍርሰራሽ እና ሐውልቶችን የመላለሱ ተፈጥሮአዊ ክስተቶች ቀልብን የመሳብ ኃይላቸው ከፍተኛ መሆኑን ያስተውሉበታል።

በምድር ላይ ብዙ ቦታዎች ልታዩ ትችላላሁ። ነገር ግን የዳሎል ተፈጥሮ በምድር ላይ ከሚገኙ ተፈጥሮዎች በጣም የተለየ ተፈጥሮን የተላበሰ ስፍራ በመሆኑ ዳሎልን በርካቶች ከጎብኝት በኋላ፡- «ይህ «የተለየ ፕላኔት» እንጂ ያለነው ምድር ላይ አይደለም» የሚሉ ጥያቄዎች ማንሳት የተለመደ ነው። ታዲያ ዳሎልን «ልዩ ፕላኔት» ብንለው ማን ሊወነጀለን? ፈጣሪ ኢትዮጵያን እና ህዝቦችን ይባርክ!!!!

BUNA ETHIOPIAN
MARKET/CAFE/RESTAURANT
1034 S FAIRFAX AVE
LOS ANGELES, CA 90019
(323) 964-9731

TIRAMISU

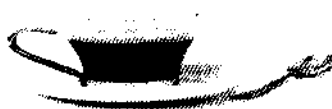
BAKLAVA

ETHIOPIAN SPICE TEA

MACCHIATO

ESPRESSO

MACCHIATO

የናፍቆት ነገድ መልሴት የደንበኝነት ቅፅ
Nafqot Ethiopia Magazine Membership Form
የደንበኛው ሥም:-

Name:- _____
ላድራሻ:- _____
Address:- _____
ስልክ
Tel:- _____
ገጽታ
Email:- _____

ደንበኝነት የጀመረበት ወር እና ቀን:-

Membership Month & date:- _____ / _____ / _____ 20_____

ከፍተኛን በሚከተለው ላድራሻ ይላኩልን:-

ለወዳጅ ዘመድ በሰጠታ የሚያበረክቱም ከሆነ ይኸንጉ ፎርም ደግመው በባለአድራሻው ሥም ይላኩልን:-

ለአንድ ዓመት

ለግለሰብ — \$ 80.00

ለድርጅት — \$ 150.00

ካናዳ — \$ 160.00

ለውጭ — 150.00 ዩሮ

ቋንቋ እና ባሕል በባዕዱ ዓለም እንዳይረሳ በምናደርገው ጥረት ይተባበሩን!!

COMPUTER REPAIR & TAX SERVICES

ACCOUNTING

TAX SERVICE

- Fast Refund
- Tax Consultation
- Authorized

ins e file

Provider

- Year round open
- Best service with reasonable rate

Washington, DC

4526 Georgia Ave. NW

Washington, DC 20011

202.541.7979

COMPUTER

- Repair (laptop & Desktop)
- Sales used & new
- Training

Alexandria, VA

6303 Little River Turnpike

Suite 160 Alexandria, VA 22312

703.256.9113

- Business Consultation
- Payroll Preparation
- Bookkeeping

በሙያችን እምነት ስላለን ለምንሰጠው አገልግሎት ምንግዜም ሙሉ ዋስትና እንሰጣለን!!!

ለማንኛውም አገልግሎት ቢሯችን

ለደንበኞቻችን ክፍት ነው።

ብቅ ብለው በአገልግሎታችን ይጠቀሙ!!!

አርቲስት ማርታ ቀፀላ ከዲ.ሲ.

«ሁሉን ቻይ»

ለማድረግ መቻልን፣ ለማመዛዘን ማስተዋልን፣ ለፋትን ይጠይቃልና የተከለሰ ጋደል ያለው፣ ለጥንካሬው ምግም ነገር የማይደፍረው፣ ሥጋ ለብሶ አንድ ባረት የከበደ፣ የማይከፈት የጠበቀ፣ የመሬትን በሐረይ የያዘ ነውና ይሸከማል። ይቻላል፣ አቅም አለው ይቀበላል።

በቃል ከጻፉ የፀና የአደራ መዝገብ በመሆኑ ማስተር የሚይዝ ጠባቂ በታማኝነትም አደራ ሸኬ ስለሆነ ሆኖ ይፍጀው ያሉት ለዚህ ነው። ሆኖ ይፍጀው የዘላለም ዋስትና አለው። ሁሉንም እምቆ የሚይዝ፣ በጎረቤቱው የማይሸሽ አስገራሚ መሣሪያ ነው።

የማይቀየር፣ አንድነሰረ የሚቆይ ሥውር ጓዳ፣ መሸሸጊያ፣ ለደክመው ማረፊያ፣ በተሰማሥት ተቀብሎ የሚያሳርፍ የማይጠነው ሁሉን ትሎ የሚቆይ የማይልቅ ሃብት ነው። ግርዶችንም ሠልቆ፣ አክልን ከውኃ አስማምቶ፣ ረሃብ ጥጋብንም ትሎ ሸከምንም የሚያቃልል ባሕር በሆነ ዋናተኛ እንኳ በግራፍ የምደርስበት፣ አቋራጭ የሌለው፣ በጉዞ የማይረታ ጥልቅ ነው።

በሰፍሩበት ምልቶ፣ አንዳይወጣ እምቆ አቅሙን አውቆ መሰረቱን የጣል የሁሉም ነገር መደብር በመሆኑ ይቻላል፣ ያስቸለቀል። ለደጠብም፣ ለየሰላሳትም፣ ደካምንም እያውቅም።

በሐይወታችን መከላከያ አገልግሎት የማያበራ የሰድሜል ዘዘ ዋስትና ነው። ቸሎ መኖርን፣ ለመሰንበት በርታትን ሰትቶ የሚወች ትራስ፣ የሚያስተናግድ ምንጣፍ፣ የፍጥረት ሁሉ መፍልቂያ፣ ገደብ የሌለውና ጊዜ የማይቋርጠው ነው።

አካልም በአካል ሲመዘን ከሌለው በልጫ እንዳለው የሚታወቀው የአይወች ምንጫ እና ማዳበሪያው፣ በሰጥኝ ሳይል የሚቀበለው ምንጊዜም ሆኖ በመሆኑ «ከነገር ሆኖ ይሰፋል» መሳሉም ሐቅ ነውና ለይካይም። ከሌላ ነው ይሸፍናል፣ እንደማርቀብት ያውቃል። ፍሬም አለው ይባላል። ሐረጉን ያሳስባል፣ ያስፋፋል፣ ደካምም ለይበግረው፣ የመሸከምም ጋደል አለው። ለዚህም ነው ሁሉን መቻሉ፣ ሳይታከት ማገልገል፣ ተቀባይነትን እምቆ መቀጠል ተግባሩን አስከፊ መሰብሰብ ቻይ መሆኑን ያሳያል። በክፍል ሳይሆን በሁሉም ቋሚነትን ይገልጻል።

ናፍቆት ኢትዮጵያ መጽሐት የሚገኝባቸው መደብሮች		
Store Names		Tel No.
VIRGINIA		
Abay Market		(703) 998-5322
Azewa Gebeya		(703) 212-6740
Dama Restaurant		(703) 920-5620
Meaza Restaurant		(703) 820-2870
Lideta Market		(703) 920-3099
Tsedey Abeba Grocery Store		(703) 461-9420
Tena Adam		
Wubu Market		
Loza Market		(703) 349-3006
Bruck Gebeya		
Jano Mart		(703) 566-5101
Ethiopian Boutique		(703) 270-9546
DC		
Black Lion (Tikur Anbessa) Market		(202) 797-0044
Habesha Market and Carry-out		(202) 232-1919
Lina Market		(202) 291-0082
Woder Market and Carryout		(301) 562-5901
Entoto Market		
Mani's Café and Market		202) 291-2167
Mark Computer		703-256-9113
Lalibela Restaurant		(703) 920-9500
Queen of Sheba Restaurant		(202) 232-7788
Nahom records		(202) 390-8911
MD		
Addisu Gebeya		(301) 589-8417
Wesenyesh International Market		(301) 588-2390
Arat Killo Market		(301) 588-0077
Sheger Gebeya		(301) 270-0200
TANA Market		(301) 562-9322
Boston, MA	Mulat Mengestu	
Dallas, TX	Maru Grocery	(214) 373-6278
Columbus, OH	Addisu Bakery	(614) 235-2727
Seattle, WA	Tana Market	(206) 322-3835
Denver, CO	Markato	303-399-6116
Huston, TX	Maru Grocery	832-419-2925
Los Angeles, CA	Buna	323-497-7122
Kukulu Market		773-262-3169
Selam market		773-271-4300